

Міністерство освіти і науки України
Головне управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації
Відділ освіти Золотоніської міської ради та виконавчого комітету

Розділ виставки:

*Перспективний досвід управлінської діяльності
керівників закладу освіти. Інноваційні моделі
сучасного навчального закладу.*

**Золотоніська гімназія ім. С.Д.Скляренка -
практико орієнтована школа лідерства
(Наша Унікальна Історія Змін)**

Денисюк Л.І.,
директор Золотоніської гімназії ім. С.Д. Скляренка
Буряк С.Д.,
заступник директора з науково-методичної роботи
Золотоніської гімназії ім.С.Д.Скляренка

**Золотоноша
2019**

БББ 74.200 (4Укр – 4 Чск)

Н – 84 (Навчально-методичний посібник), 2019 – 207 с.

АВТОРИ:

Денисюк Л.І.- директор Золотоніської гімназії ім. С.Д. Скляренка

Буряк С.Д. - заступник директора з науково-методичної роботи
Золотоніської гімназії ім. С.Д. Скляренка

АНОТАЦІЯ

У посібнику представлено узагальнений практичний досвід позитивних трансформацій Золотоніської гімназії ім.С.Д.Скляренка - учасника обласної цільової Програми «Інноваційні школи Черкащини» та своєрідний звіт про динаміку змін у процесі реалізації двох експериментальних етапів Програми розвитку Золотоніської гімназії – практико орієнтованої школи лідерства.

Обсяг матеріалу- ст.-207

Матеріали схвалені методичною радою гімназії

протокол №5 від 25.02.2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ЯКІСНО ЗМІНЕНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	12
1.1 МІСЦЕ ШКІЛЬНОГО ДИЗАЙНУ В СИСТЕМІ СТВОРЕННЯ УСПІШНОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА	12
1.2 ОСВІТНІЙ ПРОСТІР НАВЧАЛЬНИХ АУДИТОРІЙ	14
1.3 ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ВІДКРИТОГО ТИПУ	20
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНИЙ ЗМІСТ ОСВІТИ	22
2.1 НУШ: ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ 1-2 КЛАСИ	22
2.2 "ШАХОВА ЛОГІКА" - ЯК ВТІЛЕННЯ ЗАПИТІВ БАТЬКІВ ТА УЧНІВ	37
2.3 НАВЧАННЯ ЯК ПОШУК У МОЛОДШІЙ ШКОЛІ	61
2.4 УПРОВАДЖЕННЯ STEM - ОСВІТИ	73
РОЗДІЛ 3 ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ	82
3.1 ЗМІНА ПАРАДИГМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ГІМНАЗІЇ: УНІКАЛЬНИЙ ПРОЕКТ "КУХНЯ НАРОДІВ СВІТУ"	82
3.2 ТРАНСФОРМАЦІЯ У СФЕРІ ПАРТНЕРСТВА З БАТЬКІВСЬКОЮ ГРОМАДОЮ: ЛІТНЯ АУДИТОРІЯ, ПАРК ІМ.В.СУХОМЛІНСЬКОГО, РОДИННИЙ ПРОЕКТ "КОРОВАЮ-РАЮ"	98
3.3 НЕДИСКРИМІНАЦІЙНІЙ ОСВІТІ - ТАК: ПЕРШІ КРОКИ ДО ІНКЛЮЗІЇ ЗРОБЛЕНО	105
3.4 ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПОЯВА ВІРТУАЛЬНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ВЕРСІЇ ШКОЛИ	106
РОЗДІЛ 4 ГІМНАЗИСТИ ЯК НОСІЇ ЦІННОСТЕЙ	120
4.1 ЛІДЕРИ НАРОДЖУЮТЬСЯ ВЖЕ У ШКОЛІ: ВЕСЕЛІ ПЕРЕРВИ, ВОЛОНТЕРСЬКА РОБОТА, ПІКЛУВАННЯ ПРО МОЛОДШИХ.	120
4.2 ПРОЕКТ "HEALTHSCHOOL"	155
4.3 ГІМНАЗІЯ ОЧИМА ДІТЕЙ ТА БАТЬКІВ	180
РОЗДІЛ 5 РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ	187

ВСТУП

***Якщо ви прагнете досягнути успіху, уникайте шести вад: сонливості, лінощів, страху, гніву, бездіяльності та нерішучості...
Конфуцій***

Золотоніська гімназія ім. С. Д.Скляренка - один із семи навчальних закладів Золотоноші. На відміну від решти шкіл, він розташований віддалено від центру міста. У 2013 році стан справ у навчальному закладі свідчив про те, що імідж гімназії як школи нового типу потребував негайної реставрації, оскільки кількість учнів різко зменшилася, а набір до 1-х класів опинився під загрозою. Розуміючи, що основні показники іміджу - загальна популярність, репутація, швидкість реагування на освітні замовлення, надійність, конкурентноздатність, адміністрація розпочала роботу над послідовною та поетапною реалізацією стратегії створення іміджу та початком трансформаційних змін. Окреслити стратегію – означало передовсім сформулювати мету і завдання в узагальненому вигляді. За допомогою Конференції партнерів було визначено слабкі та сильні сторони нашої школи, а саме:

<p>Слабкі сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> • будівля потребує капітального ремонту: заміни вікон, утеплення та реставрації фасаду, підлоги та стін в коридорах. • потреба у створенні безпечного середовища; • консерватизм у роботі окремих педагогів; • відсутність повноцінної іміджевої реклами;	<p>Сильні сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> • потужний кадровий потенціал значної частини колективу; • форми, методи навчання та виховні традиції, що приваблюють учнів та вчителів; • досвідчений та відповідальний обслуговуючий персонал; • умови для створення належного освітнього середовища, що забезпечує інноваційний підхід до реалізації поставлених завдань; • Піклувальна рада, готова брати участь в реалізації творчих проєктів.
--	--

У результаті обговорень та панельної дискусії було виявлено 3 основні проблеми: відсутність належного освітнього середовища відкритого типу (літніх аудиторій, майданчиків, мистецьких платформ); безпека життєдіяльності учасників освітнього процесу; «омоложення» кадрового складу. Окреслено шляхи вирішення цих проблем: залучення коштів Піклувальної ради для створення парку ім. В. Сухомлинського, виготовлення проектно-кошторисної документації для створення ігрового майданчика, проведення акцій зі збору посадкового матеріалу; облаштування сучасної рецепції у вестибюлі, встановлення додаткових камер відеоспостереження, виділення благодійних коштів на охорону, постійне інформування батьків засобами гімназійного сайту та соцмереж; налагодження зв'язків з вузами та активізація проходження педагогічних практик на базі гімназії.

Своєрідний майстер-план досягнення поставлених задач складався з трьох частин: створення «ціннісного фундаменту», формування зовнішнього та внутрішнього іміджу. Відповідно, кожна з них була спрямована на розв'язання головних завдань - досягнення високого рівня компетентності, підтримка іміджу школи, який змушує замовників освітніх послуг довіряти нам, встановлення ефективного партнерського зв'язку з батьками та учнями як головними споживачами освітньої продукції.

Для створення «ціннісного фундаменту», базових ціннісних засад, було визначено привабливу мету, до якої мав рухатися наш навчальний заклад. Після пошуку відповіді на питання «Якою ми хочемо бачити нашу школу в ідеалі?» у процесі обговорення з усіма учасниками навчально-виховного процесу було знайдено узагальнюючу відповідь: «Гімназія – це місце творчості для вчителів, радості – для учнів, спокою – для батьків». Було проведено анонімне анкетування з проханням закінчити речення «Учитель творить, якщо.....», «Діти з радістю біжать до школи, якщо.....», «Батьки спокійні, коли.....». У результаті моніторингу своєрідного соціального замовлення було визначено фактори, які перешкоджають ефективно рухатися до мети, а також визначено ключові завдання для усіх підрозділів школи. Для досягнення озвученої мрії

сформовано принципи, на яких слід будувати нашу співпрацю. Ми розпочали з того, що у вестибюлі навчального закладу написали засадничі принципи діяльності гімназії. Прагнучи того, щоб філософія діяльності закладу запам'яталася, було визначено кілька слів, які починаються з однієї літери, - порядність, прозорість, професіоналізм, послідовність, лідерство. Це ті стовпи і ті вказівники, які допомагають триматися разом навколо спільної ідеї та формувати неповторне обличчя школи.

Наступним кроком стало визначення пріоритетних напрямків процесу трансформацій:

I пріоритетний напрям-робота за батьками та громадою. Відтак, було ініційовано створення дієвої Піклувальної ради як самостійної громадської організації; проведено організаційні збори голів батьківський комітетів та зацікавлених батьків з метою визначення мети, завдань та принципів роботи цієї організації, створено творчу групу з розробки Статуту та його юридичного аудиту; зареєстровано організацію; проведено спільне засідання з адміністрацією школи та учнівським активом. визначено пріоритети у роботі, узгоджено спільні дії, складено план проектів на поточний рік.

II пріоритетний напрям- мотивація учнів до навчання передбачав прийняття рішення негайно відремонтувати шкільні туалети та їдальню (щоб у дітей з'явилося відчуття елементарного комфорту від перебування у школі); запровадити стипендію для учнів, які досягнуть результатів за рік; провести моніторингові дослідження для виявлення проблем, які блокують мотивацію учнів до навчання; провести вибори молодіжного президента; забезпечити усі аудиторії мультимедійним оснащенням та комп'ютерною технікою; запровадити систему відвідування уроків батьками; залучити актив учнівського парламенту до понеділкових нарад; створити локальну мережу INTERNET, дозволити використання гаджетів на уроках з метою використання хмарних сервісів та впровадження новітніх технологій навчання, які подобаються учням; умеблювати початкову школу трансформаційними меблями з регульованою висотою, забезпечити сучасними дидактичними матеріалами;змінити інтер'єр

класних приміщень, залучивши учнів до оновлення освітнього середовища, створити аудиторії "відкритого типу" за допомогою батьків та спонсорів.

III пріоритетний напрям-професійне зростання вчителів.

Трансформаційні перетворення у цьому напрямі означали наступне: провести семінар-тренінг з теми «Впровадження принципів трансформаційного лідерства» з педагогами, учнями та батьками; здійснити моніторинг сучасних онлайн-платформ для професійної самоосвіти, запропонувати педагогам для реєстрації та дистанційного навчання; сформувати «Банк креативних ідей» у кожному методичному підрозділі; організувати взаємовідвідування уроків; провести місячник «відкритих» уроків з використанням інноваційних підходів. (Відкритих для колег та батьків); відеозвіти регулярно розміщувати на гімназійному сайті; узагальнити напрацьований досвід та поширити його у фахових виданнях, ЗМІ, на електронних ресурсах.

Використовуючи формат діагностичних фокус-груп, зацікавлені групи учнів, учителів та батьків зібралися у невимушеній атмосфері для вироблення загальних правил функціонування навчального закладу, необхідних для ефективної розбудови стосунків у колективі та "цементування" позицій на шляху до досягнення мрії (бачення) школи майбутнього. Звісно, існує документ "Правила внутрішнього трудового розпорядку", розроблений адміністрацією згідно з нормативними вимогами. Однак шкільні правила для

ефективної взаємодії мають розроблятися усіма членами організації у процесі обговорення. Це сприяє залученню, довірі один до одного та стає запорукою їх успішного дотримання, адже правила ціннісного типу згуртовують колектив та дозволяють усім бути почутими. Зацікавлені групи зійшлися на думці, що немає сенсу дублювати Правила внутрішнього трудового розпорядку, а натомість краще розробити правила ціннісного характеру. Бажано якнайменше (щоб легко запам'яталися усім учасникам освітнього процесу) та оформлених нестандартно. (з мнемонічною метою та художнім підтекстом). У результаті отримано наступні правила:

Правило 1 "Оперуємо виключно фактами" Означає, що у процесі розбудови стосунків та вирішення конфліктів усі учасники освітнього процесу беруть собі за правило оперувати не почуттями, плітками, емоціями, а виключно фактами. Це допоможе якнайшвидше розв'язати конфлікт і засвоїти урок на майбутнє.

Правило 2 "Спілкуємося широко" Означає, що в разі виникнення будь-яких непорозумінь ми беремо за правила підійти до людини і відверто запитати про те, що хвилює, а вже після відвертого спілкування вирішуємо, чи виносити проблему на широкий загаль.

Правило 3 "Звітуємо прозоро" Це правило означає, що будь-які аспекти роботи шкільних підрозділів мають бути висвітлені на шкільному сайті та віртуальній учительській не після, а до..... Це стосується документів, планів, фінансів, подій....

Правило 4 "Діємо - спільно" Будь-які шкільні проекти мають узгоджуватися з колегами, дітьми та батьками. Такий підхід дозволить уникнути непорозумінь, незгод, різно трактувань, накладок, перенавантажень.

Правило 5 "Медсестра- батьки- директор". Це правило означає, що під час освітнього процесу на території школи будь-хто, ставши бодай випадковим свідком нещасного випадку, має негайно здійснити три телефонні дзвінки за вказаним алгоритмом.

Правило 6 "Мріємо - по максимуму! Будь-який учасник освітнього процесу як лідер трансформаційного типу може запропонувати найсміливішу, найабсурднішу, на перший погляд, ідею для покращення життя свого підрозділу, якою б фантастичною не видавалася ця ідея. Мріючи по - максимуму, ми отримаємо найбільше!

Проблема іміжду школи безпосередньо пов'язана з успіхом тих чи інших проєктів, спрямованих на формування якісного освітньо-розвивального середовища в гімназії. Відтак, модель розвитку гімназії як іноваційної практико орієнтованої школи лідерства була народжена спільними зусиллями усіх учасників освітнього процесу

- **навчального** (батьківської школи, початкової школи при гімназії, гімназії, хореографічної студії, музично-хорової студій);

- **Дослідницького** (СТЕМ-лабораторій, експериментальних лабораторій - кухні, етномайстерні, гончарної, автомайстерень, токарного та столярного цехів), філії МАН, IT-центру, Lego-конструкторської лабораторії;

- **спортивно-оздоровчого** (стадіону, футбольного, баскетбольного, волейбольного полів, басейну, ігрових майданчиків, тренажерного залу, паркової зони відпочинку);
- **художньо-мистецького** (хореографічної студії, класу мистецтв, шкільного театру, музейних рекреацій, школи літературної творчості, телевізійної студії);
- **навчально-виробничого** (шкільного навчально-дослідного поля, цеху дидактичних іграшок із дерева, автомайстерні, цеху дизайну, навчальних майстерень);
- **медично-реабілітаційного** (кабінету психологічного розвантаження, фітобару, кабінету медичної сестри);
- **соціального** (соціально-психологічної служби з профорієнтації, ігрових кімнат, харчоблоку, зелених рекреацій, зимового саду)

Нова школа – це школа культури життєвого самовизначення. Навчитися жити – значить виробити світоглядну позицію у житті, ставлення до себе, інших, поставити перед собою задачу, щобдіяти у відповідності з нею, побудувати свій індивідуальний спосіб життя, обрати оптимальний режим інтелектуальних, емоційних, фізичних навантажень, спосіб реакції на незгоди й успіхи. Гасло гімназії «Навчаємося не для школи, а для життя» втілюється в найрізноманітніших проектах – наукових, культурних, волонтерських, мистецьких.

Епогеєм історії змін гімназії стала участь в обласній цільовій програмі "Інноваційні школи Черкащини з програмою розвитку "Практико-орієнтована школа лідерства", яка прописувала і системні, і модульні, і локальні зміни та стала кульмінаційним етапом змін, розпочатих у 2014 році. Мета цієї програми, її завдання, поетапний план реалізації та очікувані результати органічно завершили трансформації, ініційовані знизу, з середовища навчального закладу, і розпочаті задовго до її початку. Крім того, саме ця програма стимулювала органи місцевого самоврядування до активного фінансування та співфінансування освітньої галузі міста, що прискорило темпи

оновлення освітньо-розвивального середовища і наблизило нас до здійснення мрії. Одночасно ми приєдналися до складу 100 пілотних шкіл України з апробації НУШ, долучилися до численних проектів Всеукраїнського та міжнародного рівнів, стали авторами унікального посібника для 1-4 класів "Шахова логіка", запровадили інклюзивну освіту та апробуємо експериментальну платформу з дистанційного навчання MobiSchool.

Таким чином, трансформація школи відбулася вдивовижу швидко: за чотири роки ми змінилися до невпізнанності - як зовні, так і зсередини. Механізми потужних змін запущено, і їх вже не зупинити, оскільки ніхто не бажає повернення до колишньої атмосфери затхлого існування у болоті безініціативного животіння не господарів, не лідерів, а пасивних орендарів... За словами Стівена Кінга, "людина, яка відчула вітер змін, має будувати не щит від вітру, а вітряк". І ми готові до нових швидкостей під вітрилами освітньої реформи в Україні, адже гімназія звикла жити в очікуванні дива.

Окрім того, ми вже не самотні, оскільки у процесі змін здобули справжніх друзів. Три фактори, які зумовлюють дієве партнерство - атмосфера школи, відкритість новому досвіду та творча ініціатива- зробили гімназію центром громади, сучасною ГАШ.

Єдина проблема, яку ми так не змогли вирішити за 4 роки, - набір до перших класів. Втім, вона набула кардинально протилежного характеру: гімназія тепер не в змозі зарахувати усіх, хто прагне потрапити до її стін, в її унікальне середовище та позитивну атмосферу творчості, в якій плекають справжніх лідерів, готових приймати будь-які виклики життя.

Отже, заявлений посібник містить побіжний огляд дивовижних змін (трансформацій) у колективі, який донедавна вважався досить консервативним.

Який із існуючих стилів освітнього менеджменту порекомендував би нам Шевченко? :

О люди, люди, небораки!

Нащо здалися вам царі?

Нащо здалися вам псарі?

Ви ж таки люди, не собаки!

Якщо не просто декларувати, а дійсно впроваджувати педагогіку свободи і співробітництва, дух демократії, вільного творчого дерзання, то стає очевидним: партнерство можливе тільки у спілкуванні вільних людей – учителя та учня, а найвищою цінністю в освітньому середовищі стає свобода.

Якщо **менеджери** в освіті постійно долають труднощі, планують та складають бюджет, організовують на наймають на роботу, контролюють процес та вирішують поточні проблеми, зосереджені на тому, що відбувається у школі, намагаються все робити правильно, занадто керують, але недостатньо ведуть за собою, то

Лідери легко адаптуються до змін, усвідомлюють свою унікальну місію, формують бачення, визначають напрям руху, правильно розміщують людей, мотивують, зосереджені на тому, що відбувається поза школою, роблять те, що потрібно, і впевнено ведуть за собою.

Лідер, який не усвідомлює, куди іти, не може вести за собою. Рухатися без дороговказу – безперспективно, адже можна легко збитися з дороги. Презентуючи свою модель як школу трансформаційного лідерства, ми прагнули реальних змін. Історія свідчить, що, починаючи з епохи Просвітництва, Західні країни багаторазово потрапляли в кризи, вихід з яких знаходили через реформи в освіті. (Велика Французька революція, Друга світова в США, Німеччині та Японії)

Трансформація – це структурна переробка системи, яка шляхом перегрупування елементів змінює організацію та зв'язки в ній.

Наша школа змінилася до невпізнанності, тому в цьому посібнику можна відстежити процес трансформацій: вони стали незаперечним доказом, що філософія трансформаційного лідерства є запорукою ефективного менеджменту в освіті, що особливо актуально в період реформування освіти України.

РОЗДІЛ 1 ЯКІСНО ЗМІНЕНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

1.1 МІСЦЕ ШКІЛЬНОГО ДИЗАЙНУ В СИСТЕМІ СТВОРЕННЯ УСПІШНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Якщо діти- квіти життя, то клумба має бути красивою і доглянутою!!!

Кожен учитель прагне створити ефективне освітнє середовище, яке б сприяло успішному навчанню його учнів. Для цього він докладає максимум зусиль: використовує джерела знань за чуттєвою модальністю (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні), намагається вдало підібрати та оптимально скомпонувати технології навчання – проблемні, диференційовані, інтерактивні, творчі, розвивального навчання та багато інших. А ще – намагається облаштувати своє власне робоче місце та створити максимально комфортний інтер'єр для учнів.

Якщо про сучасні методики, інноваційні підходи, методи та форми навчання написано достатньо, то тема шкільного інтер'єрного дизайну не набула широкого розголосу на шпальтах педагогічних видань.

І даремно: докільця, архітектура, дизайн (як інтер'єрний, так і екстер'єрний) неабияк впливають на навчання дітей. Вони формують не лише естетичні смаки, але й, що найголовніше, – атмосферу, в якій навчаються діти і в кінцевому результаті – рівень ключових компетентностей.

Данило Косенко, автор однієї з останніх публікацій з цієї теми «Новий освітній простір для нової української школи: місія нездійсненна?!» актуалізує ряд проблемних питань, закликаючи освітян до активних роздумів: «Неочевидним є інше: яким чином цей «освітній простір» взаємодіє із власне педагогічною складовою, зі змістом, формами та методами освітньої діяльності? Що з того, що пропонується як новація, є дійсно потрібним у сучасній школі, а що є лише швидкоплинною модою чи давно відкинутим результатом невдалого експерименту? Якими є принципи створення сучасного освітнього простору? Врешті, який освітній простір може вважатись «сучасним» чи «новим», а який таким не є?»

Гасло автора статті «Від школи з «дисциплінарним простором» – до школи з простором розвитку та взаємодії!» цілком співзвучне прагненню педколективу Золотоніської гімназії змінювати освітній простір саме в цьому напрямку. Звісно, ми змінюємося не тотально, не комплексно, оскільки це потребує значних фінансових затрат, однак, не опускаючи рук, просуваємося поетапно – від об'єкта до об'єкта. Фрагментарно, створюючи такі собі острівці нешаблонного освітнього простору. Дизайнерами стають фахівці- спеціалісти, зацікавлені батьки, меценати, самі педагоги та учні.

От і виходить, що якщо діти –квіти життя, то зростати вони повинні в красивому, ошатному, доглянутому середовищі! Хіба не так? Звісно, до реалізації кінцевої мети та досягнення бажаних результатів нам ще далеко і ми потребуємо допомоги кваліфікованих фахівців дизайну, однак проміжним результатом можемо похвалитися. Для прикладу: зовні будівля гімназії змінилася до невпізнанності: колись старі вікна помінялися на пластикові, стіни утепилися, а фасад загравав яскравими кольорами, які приваблюють дітей і заряджають позитивними емоціями.

Сучасна рецепція: вестибюль

1.2 ОСВІТНІЙ ПРОСТІР НАВЧАЛЬНИХ АУДИТОРІЙ

На превеликий жаль, площі аудиторій старих приміщень занадто обмежені для радикальної трансформації освітнього простору, як, скажімо, це відбувається в зарубіжних школах, однак навіть такі приміщення можна перетворити у затишні та сучасні.

Зокрема, до створення дизайну класної аудиторії для першокласників, які мали розпочати навчання за програмою "Інтелект України" взяли активну участь батьки. Саме їм належить ідея виокремити автономну міні-територію для дітей, в якій би вони не лише мали вільний доступ до навчальних ресурсів, але й могли усамітнитися, "заховатися" від сторонніх очей. Так з'явилася напівовальна стінка для речей, якими зручно користуватися дітям. Дзеркальна шафа-купе для одягу не лише дозволила приховати особисті речі, але й візуально розширила простір, надала йому об'єму та стала родзинкою для діток. Корисним та зручним елементом стала пересувна мобільна дошка на колесах, яку легко переміщувати і використовувати не лише для малювання чи писання, але й у якості пересувної демонстраційної панелі.

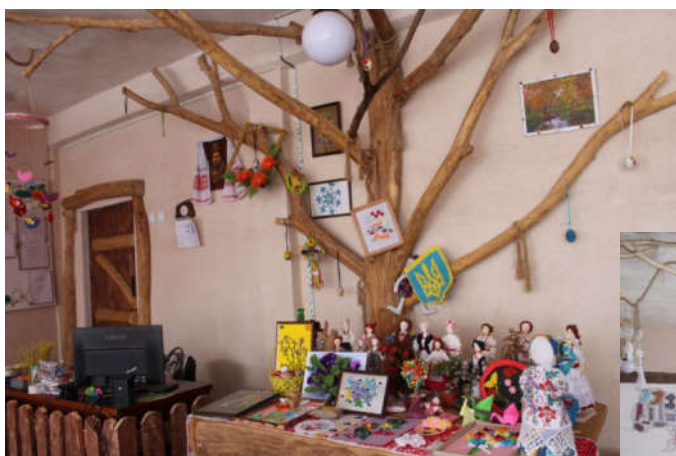
Враховуючи те, що оснащення для малечі занадто яскраве і різнобарвне, основним тоном обрано спокійний зелений та пастельно бежевий.

У результаті - маємо ось таку аудиторію для першокласників!

Натомість дизайн етномайстерні та етнокухні для дівчаток та хлопчиків, які бажають вивчати ослугуючу працю, кардинально відрізняється: аудиторія стилізована під старовину. Меблі, виконані із сухостійної деревини, - екологічні та зручні у використанні, їх не потрібно шкодувати, адже вони міцні, стійкі та довговічні. Штукатурка на стінах стилізована під хату- мазанку, що робить цю аудиторію нестандартною, несхожою на жодну іншу. А значить - унікальною та улюбленою для гімназистів.

Традиційні стенди ми замінили іншою концепцією презентації дитячих виробів - "Деревом плодів". Деревина зручна для кріплення змінних експозицій, оскільки вироби часто змінюються. І цікаво, і безпечно.

В етностилі оформлений і коридор до майстерень та їдальня

Лего-лабораторія, на відміну від майстерень, оснащена у сучасному стилі: яскраві кольори меблів та стін скомпоновані у стилі лего-конструктора. Дітям запропоновано різнокольорові м'які пуфи замість стільців для фізичного розвантаження після напруженої роботи.

Шаховий клуб "ГАМБІТ"

Кабінет іноземних мов

Лінгафонна студія

Майстерня з обробки деревини

Кабінет фінансової грамотності

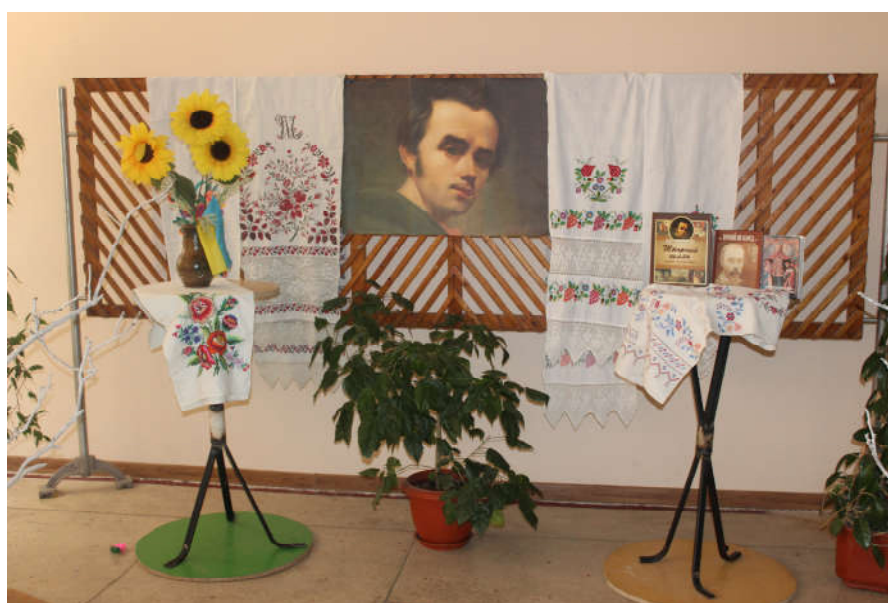
Кабінет історії

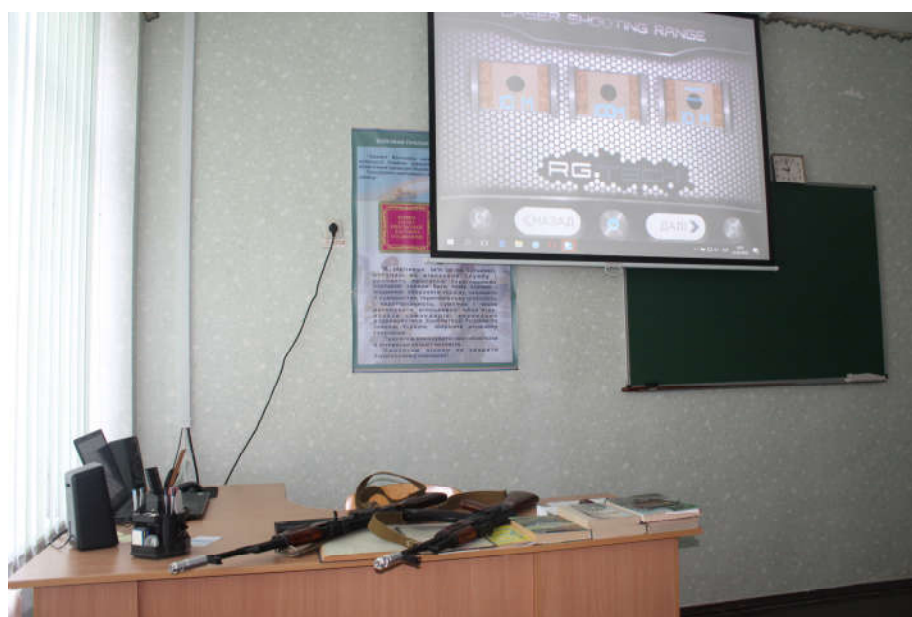
Кабінет зарубіжної літератури

Шевченкіана у вестибюлі гімназії

Мультимедійний тир

1.3 ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ВІДКРИТОГО ТИПУ

Літня аудиторія - подарунок від батьків

Свого часу Василь Сухомлинський заохочував педагогів проводити уроки на природі, адже це, на його думку, не лише сприяє всебічному розвитку дитини, але й розвиває спостережливість, формує науковий світогляд, виховує любов до всього живого і, власне, до самого життя. Не секрет, що в час засилля комп'ютерних технологій, діти часто-густо втрачають культуру спілкування на природі.

Учитель початкових класів Оксана Стець, безумовно, обізнана не на жарт з педагогічного спадщиною Сухомлинського і в партнерстві з батьками знаходить оптимальні шляхи боротьби з гаджетним засиллям. Це їм належить ідея створення городів на підвіконні, ранніх дослідницьких проектів, альпійської гірки, і нарешті – побудова міні-містечка на території школи. Вони замріяли собі літню аудиторію, грядки для спецій, тиночки, вітрячки і, може, ще щось, що уперто тримають в таємниці. На сьогодні ж проект батьків 2-В класу з облаштування літньої аудиторії для своїх дітей – на завершальному етапі!!! Дружні, завзяті, майстровиті, веселі – вони завжди разом і впевнено втілюють задумане. Допоміг їм у створенні літнього класу Микола Вікторович Бас – незмінний меценат гімназії, за що йому уклінно вдячний увесь колектив!!

Уроки на природі!

Вчитись в класі ми стомились.

Дуже жарко, потом вмились.

Дружно вийшли в літній клас:

Сонце, вітер – все для нас.

Там на музиці співали,

Слухали і всі читали.

Дякуємо, мами й тата,

Тепер уроки – просто свято!

Такі аудиторії на свіжому повітрі облюбували собі не лишень учителі математики, музики, але й іноземних мов. Діти навчаються весело і, що найголовніше, - у русі!!!

РОЗДІЛ 2 ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНИЙ ЗМІСТ ОСВІТИ

2.1 НУШ: ПЛОТНИЙ ПРОЕКТ 1-2 КЛАСИ

Реформа для наймолодших школярів – в дії! 3 вересня стартував пілотний проект «Нова Українська Школа»

Минув перший місяць навчання для жвавих, допитливих гімназійних дітлахів пілотного проекту «Нова Українська Школа». З цікавістю спостерігають батьки за позитивною динамікою розвитку своїх дітей, з повною відповідальністю опановують нові підходи, форми роботи вчителі Олена Уварова(1-А) та Олена Пасенко(1-В), з величезним інтересом вивчаємо та відвідуємо уроки початкових класів пілоту ми, адміністрація школи, та головне—із захопленням та бажанням біжать наші першокласнички у комфортні затишні класи на уроки-відкриття. А навчають тут багато чому: наразі учні напевне знають, чому ходять до школи, що значить товаришувати, мала та велика Батьківщина, яка природа оточує їх, як розпізнати осінь, рослини та тварини восени. А ще молодші школярики переконалися, що у їхньому рідному класі панує демократія, цінується дружба, співпраця, бажання допомогти, командно-групова робота, коли кожен має право на свої думки та припущення, і хоча вони не завжди правильні, проте активність і бажання розвиватись – це важливо. Повсякденне навчання стає щодень новим, цікавим та успішним.

Проте варто наголосити на важливих аспектах у форматі пілотного впровадження проекту нового державного стандарту початкової освіти, які цікавлять та водночас бентежать усіх учасників освітнього процесу.

У чому суттєва різниця навчання за пілотним проектом?

Змінено не лише навчальні програми, а й формат навчання. Для дітей 6-річного віку неприродньо сидіти за партою, дивлячись в потилицю товаришу. Цьогорічні молодші школярі мають змогу на уроці рухатись, працювати в колі, за мольбертом, посидіти на килимку. Сенс оновлення програм ґрунтується на тому, щоб отримані знання були максимально використані в майбутньому практичному житті.

На яких цінностях базується урок нової початкової школи?

Як зможуть допомогти батьки?

Батьки – це перші учителі й найкращі знавці своєї дитини. «Нова Українська Школа» передбачає, що учителі разом із батьками утворюють партнерство, у центрі якого знаходиться дитина.

Що станеться після закінчення першого класу?

Дітлахи подорослішають, підготують власне портфоліо своїх учнівських робіт та перейдуть у другий клас, де триватиме пілотування проекту нового державного стандарту.

Отже, сміливо вирушаймо у далеку та цікаву подорож – захоплюючу Країну Знань разом з тренерами-пілотами Оленою Уваровою та Оленою Пасенко.

Перший тиждень в НУШ

Ось і завершився перший тиждень навчання у Новій українській школі нашої гімназії. Знайомство зі школою. Нові друзі. Гра. Навчання. Спільні справи. Це був надміру важливий період для наших першачків, адже саме зараз створювалася атмосфера довіри, бажання слухати один одного, висловлюватися.

На першому тижні у всіх перших класах вивчалася тема «Я-школяр». Разом зі своїми класоводами Давиденко О.І. та Шевченко С.М. наші першокласники спілкувалися у ранковому колі, співпрацювали на

інтерактивних заняттях, проводили час поза межами класної кімнати – на свіжому повітрі. Намалювали на подвір'ї гімназії «Школу своєї мрії» та вперше були присутні на малих гімназійних олімпійських іграх.

А попереду – ще стільки цікавого! Сподіваємося, що наші першокласники із задоволенням продовжать свою мандрівку Країною знань. Хай щастить вам!

Такий девіз обрали для себе маленькі розумники 1-В класу. І хоча прочитані останні сторінки «Букварика», першокласники не зупиняються на досягнутому, впевнено крокують Країною Знань. А хто найкращий друг та порадник, – звичайно книга!

Дружба з книгою – це свято!

Не було його у нас,

Ми не знали так багато

Про новий і давній час.

18 квітня відбулася урочиста подія для дітей – «Посвята в читачі». В приміщенні районної бібліотеки нас гостинно зустріли «книжкові феї» Ніна Григорівна та Лідія Іванівна. Щоб перевірити чи дійсно діти готові стати гідними відвідувачами бібліотеки, на них очікували різні випробування. Проте першачки швидко відгадали загадки принесені Листоношею, розв'язали кроссворд, навіть Баба Яга не стала на перешкоді. Мудрі поради отримали дітки від Лікаря книжкової лікарні, який вправно полікував «хвору» книжечку. Визнав свою провину і Хлопчик, який кривдив книжки.

На згадку першокласники отримали «Пам'ятку читача» та дали обіцянку бути гарними читачами.

Мандрівка у Царство тварин з школяриками з пілотного 1-А класу

Бережімо рідну землю і найбільше царство на території Живої природи- царство тварин.

Усі вони такі ж жителі Землі, як і ми, люди. Тож першокласнички з 1-А захотіли більше дізнатися про них: хто вони, де живуть, що їдять. Адже про друзів завжди хочеться знати більше. Кореспонденти- школярки цікавились у вчителів та гімназистів, чи мають вони домашніх тваринок, як піклуються про них, які відбуваються зміни у житті тварин навесні, жартували про асоціативне мислення, хто якою тваринкою себе уявляє. Особливо цікаві були хвилинки ерудита та смішинки-веселинки, логічні вправи: завдання від «вусатих» і «хвостатих».

Тож приємного перегляду відео про наших розумничків-першачків з пілотного класу, які разом із креативним класоводом Оленою Уваровою успішно реалізували тему тижня «Світ тварин».

Домашні улюбленці молодших школярків з 1-А: калейдоскоп вражень.

Спілкування з тваринами- заняття приємне, цікаве, корисне , навіть необхідне. Адже позитивні враження, емоції, бажання піклуватись і допомагати – цінності, які формують внутрішній світ теплих дитячих душ.

Лагідні кицьки, сміливі песики, кумедні папуги- світ тваринок , який нас оточує щодня. Дуже добре, що дбайливі господарі- дітлахи піклуються про них, граються та поповнюють енциклопедичні знання про своїх домашніх друзів.

З любов'ю та теплом маленькі школярики з 1-А розповідають про домашніх улюбленців. Щиро вдячні батькам – нашим партнерам за якісно відзняті домашні відео.

<http://zologym.co.ua/domashni-ulyublenci-molodshix-shkolyarikiv-z-1-a-kalejdoskop-vrazhen/>

Пілотний проект – в об'єктиві гімназійного «Прес-центру»

Наша креативна учениця 8-Б класу, головний редактор та оператор гімназійного Прес-центру зацікавилася нововведеннями в перших експериментальних класах в рамках пілотного проекту «Нова Школа» та під позитивними враженнями створила власний творчий Медіа-проект.

<http://zologym.co.ua/pilotnij-proekt-v-obyektivii-gimnazijnogo-pres-centru/>

Як навчаються учні нової школи?

Як навчаються учні нової школи? Відповідь проста – із задоволенням! Поділюся враженнями п'ятого тижня навчання у 1-В класі, темою якого була – «Осінь». Кожного дня – захопливі, розвиваючі ігри, цікаві завдання, нові досягнення стежками знань. Першого дня у нас була поетична осінь, слухали вірші, музику, виготовляли осінній лепбук. У вівторок пригадували прислів'я та складали казку про осінь. Середа принесла нові знання про рослини восени та їх плоди. Цікава екскурсія закінчилася малюванням листочками, які були зібрані під час прогулянки. В четвер дізнавалися про життя тварин восени. Гарний настрій створила виставка із природних матеріалів, виконана спільно з батьками. Завершився тиждень святковим дійством «Ходить гарбуз по городу». Кожна дитина була героєм осінньої казки. Діти водили хороводи, загадували загадки, грали в цікаві ігри.

Тиждень закінчився, а діти готові до нових вражень, тож вперед до пригод та знань.

Партнерський проект у перших класах НУШ: техніка, яка допомагає

Як техніка допомагає в побуті, і якою вона буде в майбутньому?

Як «потоваришувати» з технікою?

Яка роль роботів у житті людини?

Відповіді на ці проблемні запитання першокласники гімназії шукали протягом восьмого тижня навчання в НУШ.

Школярі навчалися правилам безпечної поведінки у побуті, в громадських місцях, на природі, фантазували, грали, пізнавали новинки про роботів та їх роль в житті людини. Вивчаючи правила використання приладів, ми звертали увагу не тільки на особисту безпеку, але й на необхідність раціонального використання природних ресурсів, збереження довкілля.

Діти також вчилися взаємодіяти в парах і групах під час користування найпростішими видами техніки, дбайливо ставитися до свого здоров'я та здоров'я інших людей.

Підсумком нашої діяльності стала виставка виробів з підручних матеріалів «Диво-техніка». Діти уявили себе конструкторами і створили разом з батьками та вчителями дивовижні вироби з картону, коробок, конструктора «Лего», пластикових пляшок та інших цікавих матеріалів. Це були оригінальні,

креативні роботи, Машини Часу, вагон бажань, чарівний холодильник, який готує їжу, побутова техніка та інші витвори власних рук та уяви. Школярі з гордістю презентували спільний проект та звітували про цікавинки та активності протягом двох місяців навчання в НУШ.

Навчаємо граючись

Закінчилися осінні канікули, а на діток чекав приємний сюрприз – темою дев'ятого тижня навчання були «Ігри». Що може бути цікавіше?

Видатний лікар та етнолог Є.Покровський називав дитячі ігри «вільним вираженням душевних та фізичних сил дитини». В іграх дитина розвивається розумово і фізично, стикається зі світом сучасної техніки, стає цілеспрямованою, кмітливою, веселою і винахідливою.

Впродовж тижня першокласники згадували вже знайомі їм ігри, презентували ігри в які грали їх батьки, а також знайомилися з новими. Особливо отримали задоволення граючись у сучасну відому гру «УНО»,

захопила гра «БІНГО», де потрібно було показати свої математичні здібності. Не менш цікавий для дітей був математичний планшет, на якому дітлахи викладали свою улюблену іграшку. А чи знаєте ви про існування такої гри як «ШПРОТИ» – рекомендуємо: гарно розвиває зорову пам'ять. Нікого не залишила байдужим весела гра «ТВІСТЕР». Захоплюючий «КВЕСТ» на подвір'ї потребував від малечі уваги та кмітливості. Діти із задоволенням відшуковували завдання та спритно їх виконували.

Цікаво провели час у шаховому клубі «Гамбіт», де познайомились із інтелектуальними іграми. А як же в нас час без комп'ютера? Звичайно заглянули і в комп'ютерний клас, адже в комп'ютерні ігри можна не тільки гратись, а й навчатись.

Закінчився ще один навчальний тиждень, попереду тиждень з не менш цікавою темою «ТЕАТР». Складно уявити, яким він буде захопливим!!!

Майстер-клас від Світлани Йови у 1-В

Справжній майстер-клас по гриму показала дітям Світлана Василівна, та й привід для цього був. Адже тема тижня: «Театр». Діти впродовж тижня знайомилися із театральним мистецтвом, спробували себе у ролі акторів пальчикового, тіньового лялькового театру. Вивчали професії людей, які творять театр. А який же театр без гримера? Чарівним пензлем перетворювала Світлана Василівна маленьких акторів у білочок, зайчика, лисичку та інших тварин. Діти були у захваті!

Дякуємо Вам, Світлано Василівно, за чудовий настрій!

Модний показ у 1-В класі

Навчальний тиждень тема якого «Мода» приніс для дітлахів багато несподіванок. Зокрема справжнім сюрпризом видалась ранкова зустріч у середу. Розпочалась вона святковим дійством. Діти спробували себе у ролі дизайнерів, створювали одяг майбутнього з підручного матеріалу (тканини, паперу, стрічки, тощо). А потім звісно презентували свої шедеври. Моделі були неперевершені, так майстерно ходили по подіуму.

Цікавий майстер-клас по зав'язуванні краватки та банта отримали діти від вчителя праці – Ширай Тетяни Михайлівни. Зокрема вона була куратором свята та досвідченим консультантом на модному показі.

Справжнім сюрпризом була поява ведучої «Світського життя» Катерини Осадчої. Взнявши декілька інтерв'ю у дітей, вона також поцікавилась враженнями від модного показу у директора Денисюк Л.І. Відповіддю на поставлене запитання було модне дефіле Любові Іванівни у дизайнерському капелюшку.

Чи потрібні такі заходи? Скажу відверто, якщо мова йде про вміння дитини показати себе, побороти невпевненість, відчути щасливою та радісною, звісно відповідь – так!

Чарівна лабораторія

У справжню лабораторію перетворилася класна кімната першачків. Сама тема тижня «Вода» дала поштовх до дослідження. Що може бути цікавіше коли власноруч розкриваєш секрети природи?

Юні дослідники визначали в яких станах може бути вода, які властивості вона має. З цікавістю знайомилися з новим для них видом дослідження – мікроскоп.

Маємо надію, що набуті знання, які діти отримали на практиці, дадуть плоди в майбутньому.

Зимова казка від батьків 1-В класу

Справжню казку подарували своїм першокласникам батьки 1-В класу. Дізнавшись, що тема тижня «Зима», вони запропонували зробити діткам сюрприз. Всі дружньо взялися до роботи : сім'я Стригун у складі мами Вікторії та тата Віталія, прикрасили клас сніжинками, які власноруч виготовили вдома, мама Аліси Кізіно –Інна, як казкова чарівниця, прикрасила вікна зимовими узорами. Мама Віки Коваленко – Оксана, справжня рукодільниця – пошила зимовий килимок, а мама Лізи Марченко заходилися його оформити у класі. Вихователь ГПД Аліна Володимирівна разом з дітками клопотали над створенням зимової композиції. Їм на підмогу прийшли мама Стасіка – Олена та мама Саші Руденко – Оксана.

Всі дітки були у захваті. Дякуємо вам , дорогі наші батьки, за співпрацю, за радість, яку ви нам подарували.

**Скажемо 1-му класу “Прощай!
ПОДИВІТЬСЯ ВИ НА НАС
МИ ПЛЮТИ – ВИЩІЙ КЛАС
НОВЕ НАВЧАННЯ ЦЕ ЦІКАВО!
ШКІЛЬНЕ ЖИТТЯ ТАКЕ ЯСКРАВЕ**

Непомітно спливли навчальні тижні для наших чомучок з 1-В пілотного класу. Безліч яскравих вражень, відкриттів, емоцій залишилось в пам'яті маленьких школярів.

Згадували про уроки та веселі перерви, особливо цікавими були ранкові зустрічі. Дітлахи щиро ділились найбільш колоритними картинками із шкільного життя: разом із учителями англійської мови, фізкультури, музики вони продемонстрували фрагменти цікавих уроків.

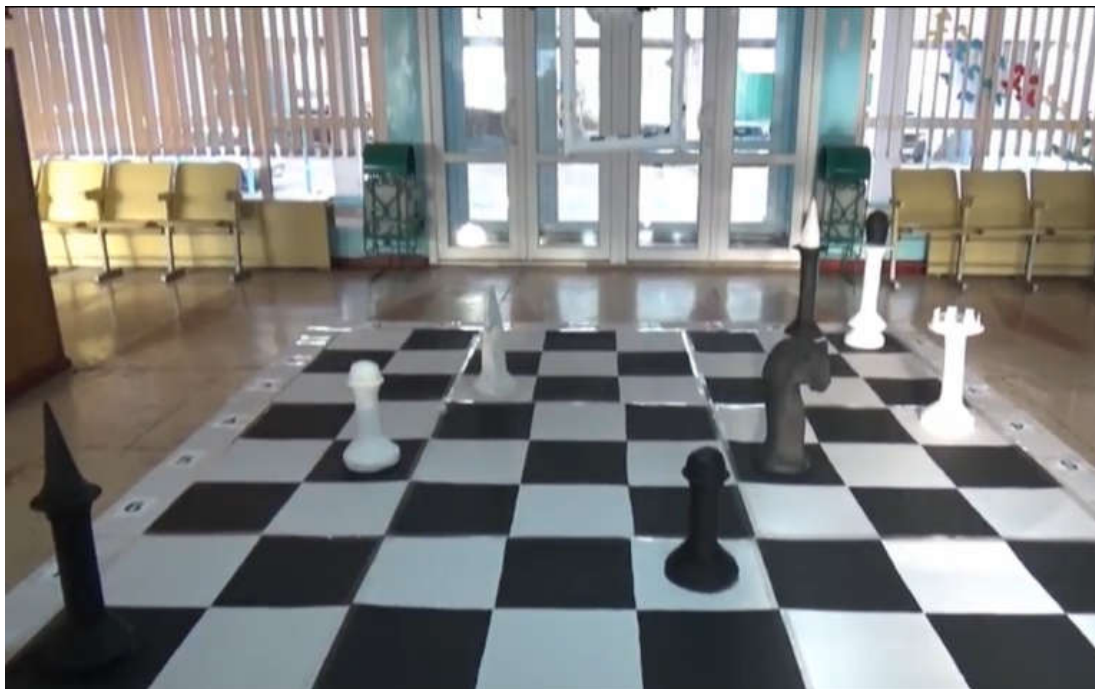
Бліц-турнір у форматі батьки-діти, веселі танки, жарти, імпровізовані пісеньки та шквал позитивних емоцій стали вірними супутниками веселого свята прощання з 1-м класом. Отже, наші первачки-першопрохідці гідно пройшли найскладніший період – перший рік навчання. Бо поруч була їхня перша вчителька – Пасенко Олена Миколаївна, з якою надійно, тепло, комфортно, цікаво.

Веселого літа та гарного відпочинку нашим школярам, а вас запрошуємо до перегляду відео:

<http://zologym.co.ua/skzhemo-1-mu-klasu-proshhavaj/>

2.2 "ШАХОВА ЛОГІКА" - ЯК ВТІЛЕННЯ ЗАПИТІВ БАТЬКІВ ТА УЧНІВ

Опис експерименту обласного рівня

Тема експерименту:

«Розвиток логічного мислення молодших школярів засобами інтелектуальних ігор»

Учасники експерименту: учні 1-4 класів

Учителі: класоводи початкових класів

Науковий керівник: Гаряча С.А., завідувач кафедри педагогіки ЧОШОПП, кандидат педагогічних наук

Термін експерименту: 4 роки (лютий 2015-травень 2019)

Кількість занять: один раз на тиждень

Інтелектуальний розвиток виступає як найважливіший компонент будь-якої людської діяльності. Для того, щоб задовольнити свої потреби, спілкуватися, грати, вчитися і працювати, людина повинна сприймати світ, звертати увагу на ті чи інші моменти або компоненти діяльності, представляти те, що йому потрібно робити, запам'ятовувати, обмірковувати, висловлювати судження. Без участі інтелектуальних здібностей людська діяльність неможлива, тому вони виступають як її невід'ємні внутрішні моменти.

Приступаючи до педагогічної роботи з молодшими школярами, перш за все, потрібно розібратися в тому, що дитині дано від природи і що здобувається під впливом середовища.

Розвиток людських задатків, перетворення їх у здібності - одне із завдань навчання і виховання, вирішити які без знань і розвитку логічного мислення неможливо. У міру їх розвитку, удосконалюються і самі здібності, набуваючи потрібні якості. Знання психологічної структури інтелектуальних здібностей, законів їх формування необхідні для правильного вибору методу навчання і виховання. Великий внесок у вивчення і розвиток пізнавальних процесів та логічного мислення внесли такі вчені, як Л.С. Вигодський, О.М. Леонт'єв, Ж. Піаже, С.Л. Рубінштейн, Л.С. Сахаров, О.М. Соколов, та ін. Ними були розроблені різні методики і теорії формування інтелектуальних здібностей.

Щоб успішно розвивати їх у навчальній діяльності, наразі необхідно шукати більш сучасні засоби і методи навчання. Використання інтелектуальних ігор (шахи, шашки) і буде одним із нових засобів навчання та розвитку логічного мислення.

Виходячи з вищесказаного, ми вважаємо, що тема нашого експерименту є **актуальною** і на даний момент недостатньо вивчена.

Широке використання ігрового методу в розвитку логічного мислення має **низку переваг**, а саме:

- гра втягує в активну пізнавальну діяльність кожного учня окремо і всіх разом і, тим самим, є ефективним засобом управління навчальним процесом;
- навчання в грі здійснюється за допомогою власної діяльності учня, що носить характер особливого виду практики, в процесі якої засвоюється до 90% інформації;
- гра - вільна діяльність, що дає можливість вибору, самовираження і саморозвитку для її учасників;
- гра має певний результат і стимулює учня до досягнення мети

(перемозі) й усвідомлення шляху досягнення мети;

- у грі команди або окремі учні спочатку рівні (немає поганих і гарних учнів, а є тільки гравці); результат залежить від самого гравця, рівня його підготовленості, здібностей, витримки, умінь і характеру;

- безосібний процес навчання в грі набуває особистого значення;

- змагальність - невід'ємна частина гри - приваблива для учнів; задоволення, одержане від гри, створює комфортний стан на уроках і підсилює бажання вивчати предмет.

Чим раніше ми це почнемо, тим інтенсивніше буде розвиватися розвиватися логіка у молодших школярів та забезпечуватись якісніше засвоєння математичних дисциплін.

Предмет дослідження – процес розумового розвитку молодших школярів засобами інтелектуальних ігор (шахи).

Об'єкт дослідження – процес вивчення шахової логіки у початковій школі. Розвиток інтелектуальних здібностей та логічного мислення в цьому віці дуже важливі для формування розвинутої та самостійно мислячої особистості.

Гіпотеза - процес навчання молодших школярів може бути ефективним, якщо при поясненні певних завдань з математичних дисциплін буде використаний ігровий метод (вивчення шахової логіки):

- його використання оптимізує діяльність вчителя;

- інтелектуальні здібності учнів;

- він дозволяє посилити інтереси учня, без якого неможливо інтелектуальний розвиток

- сприяє розвитку гнучкості, раціональності, самостійності вербально-логічного мислення;

- розвиває швидкість інтелектуальної реакції;

- вчить моделювати ситуації та її наслідки в умі;

- розвиває здібність зосереджуватись та контролювати свої дії;

- вчить розпізнавати обман і правду, критично відноситись до себе і до

суперника;

- вчить цінувати час, зберігати витримку.

Мета експерименту:

- забезпечити ознайомлення молодших школярів з основними поняттями логіки як науки;

- сприяти більш ранньому розвитку системи логічного мислення, яка забезпечує оперування змістом трьох та більше суджень, що дозволяє ще робити висновки з поданих суджень, обґрунтовувати, доводити, порівнювати, аналізувати, узагальнювати, класифікувати.

Завдання дослідження:

▪ підвищити рівень розвитку дітей і розширити їх кругозір, активізувати їх пізнавальну діяльність;

▪ допомогти учням розкрити їхні інтелектуальні та творчі здібності;

▪ формувати просторові уявлення, комбінувати елементи знакових систем, аналізувати проблемну ситуацію у багатоходовому завданні;

▪ розвивати причинне та критичне мислення;

▪ виробляти вміння мобілізувати і концентрувати увагу, сприяти розвитку швидкості інтелектуальної реакції;

▪ виховувати у дітей почуття відповідальності, наполегливість, волю, впевненість у досягненні мети;

▪ розвивати впевненість у собі і розуміння цінності власних думок та ідей.

Наукова новизна: вперше на Черкащині до варіативної складової навчального плану початкової школи буде введено предмет «Шахова логіка», що значно прискорить процес ознайомлення дітей з основними видами логічних задач, логічними діями та операціями, основними поняттями сучасної логіки. Розвиток якісного логічного досягатиметься завдяки поєднанню створення проблемних ситуацій та ігрових методів.

У ході експерименту будуть застосовані наступні **методи** дослідження:

- аналіз психолого-педагогічних, методичних праць з теми дослідження;

- спостереження за навчально-виховним процесом у початкових класах;
- підбір і складання завдання для шахового навчання у початкових класах;
- анкетування та діагностика;

Програмне забезпечення: програма з шахової логіки «Подорож до країни Шахляндії» (А.П. Цегельник, вчитель ЗОШ I-III ступенів «Престиж» при Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту).

Наявні умови кадрового і матеріально-технічного забезпечення експериментальної роботи:

- фахівці відповідної педагогічної кваліфікації;
- повністю обладнане сучасне приміщення шахового клубу;
- методична та організаційна допомога від шахових фахівців з місцевої Федерації;
- науково-методична література з теорії шахів;
- наявність шахового гуртка на чолі з досвідченим гросмейстером (Андрій Чопоров, чемпіон Золотоніщини та Чорнобаю 2015 року).

Практична значимість:

- матеріали роботи можуть бути використані в практиці вчителів початкових класів;
- підготовка майбутніх спортсменів;
- стимулювання до виявлення обдарованої молоді у галузі математичних наук;
- популяризації шахової гри серед молоді;
- формування у молодшого покоління бази стресостійкості та адаптаційного потенціалу в умовах швидких суспільних змін.

Очікувані результати:

- підвищення успішності та якості знань у сфері математичних дисциплін;

- збільшення кількості обдарованої гімназійної молоді – учасників олімпіад та конкурсу-захисту робіт МАН;
- збільшення відсотку майбутніх студентів престижних вузів у технічній галузі;
- кількісний і якісний приріст когорти місцевих спортсменів-шахістів;
- значне поліпшення культури спілкування серед молоді;
- зростання професійної, фахової та методичної майстерності вчителів початкових класів.

ЕТАПИ:

I. Організаційний етап

1. Створення умов реалізації програми експерименту (*виконано*)
2. Підготовка матеріальної бази (*створено шаховий клуб «Гамбіт»*)
3. Забезпечення науково-методичною літературою
4. Діагностичний відбір учасників експерименту (анкетування для учнів та батьків)
5. Теоретичне відпрацювання даної проблеми (ознайомлення з відповідною літературою та програмою з шахової логіки «Подорож до країни Шахляндії»)

Терміни виконання: березень – вересень 2015 року

II. Практичний етап

1. Практична апробація програми дослідження
2. Розробка авторських науково-методичних посібників вчителями початкових класів (за програмою з шахової логіки)
3. Фіксування поточних результатів під час перевірки гіпотези
4. Проведення практичної роботи з узагальнення експерименту (участь у шахових турнірах, діагностика їхньої успішності)
5. Проведення підсумкових тестів із згаданої проблеми
6. Порівняльний аналіз результатів із прогнозованими

Терміни виконання: вересень 2015 – вересень 2016

ІІІ. Узагальнюючий етап

1. Оформлення й опис проведення експерименту та його результатів
2. Співвіднесення результатів експерименту з поставленою метою
3. Участь у виставці «Освіта Черкащини - 2017» (представлення апробованих авторських науково-методичних посібників класоводів 1-4 класів)
4. Оформлення рекомендацій щодо використання теоретичних і практичних результатів дослідження з даної проблеми (підготовка навчально-методичного посібника вчителем-експериментатором за матеріалами дослідження), підготовка виступу куратора проекту, науково-методичного звіту на засіданні педагогічної ради та засіданні науково-методичної ради
5. Впровадження результатів експерименту: поширення нової методики, технології навчання в педагогічних колективах інших шкіл міста та області
6. Відбір потенційних учасників предметних олімпіад та конкурсу-захисту робіт МАН, інших конкурсів у сфері математичних наук

Терміни виконання: вересень 2016 – травень 2019

18 лютого 2015 сучасний шаховий клуб відкрили у Золотоніській гімназії. Спеціалізовану аудиторію для інтелектуальної гри в цей день вперше апробували школярі під керівництвом відомих місцевих та черкаських гросмейстерів.

Автором ідеї та натхненником її реалізації виступив тодішній голова черкаської ОДА Юрій Ткаченко, котрий вирішив взяти на озброєння загальноєвропейську практику викладання шахової майстерності у навчальних закладах. Такою ініціативою він подав приклад для керівників та меценатів з усіх районів Черкащини.

Захід, окрім обласного очільника, відвідали міський голова Віталій Войцехівський, голова Золотоніської РДА Олександр Лісовий, директор департаменту освіти і науки ОДА Валерій Данилевський, а також відомі шахові знавці: майстер спорту міжнародного класу, багаторічний призер чемпіонатів України Володимир Якимов, голова обласної федерації Сергій Жуган, чотириразовий чемпіон міста Микола Синьоок.

Ідею дитячого розвитку вдало підхопили і у самій гімназії. Вже з вересня 2015 року навчальний заклад став учасником обласного експериментального

проекту під назвою **“Розвиток логічного мислення молодших школярів засобами шахової логіки”**. Його керівник – кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки ЧОПОПП Світлана Гаряча. В рамках проекту шахова майстерність стала одним із пунктів навчальної програми для учнів 1-4 класів, що, на думку авторів, є гарним стимулом для розвитку логічних навичок сучасної дитини.

Для роботи з впровадження проекту вчителі почали готуватися заздалегідь, ще перебуваючи у відпустці почали підбирати матеріал, а, головне, вчилися грати в шахи. Починали з простого: малюнки, схеми, майстеркласи від власних учнів, відвідування шахового клубу, знайомства з керівником шахового гуртка Андрієм Чопоровим.

Кажуть, що школа має бути для маленької дитини територією добра, любові. Якщо дитині у школі комфортно, вона розкриває свої здібності, як троянда пелюстки

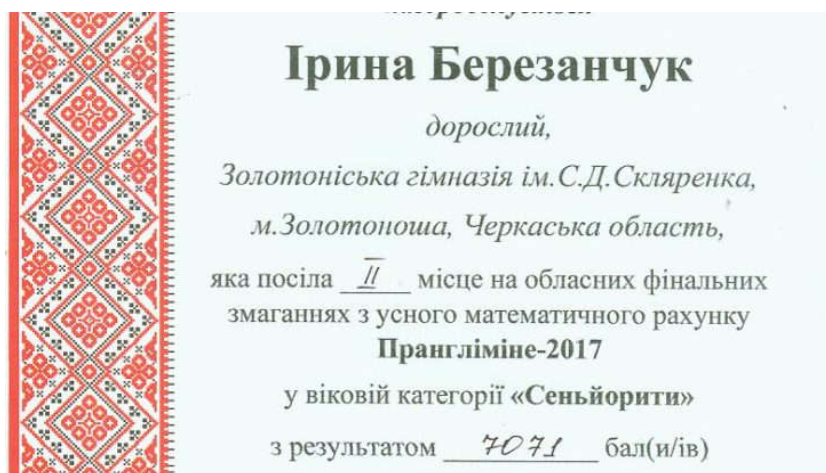
2016-2017 навчальний рік

26 грудня 2016 року, у переддень канікул, гімназія зустрічала шановних гостей – членів Асоціації директорів гімназій, ліцеїв та колегіумів Черкащини на чолі з Сергієм Івановичем Саєнком.

Семінар вдався напрочуд теплим, відкритим, змістовним: новорічні та різдвяні свята позначилися на його проведенні з першої ж хвилини. Як і годиться, дружній колектив директорів переступив поріг гімназійної домівки з подарунком – розкішним святковим тортом, а господарі зустріли своїх гостей горнятком запашної кави, цікавою динамічною екскурсією з **елементами майстер-класу з шахової логіки, робототехніки...**

Розвиток інтелектуальної культури молодших школярів ми розвивали також через участь у **Міжнародній математичній грі «Міксіке. Прангліміне»**. Участь в ньому в цьому році прийняли 17 учнів 2-3 класів. 5 учнів 2-А класу, 1 учень 3-а класу та 2 учні 3-Б класу отримали сертифікати про участь у конкурсі та ввійшли у 200 кращих по **Черкаській області**. А вчитель 2-А класу Березанчук Ірина Миколаївна зайняла 2 місце на обласних фінальних змаганнях з усного математичного рахунку.

16 січня в гімназії відбувся семінар завідуючих міських та районних методичних кабінетів. Під час семінару авторський урок з шахової логіки розробила та провела вчитель початкових класів

27 січня в школі було реалізовано важливий учнівський проект у рамках загальної теми «Гімназія – територія прав людини». Для презентації було взято кілька важливих прав: право на освіту та право на дозвілля. Головна ідея полягає у можливості творчої самореалізації учасників навчального процесу: учнів, учителів, батьків. На виконання заявленої теми провели смарт-пікнік, у ході якого відбулися цікаві експерименти, інсценівки, досліди, що яскраво «оживили» предмети та мотивували зацікавленість учнів у їх вивченні. До участі у смарт-пікніку було запрошено й наймолодших експериментаторів - **учнів, що вивчають шахову логіку. Учні 2-А класу представили театралізовану рекламу свого предмета**

А 5 квітня гімназія зустрічала шановного гостя – аташе з питань розвитку французької мови Посольства Французької Республіки в Україні Фабріса Петто.

Заняття шахового гуртка під час проведення групи подовженого дня регулярно відвідують учні 2-А, 2-Б класу, а також 3-іх класів.

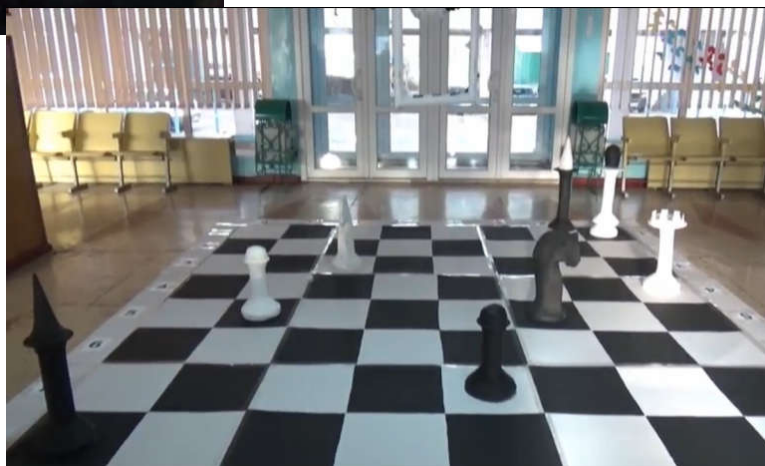
17 травня в нашій гімназії під час перебування в місті побували гості з Німеччини. Гостинно та по гімназійному широко зустрічали закордонних гостей запальним українським таночком наші гімназисти.

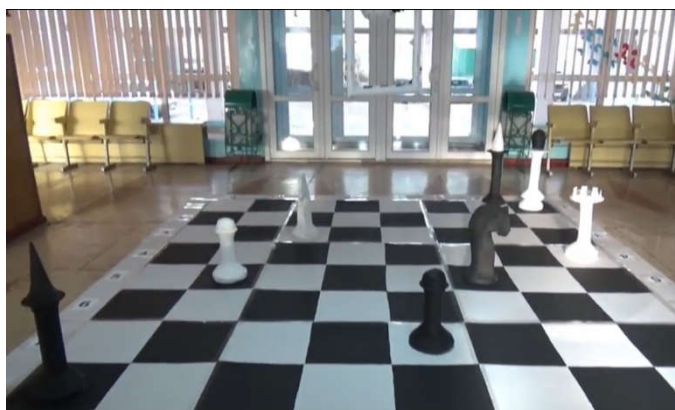
Розповіли гостям про історію закладу, про вагомі досягнення школярів, прокоментували фотоколажі, що прикрашали стіни просторих коридорів. Присутніх вразили **незвичайні уроки логіки у шаховому клубі «Гамбіт»**, які проводять учні 2-3 класів, що приймають участь у проекті **«Розвиток інтелектуальної культури молодших школярів засобами шахової логіки»**.

Проведення інтелектуальної гри для учнів 2-3 класів “Клуб веселих та кмітливих” наприкінці навчального року (Давиденко О.І., Шевченко С.М.) дало змогу учасникам творчої групи ще раз прослідкувати за формуванням шляхів інтелектуально-пізнавальної компетентності молодшого школяра і в позакласній діяльності.

2017-2018 навчальний рік

Грудень 2017. Ми зустрічали керівників нашого обласного проекту: кандидата педагогічних наук, завідувача кафедри ЧОПОПП Світлану Анатоліївну Гарячу та завідувача відділу початкового

Експеримент динамічно набирає оберти: змагання, турніри, відкриті майстер-класи з шахів. З відкриттям проекту в гімназії народився новий рух, ініціатива – розвиток мислення, логіки, інтегроване навчання, підвищення

якості математичної освіти, вміння приймати обдумані рішення, етикет спілкування, командний дух, партнерські стосунки. Всі ці надбання було продемонстровано в ході зустрічі із нашими гостями.

Та головне, що відзначили усі присутні, це – радість в очах дітей та творчий вогник у педагогів-домінанту будь-якої нової справи. «Як зробити дитину, яка навчається у школі, щасливою?» – про це турбуються вчителі 3 та 4 класів.

Саме застосування інновацій передбачають докорінні зміни існуючих стереотипів організації навчального процесу, його змісту, нових форм і методів роботи, тому члени ТГ постійно в пошуках оригінальних, нестандартних підходів. І їм це вдається!!!

Продуктом інновацій, творчої діяльності є зростання майстерності вчителя і радість успіху молодшого школяра.

Не секрет, що в педагогіці важливо, щоби дитина виросла не

просто красивою і розумною, а й здоровою, і почувалася комфортно серед однолітків. В рамках наших експериментів варто додати, що уміння логічно мислити, виховання морально-вольових якостей, розвиток емоційної сфери та набуття учнями певних знань, умінь та навичок, які необхідні для проявлення творчого потенціалу – важлива справа.

Створення інтелектуального фону на уроках, який пробуджує дитячу думку, уяву, спостережливість – головне завдання гімназійних вчителів. Бо саме вони на початковому етапі формують живий інтерес до знань, мотивуючи учнів моделювати своє майбутнє.

Як працюють учителі-новатори у «шахових» експериментальних класах, чому вчать, як вчать, які визнані пріоритети— цікаво наразі усім: і колегам-педагогам, і батькам, і громадськості. Тому ми відкрито і щиро демонстрували педагогам Чернобаївщини, які завітали в гімназію з дружнім візитом, і фрагменти занять, і переваги нових методик і підходів, і успіхи нововведень.

Вчителі щиро ділилися досвідом і показували фрагменти занять.

Кажуть, що школа має бути для маленької дитини територією добра, любові. Якщо дитині у школі комфортно, вона розкриває свої здібності, як троянда пелюстки.

Як завжди продовжували працювати над розвитком навичок усного рахунку учнів, застосовуючи можливості Прангліміне – змагань з усного математичного рахунку, яке проводиться у рамках **міжнародного проекту Міксіке**. В 2018 році на платформі Міксіке зареєстровано понад 12 тисяч учасників з нашої області.

Серед цих учасників є і учні нашої гімназії. Знайомтеся з тими, хто не боїться в режимі он-лайн перевірити свої уміння швидко і правильно рахувати. Це учні 4-А класу:

Соболевський Артем, Степаненко Марія, Іщенко Артем; учні 3-А класу:

Єганова Єлизавета, Олексієнко Богдан, Кипа Віктор, Гордєєв Данило, Кононенко Ніка, Березенко Надія, Коваль Дмитро, Каграманов Давід, Дідаш Софія, Загребельна Вікторія.

Особливо хочеться відзначити **сімейну команду Гордєєвих**, яка виступала в трьох вікових категоріях: «Чомучки» – Данило, учень 3-А класу, «Дослідники»- Денис, учень 5-А класу, і Сергій Петрович, батько, який за результатами гри став п'ятим в області у рейтингу категорії «Сеньйори».

Дякуємо батькам за підтримку прагнення своїх дітей до розвитку

А вчитель 3-А класу Березанчук Ірина Миколаївна зайняла 7 місце на обласних фінальних змаганнях з усного математичного рахунку.

Учні 3, 4 класів все частіше приймають змагання у міських змаганнях із шахів (Соболевський Артем, Гордєєв Данило)

В листопаді 2017 року було запропоновано учням 2-4 класів прийняти участь у всеукраїнському конкурсі «Логічне мислення». Підсумок

конкурсу порадував учителів – 43 учасника, з них : 12учнів отримали дипломи «Чемпіона Логічного Мислення» та книги в подарунок, 26 учнів – дипломи «Експерта Логічного Мислення»,5 учнів – Диплом учасника. Чудовий результат! Так тримати!

2018-2019 навчальний рік

Доведено, що заняття шахами зміцнюють пам'ять, розвивають аналітичні здібності і увагу. Захопившись цією грою, маленький бешкетник стає витриманим, а непосидько-терплячим. Шахи навчають бути дуже уважним і зібраним. До того ж, шахи – шлях для спілкування між людьми. Вони сприяють поглибленню взаєморозуміння і зміцненню дружніх взаємин. Шахи – це все-таки вид спорту. Емоційна стійкість, тверда воля, рішучість, прагнення перемагати. При цьому програші, які, звичайно, будуть, навчать дитину стійко і гідно приймати невдачу. Адже це робота над помилками і поле для розвитку. Ставитися до себе в міру самокритично і аналізувати власні дії, отримувати потрібний і дуже цінний досвід – це необхідні складові для особистісного зростання будь-якої людини. І це є метою вчителів, які вже четвертий рік поспіль впроваджують в гімназії курс навчання гри в шахи.

20 вересня у шаховому клубі «Гамбіт» гімназії ім. С.Д. Склярєнка відбувся особисто-командний чемпіонат гімназії по шахам серед перших класів. В змаганнях брали участь команди 1-а, 1-б та 1-в класів. Кожен клас представляли по 2 сильніших шахіста з класу.

Склад команд:

1-а клас – Шадура Марк, Пухач Юліана;

1-б клас – Шевченко Іван, Скакунов Роман;

1-в клас – Раїна Олег, Ковальов Арсеній.

В результаті напруженої боротьби перемогу здобули юні шахісти 1-в класу. На другому місці команда 1-а класу, на третьому – 1-б клас.

В особистому заліку впевнену перемогу святкував Раїна Олег. Друге місце дісталось Ковальову Арсенію. Третє місце у Шадура Марка!

28 вересня у програмі робочої поїздки на Черкащину віце-прем'єр-міністра України В'ячеслава Кириленка Золотоніська гімназія ім.С.Д.Скляренка стала однією з трьох

навчальних закладів, у яких поважна делегація перевіряла старт реформи середньої освіти в області, зокрема запровадження концепції «Нова українська школа». Урядовець оглянув навчально-матеріальну базу школи, сучасні робочі кабінети, лінгафонну студію, LEGO- лабораторію, мультимедійний тир, STEM-лабораторії. Ознайомився з рівнем оснащення освітнього середовища у класах-учасниках пілотного проекту НУШ, шкільну бібліотеку та гімназійну їдальню.

У складі делегації на базі гімназії працювали Юрій Кононенко- директор Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України, Віталій Коваль- перший заступник голови Черкаської обласної державної адміністрації, Оксана Сімушина – заступник начальника управління освіти і науки Черкаської ОДА, начальник відділу інклюзивної, позашкільної освіти та виховної роботи.

Приймаючу сторону представили міський голова Віталій Войцехівський, начальник відділу освіти Золотоніської міської ради Ольга Строкань, завідувача методкабінетом відділу освіти Наталія Строкань, директор гімназії Любов Денисюк із командою заступників – Світланою Буряк, Іваном Скрипником, Інною Науменко, Світланою Лучаніноюю.

В кінці вересня учасники обласного експерименту «Розвиток інтелектуальної культури молодших школярів засобами шахової логіки», учні 4-А класу, вирішили запросити до цікавої подорожі своїх маленьких друзів, учнів 2-В класу. Як зацікавити учнів-початківців, адже гра в шахи не проста, а інтелектуальна? Вирішили провести квест «Шлях до країни Шахляндії». Шукаючи підказки, які допомагали спрямовувати напрямок руху, діти виконували різні завдання: розгадували ребуси, шахові задачі, знайомилися з мешканцями шахового королівства. Виконавши всі завдання, діти потрапили у справжню країну Шахляндію, де мали змогу відчувати себе справжніми шахістами.

У ролі сучасного гімназиста інноваційної школи спробували себе гості, які завітали на громадське звітування, передбачене обласною цільовою програмою «Інноваційні школи Черкащини». 30 листопада наш навчальний заклад відвідало понад 50 гостей з міста та області, батьки, старшокласники, представники ЗМІ. Було дуже приємно бачити на звіті депутата обласної ради, генерального директора ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат»

Владислава Кулініча та його заступника – Володимира Касьяна, президента компанії Esonia Ukraine Ірину Варагаш, секретаря міської ради Наталію Сьомак, заступника міського голови Світлану Суддю, начальника відділу

освіти Ольгу Строкань, завідувачу методкабінетом Наталію Строкань, методиста відділу перспективного педагогічного досвіду КНЗ ЧОПОПП Наталію Воскобойнік, директорів Черкаських шкіл – гімназії №9 імені Луценка Ірину Топчій, №28 та 19 Тетяну Середу та Юрія Лункіна, директорів шкіл Золотоноші – Віктора Горошечка та Олександра Пузеєва, заступників директорів шкіл з Черкас, Пальміри, Чернобаю, а також наших колег. Нашу місцеву газету «Златокрай» представила журналіст Алла Капля, раду ветеранів Золотоноші Раїса Мотрич, а організацію, яка забезпечує дитяче харчування – голова міського споживчого товариства Жанна Старухіна.

Та найвагомим результатом цього унікального експерименту є народження

посібника "Шахова логіка" для 1-4 класів та робочих зошитів до нього. Авторами цього методичного доробку є вчителі Золотоніської гімназії ім.С.Д.Скляренка.

Щомісячно впродовж чотирьох років вчителі Березанчук І.М., Богма Т.А., Давиденко О.І., Шевченко С.М. розробляли та презентували матеріали консультацій для батьків з проблеми «Шахи і діти»

Шахи – гімнастика для розуму

Шахи – це гра чи спорт? Немає однозначної відповіді на це питання.

Чи знаєте ви, що ліва півкуля мозку відповідає за побудову логічних ланцюжків. Права півкуля задіяна при моделюванні ситуації, прогнозуванні подій. Продумування можливих варіантів ходів, вміння приймати швидкі рішення і виділяти важливі переміщення – ось основні навички, які отримує маленький шахіст. Синхронна робота відразу двох півкуль сприяє активному розвитку мозку. Доведено, що заняття шахами зміцнюють пам'ять, розвивають аналітичні здібності і уяву. Захопившись цією грою, маленький бешкетник стає витриманим, а непосидько-терплячим. Шахи навчають бути дуже уважним і зібраним. До того ж, шахи – шлях для спілкування між людьми. Вони сприяють поглибленню взаєморозуміння і зміцненню дружніх взаємин. Шахи – це все-таки вид спорту. Емоційна стійкість, тверда воля, рішучість, прагнення перемагати. При цьому програші, які, звичайно, будуть, навчать дитину стійко і гідно приймати невдачу. Адже це робота над помилками і поле для розвитку. Ставитися до себе в міру самокритично і аналізувати власні дії, отримувати потрібний і дуже цінний досвід – це необхідні складові для

особистісного зростання будь-якої людини. І це є метою вчителів, які вже четвертий рік поспіль впроваджують в гімназії курс навчання гри в шахи.

Учасники обласного експерименту «Розвиток інтелектуальної культури молодших школярів засобами шахової логіки», учні 4-А класу, вирішили запросити до цікавої подорожі своїх маленьких друзів, учнів 2-В класу. Як зацікавити учнів-початківців, адже гра в шахи не проста, а інтелектуальна? Вирішили провести квест «Шлях до країни Шахляндії». Шукаючи підказки, які допомагали спрямовувати напрямок руху, діти виконували різні завдання: розгадували ребуси, шахові задачі, знайомилися з мешканцями шахового королівства. Виконавши всі завдання, діти потрапили у справжню країну Шахляндію, де мали змогу відчувати себе справжніми шахістами.

Важливим надбанням методичної творчої групи вчителів щодо інноваційної діяльності є підготовка матеріалів до участі у міській та обласній виставках-презентаціях педагогічних ідей і технологій. На обласних тематичних виставках педагогічного досвіду «Освіта Черкащини-2016,2017,2018» з напрямку «Використання інноваційних технологій навчання» було представлено роботи членів творчої групи -навчальні посібники «Шахова логіка. Частина I,II,III», у редагуванні яких приймали участь Гаряча С.А., зав. кафедри педагогіки, кандидат пед.наук та Добровольська Л.Н., зав. кафедрою початкової освіти, Строкань Н. В. – завідувач методичним кабінетом відділу освіти Золотоніської міської ради, Карлик Г. В. – вчитель-методист початкових класів вищої категорії, керівник міського практичного семінару вчителів початкових класів, Буряк С. Д. – заступник директора Золотоніської гімназії ім. С.Д. Скляренка, вчитель -методист. Посібники визнано переможцями . Вони містять значну кількість завдань проблемного характеру, розв'язання яких допомагає розвивати творчу індивідуальність кожного учня, дидактичні завдання на розвиток уваги, пам'яті, логічних суджень.

2.3 НАВЧАННЯ ЯК ПОШУК У МОЛОДШІЙ ШКОЛІ

Зміцнення здоров'я дітей шляхом впровадження здоров'язберезувальної технології В. Базарного - таким є особистий пошук нових технологій для вчителя початкових класів Алли Верещаки

«Я не боюся ще і ще повторювати: турбота про здоров'я дитини – це найважливіша праця учителя. Від життєрадісності, бадьорості дітей залежить їхнє духовне життя, світогляд, розумовий розвиток, міцність знань, віра в свої сили.»

В.О.Сухомлинський «Серце віддаю дітям»

Відповідно до вимог Державного стандарту разом із предметною підготовкою учні мають опанувати і ключові компетентності, які передбачають їхній особистісний, соціальний та інтелектуальний розвиток.

Серед багатьох компетентностей, що формуються на міжпредметній основі є і здоров'язберігаюча. На реалізацію даної компетентності, а саме сприяння зміцненню здоров'я учнів, формуванню в учнів стійкої мотивації і потреби у зміцненні свого здоров'я, чіткої пропаганди здорового способу життя, у класі приділяється не аби яка увага.

Отже, одним із завдань для мене є збереження і зміцнення здоров'я учнів. Для цього в навчальний процес я впроваджуються певні оздоровчі технології, які в комплексі з навчанням і вихованням сприяють збереженню наявного стану учнів, формуванню високого рівня їх здоров'я.

Основною метою здоров'язберезувальних технологій є збереження, зміцнення, відтворення та передача здоров'я майбутнім поколінням. Тому сучасний урок має бути здоров'язберігаючим, здоров'яформуючим, спрямованим на формування позитивної мотивації щодо здорового способу життя.

За даними статистики рівень захворюваності українських дітей упродовж навчання в школі неухильно зростає: у першому класі хронічні захворювання мають 30% учнів, у 5-му таких уже – 50%, а серед випускників шкіл – близько 70%. Є різні причини такого стану дітей: неправильне харчування, стреси і переживання, малорухливість, недотримання режиму дня, перевантаження, та багато інших.

Опрацювавши багато методичної літератури я зупинилася на здоров'язбережувальній технології «розкріпаченого розвитку дітей», розроблену доктором медичних наук, фізіологом Володимиром Базарним.

Завдяки даній технології досягається:

- Психологічний комфорт у класах та школі.
- Покращення здоров'я учнів.
- Профілактика порушень постави учнів, короткозорості, нервово-психічних і серцево-судинних стресів, раннього остеохондрозу та атеросклерозу.

Основними методами і прийомами, що використовуються на уроках є:

- Режим динамічних поз.
- Вправи на зорову координацію.
- Вправи на м'язову-тілесну координацію.

Для правильного втілення здоров'язбережувальних технологій ведеться медико-педагогічний контроль:

- Проводиться моніторинг фізичного стану учнів. На початку та в кінці навчального року лікарями проводяться медогляди, де фіксуються основні показники: зріст, вага, патологічна ураженість (порушення зору, слуху, постави).
- Організуються умови для збільшення рухової активності учнів під час уроків, на перервах.
- Організуються санітарно-просвітницька робота, медико-педагогічні, психологічні консультації серед учнів, учителів, батьків.

З-поміж багатьох переваг цієї методики найвизначнішою є навчання через активний рух.

Для втілення в оздоровчу систему режиму зміни динамічних поз за В.Ф.Базарним у класах використовуються конторки, де дитина може стати на повний зріст, коли втомилась сидіти за партою, та масажні килимки для ніг, на яких діти стоять в шкарпетках. Конторки регулюються до зросту кожної дитини, що є профілактикою сколіозу. Стоячи на масажних килимках, відбувається масаж стопи, що є попередженням плоскостопості. В таких позах діти можуть читати, писати, слухати учителя, відповідати на питання чи брати участь у дискусії.

Режим динамічних поз має багато пріоритетів:

- підвищує загальну опірність організму до інфекційних захворювань;
- є профілактикою короткозорості;
- забезпечує оптимальний функціональний стан серцево-судинної системи організму;
- стабілізує процеси збудження і гальмування в центральній нервовій системі.

Масажні м'ячики та пальчикова терапія для дітей є незвичайним артефактом на уроці. Це творчість на кінчиках пальців. Маніпуляції рук впливають на функціонування центральної нервової системи, розвиток мовлення, рівень якого залежить від ступеня сформованості точок, скоординованих рухом пальчиків дитини.

Навчання як пошук - справа не лише педагогів, але й школярів.

Подорож в країну «Здоров'я»

У 2 – А класі Золотоніської гімназії ім. С.Д. Складенка з'явився новий надихаючий тренд: мода на здоров'я. Майже всі учні класу займаються в різноманітних спортивних гуртках і секціях.

Цікаво, весело, у вигляді казки поділилися своїм досвідом другокласники з першокласниками.

Чому слід робити зарядку і займатися спортом? Яких правил гігієни необхідно дотримуватися? Як слід харчуватися? Коли потрібно звертатися до лікаря? Ось які питання висвітлили казкові герої глядачам та гостям свята.

Закінчилося свято рухливою зарядкою всіх учасників дійства.

Здоров'я – це дар. Його треба шанувати та примножувати.

Еко-чіпси від 3-В класу!

Батьки разом з класоводом 3-В класу пропонують замінити чіпси з ГМО на корисні, природні і власноруч приготовані чіпси з фруктів та овочів. Користь для дітей – спокій для батьків. Спробуйте і ви!

Тематичний тиждень «Спорт»

Учні 1-А класу створили за допомогою LEGO спортивні майданчики та побудували башти «Що розвиває спорт» (кожна цеглинка – це риса характеру, яку розвиває заняття спортом).

Мережа Інтернет – друг чи ворог? (Підготовка «інструкторів» для молодших школярів)

5 лютого відзначають День безпечного Інтернету. В цей день учні золотоніської гімназії 6-х та 10-х класів взяли участь у проведенні онлайн-

уроку за підтримки академії Cisco. Разом з вчителем інформатики Гаврюшенко Анною Миколаївною діти обговорювали правила поведінки при роботі в мережі, а також про загрози, які чатують на них. По закінченню уроку кожен з учасників цього заходу пройшли контрольне тестування, та по закінченні отримують сертифікати.

Майбутнє людства в руках юних дослідників

Для учнів 1-Б класу 19 тематичний день «Ми – дослідники. Ми – винахідники» запропонував дітям ще раз пригадати органи чуттів та задіяти їх у дослідженнях і спостереженнях. Відгадування загадок, співвіднесення предметів з органами чуття, спостереження за об'єктами навколишнього світу за допомогою органів чуття – усі ці вправи мотивували школярів бути уважними до себе та берегти своє здоров'я. Учні розмірковували та вчилися бути толерантними і милосердними до людей з обмеженими можливостями.

Ключове питання «Чи можна бути дослідником в наш час?» пробудило бажання бути винахідниками і спонукало розгадувати анаграми. Співставляючи винаходи людей із об'єктами довкілля, які надихали на відкриття, школярі зрозуміли, що наймудріший винахідник – це природа. Учні прийшли до висновку, що процес винахідництва триває завжди, тільки треба шукати ідеї та

можливості. Тому впродовж тижня наші школярі пропонували свої ідеї та пояснювали, чим вони будуть корисні для суспільства.

Під час опрацювання теми, учні досліджували об'єкти навколишнього світу за допомогою органів чуття, вивчали принцип невидимого чорнила, досліджували під мікроскопом лапку мухи. За процесом зрощення квасольки діти спостерігали впродовж тижня. Результат не забарився: квасолинки випустили корінчики. Учні зрозуміли, що для проростання рослин необхідні умови – тепло, світло, вода. З захопленням складали машини майбутнього з магнітних конструкторів.

Отже, завданням тижня було не тільки навчити дітей спостерігати за об'єктами навколишнього світу, робити висновки та узагальнювати результати власних спостережень, а й формувати в учнів вміння дослідницької діяльності та навчати висловлювати свою думку, активно слухати в умовах усного спілкування, взаємодіяти з однокласниками.

Віртуальна подорож материками нашої планети

Загальновідомо, що природа є основним джерелом життя. Сучасні уроки природознавства повинні бути такі, що збуджують розум та емоції. Адже маленьким учням дуже непросто осягнути зміст навчального предмета, у якому йдеться про основні закони і закономірності існування природи, про навколишній світ і місце в ньому людини.

Доведено, що в процесі навчально – дослідницької діяльності відбувається різнобічний розвиток особистості учнів:

удосконалюється їх мислення, творча уява, мовлення, допитливість, яка створює мотивацію для здобуття нових знань. Розвиваються також позитивні морально-етичні якості, необхідні майбутнім захисникам природи.

Кожний розділ програми передбачає проведення дослідницького практикуму, мета якого вироблення умінь школярів розв'язувати завдання практичного спрямування.

Важливе значення для емоційно-естетичного сприйняття природи відіграють різноманітні форми та методи роботи не тільки під час уроку, а й вдома. Сьогодні учні 4-А класу презентували власноруч виготовлені панорами, які відображають рослинний і тваринний світ нашої планети, а також макети Всесвіту. Запрошуємо вас у віртуальну подорож по материках.

Інтелектуали подорожують математичними ланцюжками

Як відомо, математика – цариця наук, тому що навчає нас числам і цифрам, різним діям над числами. Дуже часто знання з математики ми використовуємо у повсякденному житті: можемо назвати свій вік, розрахуватися за покупку в магазині, виміряти довжину та інше. Тому школяри з «Інтелекту України» працювали в чарівному будиночку чисел, рахували до 15 та інтегрувалися у ЛЕГО-квадрати.

Ми – дослідники!

Чи справді кругла є Земля?

В якому стані є вода?

Чому літає вертоліт?

А на воді не тоне пліт?

Відповіді на ці та багато інших запитань знаходили школярки 1-А класу протягом тижня «Ми – дослідники». Стільки цікавого дізналися діти!

Дослідили властивості снігу, створили колаж «Органи чуття», провели дослід із проростанням насіння квасолі.

Чому мухи бігають по стелі і не падають? Маленькі дослідники з'ясували це, розглядаючи під мікроскопом лапку мухи.

Наймудріший винахідник – природа. В наш час існує безліч можливостей для нових відкриттів. Такий висновок зробили першокласники в кінці тижня.

Сьогодні ми – мандрівники, подорожуємо залюбки.

Під час вивчення теми “Ми – мандрівники» учні 1-А класу ділилися враженнями від цікавих подорожей, наповнювали рюкзак речами, необхідними для мандрівки. З шести цеглинок LEGO сконструювали новий об’єкт транспорту для подорожей. А також здійснили захоплюючу мандрівку в столицю України – місто Київ. Діти придбали квитки на проїзд в потязі і знайшли своє місце в вагоні. Переглянувши відеофільм про головне місто країни, всі учні захотіли здійснити справжню подорож до столиці.

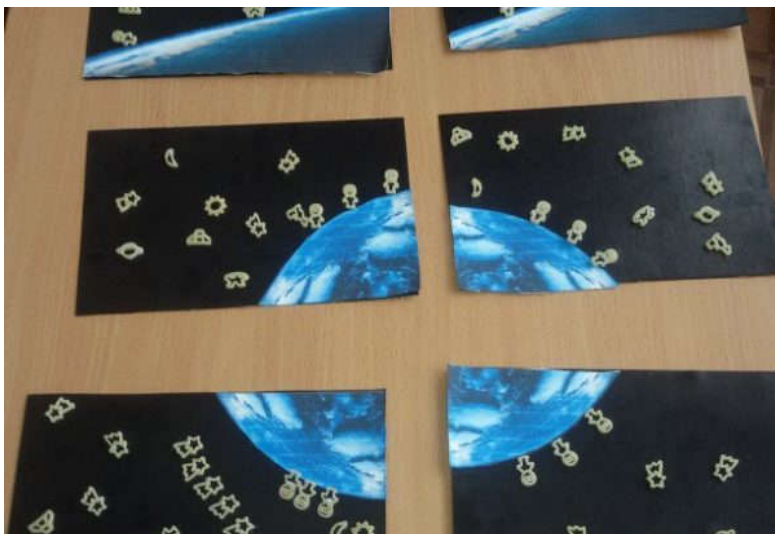
Протягом тижня першокласники також виробляли навички дбайливого ставлення до природи, навчалися висловлювати свою думку та взаємодіяти з однокласниками.

Досліджуємо космос

Космос – такий близький і водночас далекий – завжди вабив людей.

Новий навчальний тиждень – „Таємниці космосу”, відкрив для першачків безліч цікавих можливостей.

Що можна побачити у космосі? Чи буде життя на Землі без Сонця? Як та чому відбуваються добові зміни у природі. Скільки на небі зірок? Чи видно Землю із сусідніх планет? Де закінчується Всесвіт? На якій

планеті ще є життя? Ці та інші питання постійно хвилюють як дорослих, так і дітей. Тому допитливі чомучки з 1-Б класу мали чудову нагоду отримати відповіді саме на уроках цього навчального тижня.

Уявно мандруючи космосом, школярі розпізнавали геометричні фігури, вимірювали та порівнювали довжину відрізків у макеті ракети, читали вголос короткі тексти з метою отримання інформації, обговорювали зміст мультимедійного повідомлення.

Згодом познайомилися з українською народною казкою „День і ніч” та показали її в сюжетно-рольовій грі. З цікавістю розпізнавали на циферблаті час за допомогою макетів годинника. Юні експериментатори досліджували „Чи може ніч наздогнати день?”, розмірковували про значення Сонця-зірки для життя на планеті Земля. Діти засвоїли інформацію про планети та інші об’єкти Сонячної системи та виготовляли художні композиції. Цікавою була робота з танграмами „Ракета”.

Дні тижня промайнули швидко і залишили в дитячих сердечках море позитивних вражень та нових знань.

Краса з вторинної сировини

Цікаво і захоплююче пройшов для першокласників 1 – Б класу тиждень «МОДА». Протягом тижня учні дізналися що означає бути модним, як виявляти свою неповторність, хто створює модний одяг. кожна людина має право на вираження власної неповторності, не можна оцінювати людей тільки за зовнішністю...

Важливим моментом тижня було проведення свята «Краса з вторинної сировини». Головна мета свята – формування екологічної свідомості та популяризація еко – стилю життя, акцентувалася увага на роздільному

сортуванні сміття, дбайливому ставленні до довкілля, розумному використанні природних ресурсів.

На заключному етапі свята пройшов конкурс Еко модних дитячих костюмів. Еко мода – мода, в якій використовуються матеріали вторинних ресурсів. Першокласники провели незабутній показ мод, де учасники представили глядачам одяг з відходів, який самі й змайстрували, а саме з поліетилену, смітєвих пакетів, паперу, фольги, пластикових стаканчиків та інших підручних матеріалів.

Такі заходи змушують замислитися над проблемою використання вторинних відходів у побуті, вчать із розумінням ставитись до екологічних проблем нашої планети.

Отже, як ми добре бачимо, наші школярі не отримують готових знань - вони їх шукають у процесі спостережень, досліджень, роздумів та пошуків на питання Чому? До чого це може призвести?.

Ще однією особливістю навчання в новій українській школі є максимальна зорієнтованість змісту на практичне застосування. Відтак педагоги гімназії вітають нестандартні умови навчання - не лише у стінах навчальних аудиторій, але й поза ними - на шкільному подвір'ї, вдома, у міській бібліотеці, в музеях Черкас та Києва, в театрі чи на сусідській фабриці.

"Навчаємося не для школи, а для життя!" - таким є гасло гімназії, яке сьогодні актуальне, які ніколи раніше.

2.4 УПРОВАДЖЕННЯ STEM - ОСВІТИ.

Упровадження STEM - освіти в гімназії - наслідок участі навчального закладу в регіональній експериментальній програмі "Інноваційні школи Черкащини", оскільки STEM - методики неможливо впроваджувати без належного фінансування та забезпеченої системи освіти педагогів, оміну досвідом, запозичення нових ідей, пошуку альтернативних шляхів вирішення найскладніших проблем. Відрадно, що ми ніколи не залишалися самотніми: з нами поруч у царину STEM вирушили Головне управління освіти і науки

Черкаської ОДА, КНЗ "Черкаський обласний інститут післядипломної освіти" та ще 29 партнерів -учасниць програми.

Неформатні роздуми нестандартного вчителя хімії або лірично про STEM-освіту

Магічне слово «хімія» містить так багато таємничого, чарівного, надприродного, бентежить розум учнів – а надто тих, які лише починають вивчати хімічну науку...

Однак з часом воно може втратити свою чародійну силу, стати буденним і нічим не відрізнитися від інших шкільних предметів.

А наука, неначе жінка, має нести в собі загадку, і не одну. Шукаючи постійні

ключі-відгадки, учні не нудьгують і не втомлюються від, здавалося б рутинної праці – здобуття нових знань.

А як же створити такий майже ідеальний процес навчання?

Відрядно, що ми віднедавна забезпеченні інтерактивними методами навчання, але... Сьогодні складно погодитися з тим, що вчителі хімії, які працюють за сучасними програмами, стикаються із ситуацією, коли навіть учні сьомого класу вже через кілька місяців після початку вивчення нового предмета хімії втрачають інтерес до нього, не хочуть вчитися, докладати належних зусиль, очікуючи помітного результату. От саме тут підступно і ховається одвічна проблема: все є, але де ж результат? Насправді ж усе дуже просто.

Кожній жінці приємно мати опору, на яку можна покластися! У нашому випадку з'являється він, нашгерой, його величність – хімічний експеримент.

Лише цей синтез (поєднання інтерактивних технологій та хімічного експерименту на уроках хімії), на мій погляд, і є вирішенням «проблеми»

вчителя і учня. Більше не стоятиме запитання: «Як краще станцювати перед учнем, щоб його зацікавити?». Сучасні тинейджери активно потягнуться до знань, якщо у процесі їм буде по-справжньому цікаво!

Лише уявімо собі на хвилинку: діти разом проводять досліди не просто за допомогою спиртівки, колбочок і штативів, а вже з додаванням спеціальних датчиків, цифрових насадок та багатьох інших, до цього часу не відомих елементів!!! До того ж, працювати разом з учителем як з партнером, а не ментором у шкільній міні-лабораторії – це завжди приємно.

Так, крок за кроком, учень здобуде низку знань, не просто читаючи підручник або спостерігаючи за дослідом з останньої парти, а стаючи учасником цікавого та водночас пізнавального навчального процесу. Тепер не варто боятися лабораторних і самостійних робіт, адже учні опишуть те, що вони проводили власноруч: власний досвід приносить більше знань, ніж книжна мертва теорія. Ще один величезний плюс – науковий досвід як перша сходинка до успішного майбутнього! І наостанок – зручна інтерактивна перевірка знань через Google-form забезпечить і економію часу, і об'єктивність, і рейтинги, і анонімність. Усе до ваших послуг, дорогі сучасні гімназисти.

Поєднання інтерактивних технологій та хімічного експерименту на уроках хімії – це неповторна можливість пізнати науку ХІМІЮ з усіма її таємницями! Спочатку – пізнати, потім – полюбити, щоб реалізувати на конкретному життєвому досвіді. І не важливо – в побуті чи в академічних сферах. Аби від усього серця!!!

Уроки фізики з використанням цифрової лабораторії Einstein

Цікаво та результативно проходять уроки фізики з використанням цифрової лабораторії Einstein. Використання цифрових датчиків напруги та сили струму, при вивченні відповідних тем у 8 класі, дозволяє швидко робити вимірювання та їх аналіз, а результати вимірювань виводити на інтерактивну дошку.

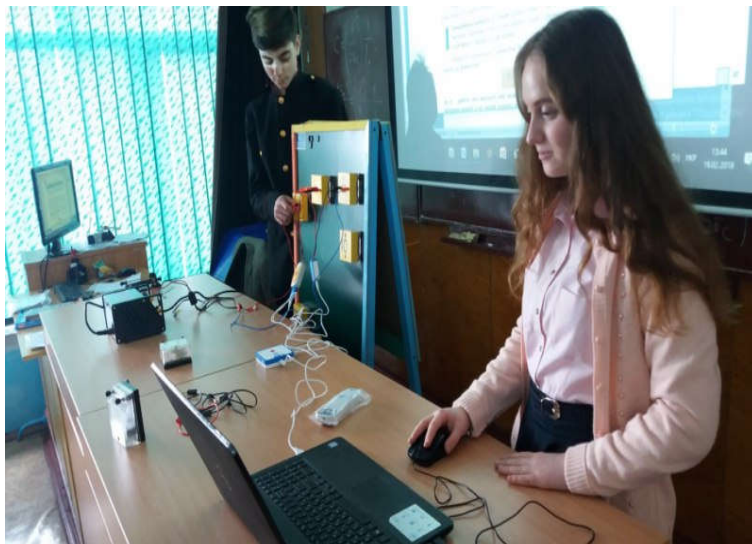
Для перевірки домашніх завдань та аналізу контрольних робіт зручно використовувати документ-камеру. Виконане завдання в зошиті проектується на екран, по якому можна робити записи та виправлення.

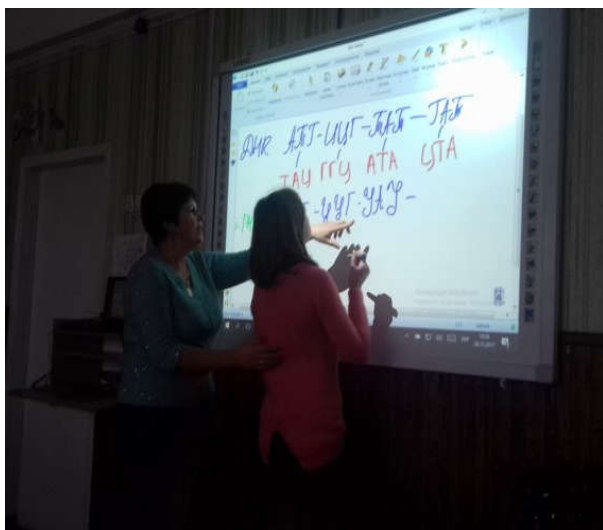

Таким чином використання подібного обладнання дозволяє підвищити ефективність освітнього процесу на уроці.

Саме участю в регіональному експерименті "Інноваційні школи Черкащини" ми завдячуємо появою у закладі такого чудового сучасного обладнання.

У гімназії запрацювало лабораторне обладнання для реалізації STEM-технологій на уроках біології.

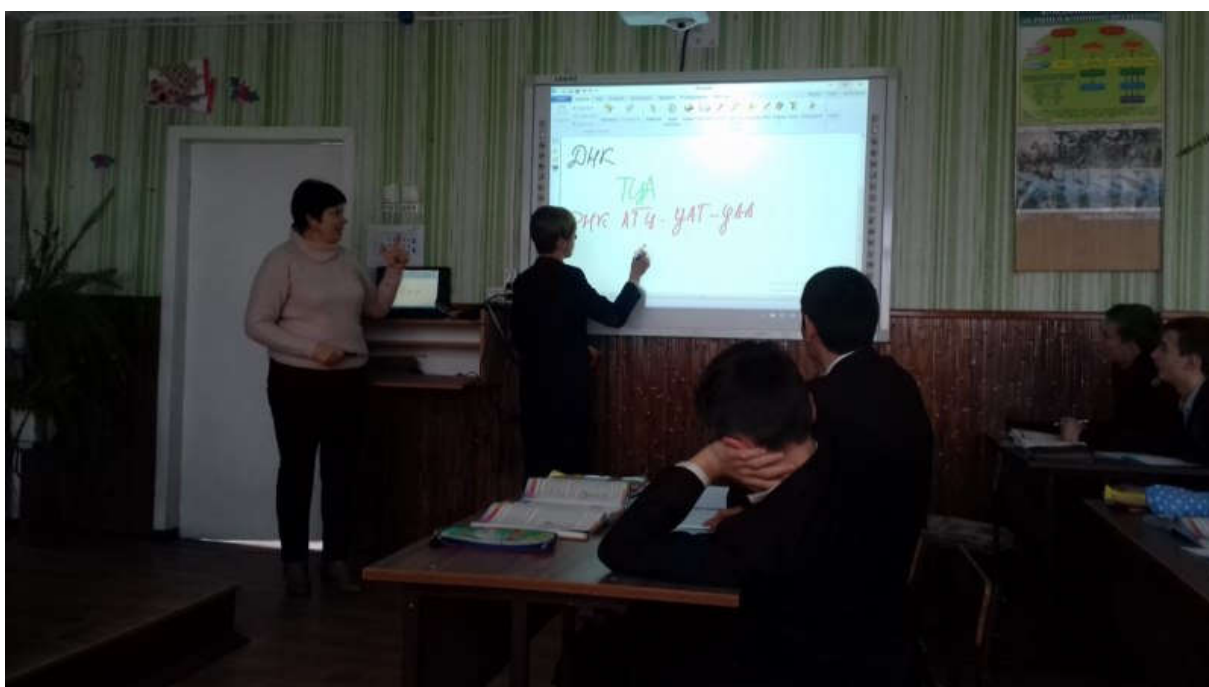

Сьогодні STEM-підходи реалізуються в багатьох українських школах. Крок за кроком опановується і запускається в роботу обладнання, яке ми отримали для кабінетів фізики, хімії та біології, передбачене програмою «Інноваційні школи Черкащини». Залюбки працюють із новітніми технологіями наші школярі і вчителі.

Так зокрема на уроках біології Кононець Ірина Анатоліївна використовує новітню методику. Наприклад, при вивченні теми «Нуклеїнові кислоти» зручно (практично) порівнювати усі їх види, користуючись попередніми слайдами, комплементувати ланцюги ДНК і РНК, а при розв'язанні задач з молекулярної біології користуватись калькулятором вмонтованим в інтерактивну дошку.

Не менш цікаві уроки організовані учням середньої ланки. При вивченні теми: «Небесна сфера» у 5 класі потрібно було вірно прикріпити наліпки до відповідних точок. Учні 6-х класів захищали свої міні-проекти про шкідливі і корисні бактерії. Дякуємо нашим меценатам за підтримку освіти.

Урок на тему: «Нуклеїнові кислоти» у 9-Акласі.

Ділимося досвідом з колегами інших шкіл нашого міста: впровадження STEM-технологій в освітній процес

Ніколи не пізно вчитися, а тим паче вдосконалювати свої знання. Цього квітневого дня двері гімназії гостинно відчинились для вчителів хімії, біології, фізики, основ здоров'я нашого міста. Колеги інших шкіл були запрошені на тренінг «Використання інтерактивної дошки на різних етапах уроку». Сучасні технології, безумовно, безмежні, але були відібрані найцікавіші. Наприклад, тести з хімії в Google Формах, платформа Padlet, інтерактивні вправи (пазл, «Відгадай-но», «Таблиця відповідностей») на Learning Apps та інтерактивна дошка онлайн на інтерфейсі (API) програми Sosoа були успішно презентовані учителем хімії Бузовською Світлою на майстер-класі з учителями хімії міста. Приємно вражені колеги також були ознайомлені з методами використання лабораторії virtulab та цифрової лабораторії Einstein у кабінеті хімії.

На уроці фізики були представлені елементи роботи учнів з інтерактивною дошкою та цифровою лабораторією **Einstein™** в поєднанні з документ – камерою. Використання останньої дозволяє зробити демонстрацію наглядною та цікавою. Цифровий комплекс дозволив точно та швидко провести

вимірювання фізичних величин, що забезпечило якісне виконання поставленої мети уроку.

Увазі вчителів основ здоров'я було запропоновано інтегрований інтерактивний урок з основ здоров'я та природознавства у 5-му класі у формі подорожі – мандрівки.

Урок розроблено у вигляді тренінгу з використанням методики розвитку життєвих навичок:

- співпраця та партнерство учнів та педагогів;
- збагачення уроку емоційним, практичним, важливим матеріалом;
- використання інтерактивних методів;
- відпрацювання практичних дій;
- оздоровлювальні вправи;
- віртуальні екскурсії та подорожі;
- вирішення ситуаційних завдань.

Вчитель біології Кононець Ірина Анатоліївна продемонструвала фрагмент відкритого уроку з використанням інтерактивної дошки за хмарною технологією “Перевернутий клас”. Для закріплення матеріалу з теми: «Загальна характеристика грибів, їх середовище існування, поширення» учні з цікавістю розв’язували кросворд, проводили лабораторні роботи дослідження у віртуальній лабораторії, грали в “Біологічне поле чудес”, складали їстівні гриби в кошик. Узагальнюючий тест за темою перевірявся за допомогою GOOGLE платформи, де відразу висвітлюються результати завдань. Для вчителів було проведено майстер-клас по створенню Padlet – це веб-сайт, який дозволяє спілкуватися з іншими користувачами через текстові повідомлення, фотографії, посилання та інше.

Звісно, робота з сучасними методами навчання приносить неймовірне задоволення, але... Жодний комп’ютер, жодна інформаційна технологія не замінить особистості сучасного вчителя, який змінив підходи та форми щодо викладання свого предмету

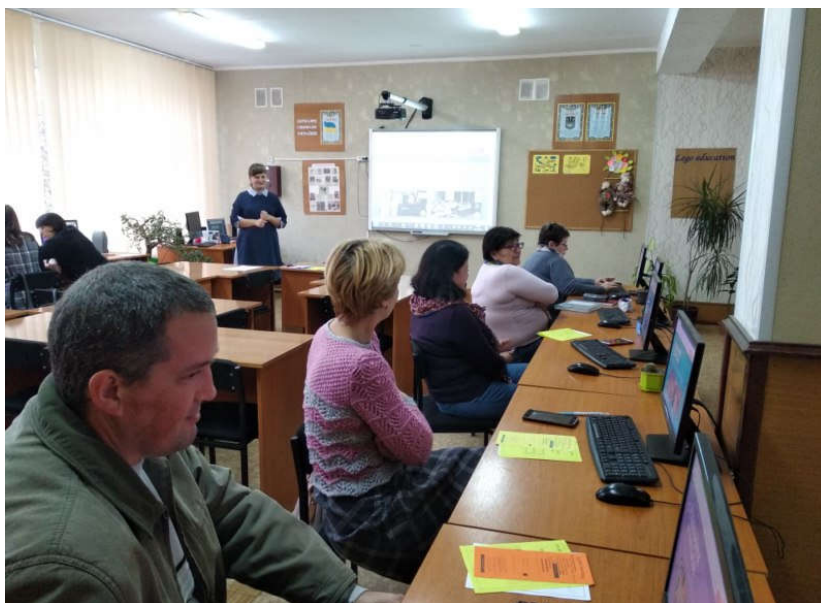

Вміємо самі – навчимо інших

У рамках міського проекту вчителів інформатики «Вмієш сам – навчи іншого» на базі Золотоніської гімназії ім. С.Д. Скляренка було проведено майстер-клас по створенню тестів у хмарних сервісах.

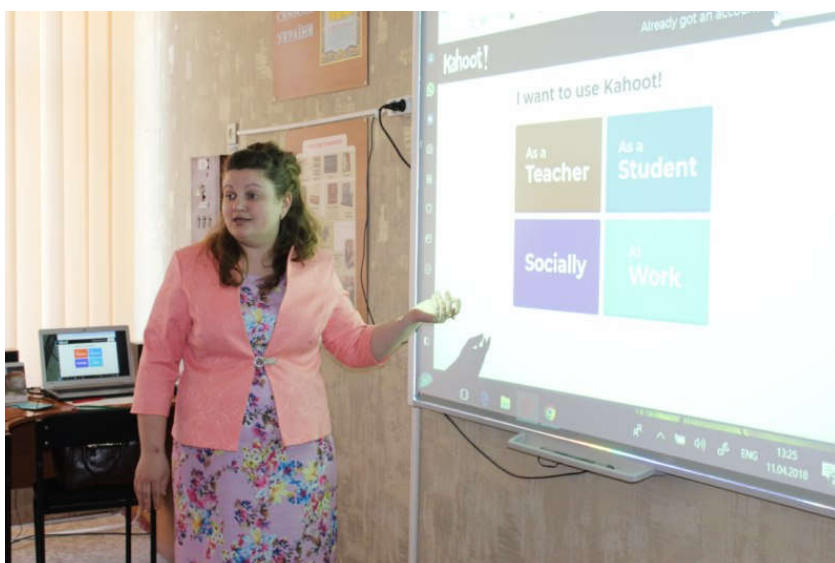
Ділилися з колегами своїми вміннями вчителі інформатики нашої школи.

Інна Науменко показала, як створювати тести для перевірки знань на різних етапах уроку, при проведенні шкільних олімпіад у середовищі Google форм. Анна Гаврюшенко на прикладах із власного досвіду зацікавила колег створенням інтерактивних навчальних ігор, вікторин, обговорень, опитувань у онлайн-сервісі Kahoot. Тетяна Мірошніченко ознайомила із видами завдань у середовищі Learning Apps та показала, як створити власну вправу.

Дякуємо усім за плідну та продуктивну роботу та чекаємо нових зустрічей.

Мастер-клас зі створення тестів Kahoot

У наш час суспільство знаходиться на шляху стрімкого переходу до тотально інформаційного суспільства. Відтак постає питання формування інформаційного середовища в освітніх установах та установах соціальної сфери.

В сучасних умовах, практично в усіх сферах людської діяльності використовуються інформаційні системи, що ґрунтуються на використанні найновіших інформаційних технологій. Технологія «хмарних обчислень» – це новація інформаційної галузі, яка може стати у нагоді для створення інформаційної інфраструктури. Хмарні технології забезпечують користувачам Інтернету доступ до комп'ютерних ресурсів сервера і використання його програмного забезпечення в онлайн режимі.

Сьогодні вчитель математики та інформатики Гаврюшенко Анна Миколаївна провела мастер-клас по створенню тестів в середовищі Kahoot для учителів молодших класів та природничо-математичних дисциплін.

Kahoot – це порівняно новий сервіс для створення онлайн вікторин, тестів і опитувань

Учні можуть відповідати на створені вчителем тести з планшетів, ноутбуків, смартфонів, тобто з будь-якого пристрою, що має доступ до Інтернету. Створені в Kahoot завдання дозволяють включити в них фотографії і навіть відеофрагменти. Темп виконання вікторин, тестів регулюється шляхом введення часової межі для кожного питання.

При бажанні вчитель може ввести бали за відповіді на поставлені питання: за правильні відповіді і за швидкість. Табло відображається на моніторі вчительського комп'ютера.

Для участі в тестуванні учні просто повинні відкрити сервіс і ввести PIN-код, який представляє вчитель зі свого комп'ютера.

Та найголовніше - учителям замість невдячної та безперспективної місії боротися з гаджетами можна спрямувати дитяче захоплення ними в потрібне русло. І дітям цікаво, і вчителіві - набагато легше!

РОЗДІЛ 3 ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

3.1 ЗМІНА ПАРАДИГМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ГІМНАЗІЇ:

УНІКАЛЬНИЙ ПРОЕКТ "КУХНЯ НАРОДІВ СВІТУ"

«Кухня народів світу» - це культурологічний проект, основною метою якого є виховання толерантного ставлення учнів до проявів інших культур та релігій, підвищення рівня культури споживання їжі.

Мета проекту: виховання толерантного ставлення учнів до проявів інших культур та релігій; інтеграція в полікультурний світ; підвищення рівня культури обслуговування у шкільній їдальні та рівня якості дитячого харчування; формування громадянського суспільства.

Цільова аудиторія: учні гімназії, педагоги, батьки, працівники закладу з організації дитячого харчування.

Заходи, які будуть здійснені в рамках проекту:

У рамках проекту відбудуться такі заходи:

1. Проведення засідання круглого столу з презентацією ідеї.
2. Проведення мозкового штурму на предмет помісячного графіка проведення полікультурних днів.
3. Складання програми анімаційного супроводу проекту.
4. Створення анімаційної групи для реалізації.
5. Підготовка ескізів для супроводу.
6. Створення хореографічних композицій на реалізацію проекту.
7. Створення групи для інформаційного супроводу.
8. Проведення консультацій з учителями іноземних мов, зарубіжної літератури, історії та географії.

Очікуваний результат:

- ознайомлення учнів з культурними особливостями та традиціями інших народів;
- підвищення якості обслуговування у шкільній їдальні.
- розширення асортименту блюд у шкільному меню.

- формування позитивної психологічної атмосфери у шкільному середовищі.
- інтеграція учнів у полікультурний світ.
- залучення до полілінгвістичного спілкування.
- реалізація інтегративного підходу до вивчення іноземних мов, зарубіжної літератури, географії та історії.

Проект «Кухня народів світу» – наша гімназійна традиція. Перша п'ятниця кожного місяця у шкільній їдальні буде представлена кухнею народів світу. Отже, стартуючи інак чекала китайська кухня, представлена специфічними стравами.

Звісно, у шкільній їдальні складно запропонувати надто гострі та екзотичні страви, але основні блюда та десерти різних національних традицій запропонувати цілком можливо. Отже, нам було запропоновано рис з підливою, тушковані овочі, булочки, випечені за китайськими рецептами, та ароматний зелений чай з лимоном.

Складовою частиною проекту «Кухня народів світу» стали квести, до яких залучені учні всієї школи.

Квест (від англійського *guest* – «пошук»), різновид активних інтелектуально-логічних ігор, синонім активного відпочинку. Сьогодні квест вважають головним конкурентом комп'ютерних ігор у боротьбі за час молоді. Це ігрова форма групового виконання завдань, яка має тривалу історію розвитку, багато можливих варіантів використання і чимало позитивних моментів.

Мета гри – «розшифрувати» певне місце на обумовленій території (скажімо, на вулицях міста, шкільному подвір'ї чи в музейній залі), *виконати на цьому місці певні дії* або/та одержати *підказку* (інструкцію, код) до виконання наступного завдання.

Наприклад, у вестибюлі гімназії в записаному в знайдений у певному сховку записці тексті може бути «зашифровано» підказки для проведення різноманітних покрокових дій. Діти мають змогу на перервах

довільно долучатися до розгадування і таким чином потрапляти в неочікувані місця, де на них чекають представники арт-груп.

Отже, квест – це відгадування непростих і несподіваних загадок (завдань), а тоді, відповідно, виконання загаданого, екстремально-інтелектуальна гра, захоплива і драйвова гра, яка передбачає застосування як фізичних (гравці постійно в русі), так і розумових зусиль, знань, кмітливості, артистичності, вияву командного духу.

Беззаперечно, що ідеально проведений квест – це командна гра, для якої потрібна потужна координація дій усіх гравців. Розрізняють різні варіанти організації гри, з-поміж яких є як складніші, так і значно простіші.

Скажімо, у складнішому варіанті кожна команда поділяється на дві частини: так звані штаб та екіпаж. Штаб – це аналітичний центр команди, який об'єднує основні ідеї команди. Його завдання – розгадати підступні запитання/завдання від організаторів і скерувати екіпаж у правильне місце на пошук наступного коду. У простішому аналітики та виконавці виступають єдиним фронтом, тобто у складі команди.

У квесторів (учасників квесту) гра розвиває активність, амбіційність, комунікабельність і креативність. Тривалість гри необмежена – аж до повного виконання запланованого організаторами.

Проект "Кухня народів світу" спрямований не лише на задоволення культурологічної складової, але передовсім - на поліпшення якості харчування, адже наші кухарі - інноватори також, оскільки за рахунок цього проекту значно розширюють палітру свого меню, додаючи все нові і нові سموлики, запозичені в різних народів світу.

Це - світлина з китайського дня

А це - з італійського....

А це - з грузинського...

Саме грузинське меню припало дітлахам до душі чи не найбільше....

А це - іспанський день...

Неперевершена команда кулінарів- новаторів

Кухня народів світу: єгипетська подивувала!!!

День єгипетської кухні, незважаючи на сніг та мінусову температуру, видався у гімназії насправді спекотним. Культурологічна програма з самого ранку знайомила гімназистів з традиціями та культурою цієї дивовижної країни, особливостями її побуту та традицій, піснями, танцями, мудрістю єгиптян.

Впродовж цілого дня лунала музика «для душі», пронизана східними мотивами, а також лункий сміх молодших школярів, для яких були підготовлені найрізноманітніші активності – знайомство з папірусом, виготовлення пірамід, розігрування конкурсів, та багато-багато іншого. Не обійшлося без традиційної фотозони, яка видалася напрочуд реалістичною. Крім того, будь-хто міг залишити фото з Клеопатрою, Нефертіті, мумією фараона та його воїнами...

Автор проекту, Вікторія Котко, майстерно вплела у культурну частину цікаві відомості з історії, економіки, географії та інших наук, чим реалізувала інтегративний підхід до засвоєння нової інформації. Діти незчулися, як вивчили для себе дуже багато нового про країну, в якій, можливо, частенько відпочивали з рідними чи куди планують вирушити в майбутньому.

Але найцікавішим елементом цього проекту є, звісно, кухня: понад 14 нових страв запропонували нам наші кухарі. У переліку були і солоні страви, і солодощі, об'єднані на учнівських столах за єдиним принципом – «ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ – ПОНАД УСЕ!!!»

Єврейська кухня

Карнавал Пурим

Гімназія відсвяткувала одне з найулюбленіше іудейських свят – карнавал Пурим. Ви запитаете чому? А тому, що сьогодні був день єврейської кухні з проекту «Кухня народів світу».

Розпочалося свято з музичного майстер-класу «Вітання по-єврейські», яке зарядило енергією ще сонливу аудиторію. Феєрично-карнавально підхопили естаферу учні 6-Б класу, подарувавши атмосферу єврейських мотивів. Традиційні вбрання та єврейські мелодії перенесли глядачів до далекої країни. Неперевершені ведучі (Лера Педченко та Яна Куценко) розповіли всім присутнім про історію походження ярмарку-карнавалу Пурим. І молоді та проте вже всім відомі артисти гімназії «оживили» цю історію, зігравши злого царя Амана (Денис Щепетний), імператриці Вашті (Анна Распутна), помічника імператора Мордахая (Міша Кикоть) та служниці Естер (Саша Приходько). А конкурс «Імператриць» вразив всіх танцювальними здібностями претендентів

на корону імператриці. Яскравий єврейський говір та артистична гра зачарувала глядачів (Юра Мірошник та Майя Зуєва). Бурхливі оплески лунали їм у відповідь.

А на завершення єврейська пісня у виконання Саші Приходько «Хава нагіла» разом із танцювальним супроводом студії «Успіх» змусила всіх присутніх затанцювати. Традиційна фото-зона з елементами єврейського одягу та виставка «Менор» (початкова школа) порадувала присутніх своєю оригінальністю і різноманітністю. Не довелося гімназістам нудьгувати і на перервах. Цікаві ігри «Мертве море», «Країна компліментів», «Замок Амана», майстер класи «Граттяж», «Антистресова терапія» та експромт-танець від вчителів не залишив нікого байдужим. Веселий сміх, оплески та жарти лунали протягом дня.

А у гімназійній столовій був просто аншлак. Від різноманіття страв та смаколиків розбігалися очі. Від кулінарний шедеврів наших «золотих» поварів з кожним «кроком» цього проекту ну просто перехоплює і дух і смакові рецептори...

Ми вдячні пані Вікторії, а також усім, хто долучився до реалізації цього проекту, – Тетяні Ширай, Богдані Лапченко, класним керівникам, обслуговуючому персоналу, а найбільше – нашим талановитим гімназістам!!!

Як ви вже здогадалися, це - день англійської кухні.

Зонтик, пудинг, чай, футбол, Шекспір, знаменита група «Бітлз», королева – це все про країну непорушних традицій і сучасних поглядів на життя.

Віртуально помандрувати до цієї великої країни ми маємо завдяки нашому гімназійному проекту «**Кухня народів світу**», який з кожним місяцем все більше набирає обертів та збирає все більше глядачів, прихильників та шанувальників цього проекту.

Ранкове дійство розпочалося з дивовижної мандрівки, яку нам, гімназістам, подарувала **Мері Поппінс**, найдобріша няня в світі. Вона показала всю красу традицій англійського народу, у знак вдячності, за те, що **Маша**(Распутна Анна), маленька дівчинка, повернула чарівну парасольку. Звичайно, у цій мандрівці, не обійшлося без **джентльменів** (Сало Нікіта, Пузеев Максим, Скрипиця Денис, Степанчук Діма). Елегантні хлопці допомогли Маші вивчити англійську мову та стали її вірними помічниками .

Та перешкодою стала собака Баскервілів, яка своїм диким виттям налякала добропорядних англійців і маленьку дівчинку та й всіх глядачів. Та проте прославлені сищики **Шерлок Холмс** (Чижик Максим) і **доктор Ватсон** () негайно вистежити та піймали і явили собаку Баскервілів на справедливий суд самої **королеви Англії** (Пліс Анни). Не оминули мандрівники і концерт відомої англійської групи «**Бітлз**» (Мірошник Юра, Дроб'язко Георгій, Горяченко Руслан, Лугін Ілля). Їхня пісня «Hello – Good-bye» різвала шквал шалених оплесків. Неперевершені були і придворні танцівники (гурт «Успіх, керівник Богдана Сліпошон»), чії витончені рухи та відчуття ритму прикували погляди глядачів. Дивовижним дійством у Букінгемському палаці стала також весела дитяча пісенька «We are happy» у виконанні **2-а класу**.

Подорож на цьому не закінчилась. Мері Поппінс «перенесла» всіх до благородного пансіонату, де навчаються дівчатка та хлопчики з благородних англійських сімей. Дитяче незрівнянне дефіле (**1-В клас**) ще раз переконало нас в тому, що англійці виховуються в душі старих непорушних традицій.

На завершення англійське чаювання під супровід всесвітньо відомої пісні «My heart will go on» у виконання Анни Пліс додало яскравих барв сьогоденній настрою.

Насичена програма дня нікого не залишила нікого байдужим («Веселі перерви», майстер клас «Сердечка Англії», «Кольорова карта», різноманітні конкурси та ігри, дивовижна фото зона)...

А британського присмаку додали кулінарні шедеври наших вправних кулінарів. Кожен гімназист мав змогу спробувати на смак «англійську кухню» та вибрати вподобану страву, адже меню дня було неймовірно багате («Британський сирний суп», «Пастуший пиріг», сосиски гриль, медовий грог, «Fish and Chips», «Яйця по-шотландські» та «Хрестові булочки»).

Можна багато говорити про сьогоднішній день, але кожен знайшов для себе те, до чого лежить його душа... Адже Англія або Великобританія – це держава, яка може зацікавити та полонити будь-кого. Лондон, Манчестер, Темза, Британський музей, Свято квітів, Букінгемський палац – це все вона – така далека для нас Великобританія, але й водночас, така знайома, бо мову цієї країни ми вивчаємо ось уже багато років.

*Отож,
ласкаво просимо до
Великобританії,
леді та джентльмени!*

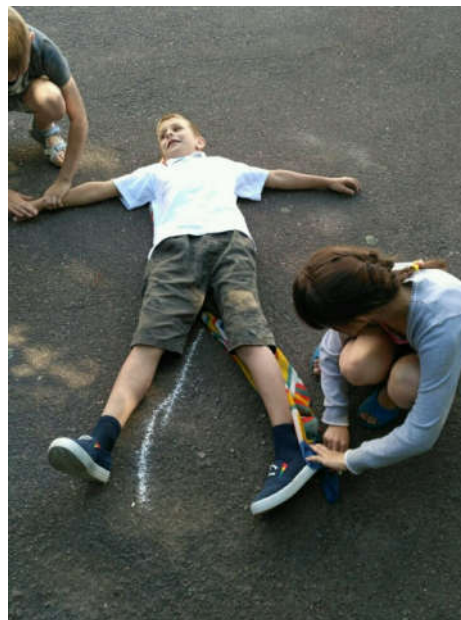
Досвід багаторічної співпраці в міжнародних літніх мовних таборах стимулює змінювати внутрішні формати

WONDERLAND 2017

З травня у Золотоніській гімназії ім С.Д. Скляренка навчання іноземній мові поєднується з кращими виховними методиками, процес пізнання – з відпочинком. На базі пришкольнього табору “Сонечко” розпочав роботу табір з вивчення англійської мови “Wonderland“. Учні мають змогу брати участь в ігрових програмах – подорожах, вікторинах, мовознавчих калейдоскопах, конкурсах міні-проектів. Щоденно діти поринають в загадковий поки що світ англійської мови.

Табірна зміна розпочалася днем урочистого відкриття табору – Opening Party.

Робота табору побудована таким чином, що протягом трьох занять молодші школярі згадують що вони вже вивчили під час занять у школі і опановують нову лексику за темою в ігрових, комунікативних ситуаціях, піснях і “How many... have I got?” “How many... have I got?” проектних роботах.

Вивчати нове малюкам допомагає казковий герой Magic Bunny. При опануванні нового матеріалу по темі “Parts of the Body” діти із задоволенням співали “How many... have I got?” та грали в гру “Two heads, ten legs? six ears...”, познайомилися з казковими Mr. Spider, Mr. Octopus, Mrs. Alien та взяли участь у командній проектній роботі.

Учитель-лідер трансформаційного типу ніколи не обмежується класно-урочною системою навчання:

«Різдво у Борисовича» – 2018

З року в рік традиція збирати баскетболістів – представників різних поколінь гімназистів набирає нових обертів. Цьогоріч цю подію Володимир Борисович не відмінив ні під жодним приводом: 6 січня, перед Свято-вечором, у переддень Різдва, у спортзалі зібралися ті, хто творив баскетбольну славу гімназії – від наймолодших, третьокласників, до Олександра Дубини – випускника 2008 року. І хоч Саша вже закінчив аспірантуру на кафедрі філософії та релігієзнавства провідного українського вишу, він не забуває про «Різдво у Борисовича» і повертається до рідної школи. А школа, у свою чергу, не забуває, як колись, під час обласного чемпіонату з баскетболу, який відбувався у Кам'янці, учень Золотоніської гімназії ім. С.Д.Скляренка Олександр Дубина закинув 5 трьохочкових м'ячів, вирвавши ними перемогу своїй команді.

Загалом баскетбольна слава гімназії не давалася легко – роками в неї інвестували свої знання, сили та ентузіазм учителі – Володимир Борисович Єгорова та Віктор Миколайович Шамрая. Якщо говорити про досягнення юнаків під тренерством Володимира Борисовича, то варто не забувати, що вже

впродовж 15 років хлопцям підкорювалося місто і Лівобережжя. А от у Черкасах вони – постійні срібні або бронзові призери, і поступалися лише дублюючому складу «Черкаських мавп», члени якого навчаються у спеціалізованих школах і левову частку свого часу віддають тренуванням. Наша ж команда формувалася з учнів – учасників предметних олімпіад та Малої академії наук України, на чому ми неодноразово наголошували.

Що ж стимулювало цих юнаків до перемог? Звісно, передовсім піклування і робота тренера. Володимир Борисович у святковий день міг би, як і всі інші, штовхатися на базарі за продуктами до святкового столу, планувати вечір, прибирати домівок чи займатися іншими домашніми справами, але він незмінно – поряд зі своїми вихованцями, адже це приносить йому щастя і насолоду. А діти це відчувають, перехоплюючись ідеями людини, яка свого часу навчала боротися і перемагати, терпіти поразки, проводити роботу над помилками, співпрацювати в команді, вболівати і підтримувати один одного, прощати собі та іншим, вивищуватися над буднями.... Він учив їх ставати не сопливими та самозакоханими маминими синочками, а справжніми чоловіками, здатними приймати рішення, не скиглити, не здаватися, визнавати свої власні промахи, падаючи, обтрушувати ноги, стрімко підніматися і йти далі... Він їх навчав підтримувати слабших і молодших. Він же цементував бойовий дух речівкою «One for all and all for one!», що в перекладі означає: «Один за всіх і всі – за одного!».

І навчив. «Різдво у Борисовича» – тому яскравий доказ. Ілля Вялков, студент Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Тараса Шевченка, Володимир Луцик – першокурсник історичного факультету КНУ ім. Тараса Шевченка, Вадим Чурута, студент ЧНУ за спеціальністю «Середня освіта, російська мова, англійська мова», Андрій Кулішов, першокурсник ЧДБУ за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія» та Віктор Куриленко ще минулого року були гімназистами, а цьогоріч – вони вдумливі наставники малечі, за яку вболівають та дбають. Вони- фанати і натхненники нинішньої гімназійної молоді – старшокласників гімназії.

Усі гості Борисовича мали чудову нагоду провести двогодинне тренування, розминку, міні- ігри одне з одним. Грали «старики проти молодьожі», за словами тренера, «старики» проти збірної 7-8 класів, «старики» проти молоді. У форматі «До 3-х очок» вони протягом двох годин почергово переграли один з одним. І цікаво, що коли вкінці тренер запитав: «Хлопці, то скільки у вас перемог?», жодна з імпровізованих команд не змогла відповісти: вони просто насолоджувалися грою, часом, проведеним разом. Вони не рахували, бо були щасливими в іншому вимірі – не в боротьбі, а у самовдосконаленні, взаємопідтримці, позитивному ставленні до життя.

У програмі зустрічі були заплановані й індивідуальні герці (До 2-х закинух у кошик м'ячів). Старалися всі, надміру хвилюючись, а перемогу отримали не ветерани- «старики», як їх з любов'ю охрестив Борисович, а представники нового покоління чемпіонів – перше місце виборов Арсен Козинець, а друге – Олег Просолуп, а третє – Вадим Баранник.

Це незвичайний формат виховної роботи в руках майстра передовсім для виховання молодших гімназистів. Він упевнений, що такі зустрічі варті десяти тренувань, адже у грі з старшими вони не на словах, а в дії розуміють і стратегію, і тактику спортивної боротьби. Їхні битви – ще попереду, тому їм є чого повчитися, що проаналізувати...

Цікаво, що батько капітана гімназійної команди Дмитрія Волченкова привів на зустрічі вже й молодшого сина Ярослава, третьокласника, який стає на шлях свого старшого брата – випускника, бо цей шлях – шляхетно чоловічий. Прийшла обійняти своїх колишніх учнів і Світлана Шевченко – перша вчителька. Їй невтямки, як швидко перетоворилися її, колись маленькі, учні у зрілих, мужніх, успішних чоловіків...

Борисович хлопцям жартома внушає, що для перемоги потрібно, щоб «сходив сьомий піт, тоді гімназія вас пам'ятатиме багато літ». І вони – гімназію... Якби вони тут не почувалися щасливими, то ніколи б не прийшли у переддень Різдва, перед Свят-вечором, на «Різдвяні зустрічі до Борисовича».

Але вони встигнуть і куті посмакувати, і родичів привітати з народженням Христа, і, може, колядок поспівати...

З Різдвом Христовим вас, хлопці, ваші родини і вашого тренера – Борисовича, який знайшов свій сенс життя і від того по-справжньому щасливий. І ви побіля нього – теж. Так хочеться, щоб кількість педагогів-ентузіастів в Україні зростала, щоб хлопці наші, крім смаку спортивної боротьби, не знали жодної іншої, щоб зустрічалися на спортивних площадках, а не на полях бою, де в'яне цвіт України...

Вчитися – це весело!- переконані вчителі, які навчаються поза межами класних аудиторій

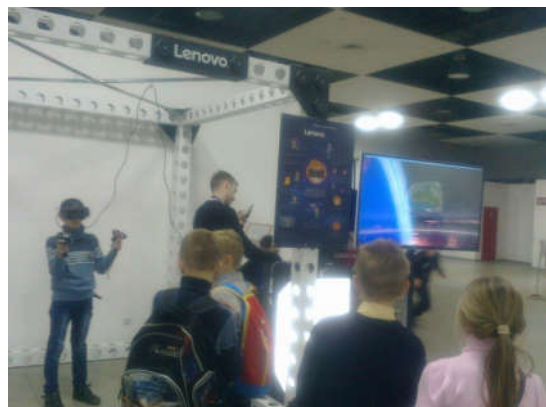
Сьогоднішні діти все більше часу проводять в комп'ютерному віртуальному світі. Тому перед вчителями нової школи стоїть важливе завдання: навчити своїх вихованців любити вчитися, як би парадоксально це не звучало.

Саме тому на свято Миколая учні 4-А класу та їхні друзі і батьки вирушили до музею популярної науки і техніки «Експериментаніум» – місце, де наука стає цікавою!

Що таке електропровідність предметів, як запустити хмару під стелю, намалювати візерунок маятником? Що робити, якщо ти мрієш більш докладніше ознайомитися з будовою тіла людини та «розібрати» її модель на «запчастини»? Усе це можна

було дізнатися і зробити тут. І учні, граючи, дізнавалися про розділи невідомого ще їм, але такого цікавого навчального предмета, як фізика: механіку, оптику, електрику, магнетизм і акустику. Для цього треба було тільки простягнути руку, щоб ввімкнути, повернути, розкрутити, натиснути, потягти, штовхнути, і на власні очі учні побачили, як працюють фізичні закони, про існування яких вони ще не здогадуються. Варто зазначити, що задоволення отримали і дорослі, адже там можна було відчутися себе дитиною. Дякуємо Святому Миколаєві за цікаву подорож і гру.

3.2 ТРАНСФОРМАЦІЯ У СФЕРІ ПАРТНЕРСТВА З БАТЬКІВСЬКОЮ ГРОМАДОЮ: ЛІТНЯ АУДИТОРІЯ, ПАРК ІМ.В.СУХОМЛИНСЬКОГО, РОДИННИЙ ПРОЕКТ "КОРОВАЮ-РАЮ"

Найдивовижнішими змінами в освітньому середовищі стало те, що філософією трансформаційного лідерства перехопилися і батьки. Саме завдяки їхній наполегливості, послідовності та дольовій фінансовій участі було реалізовано цілий ряд проектів, як-от: забезпечення кожної навчальної аудиторії мультимедійним оснащенням та створення локальної мережі INTERNET, що суттєво вплинуло на комплексну трансформацію методичних, дидактичних, змістових процесів у школі.

Однак, найбільшою мрією батьків та педагогів гімназії стало створення багатофункціонального парку, який слугуватиме не лише місцем відпочинку та розваг, але й мимовільного навчання - через гру, пізнання, спостереження за природними явищами.

Ініційований батьківською громадою, парк поступово народжується на очах в усієї громади нашого міста. Усі докладають максимальних зусиль до завершення цього унікального проекту, адже ще однією його родзинкою буде те, що дитячий майданчик, створений у парку, буде доступним для дітей з особливими потребами.

Батьки, учні та вчителі Золотоніської гімназії імені Семена Скляренка неподалік навчального закладу створюють парк, де зможуть відпочивати діти з інвалідністю. Для цього

спільно розчистили територію від чагарників, висадили хвойні дерева та багаторічні квіти.

Перші кроки по створенню парку дитячої мрії розпочався. Перші кущі бузку та молоденькі сосонки посаджені учнями одинадцятого класу із вчителем біології Кононець Іриною Анатоліївною. Дякуємо за саджанці батькам та чекаємо на їх поповнення. Дитячому парку бути! Ніхто не має дожних сумнівів щодо цього.

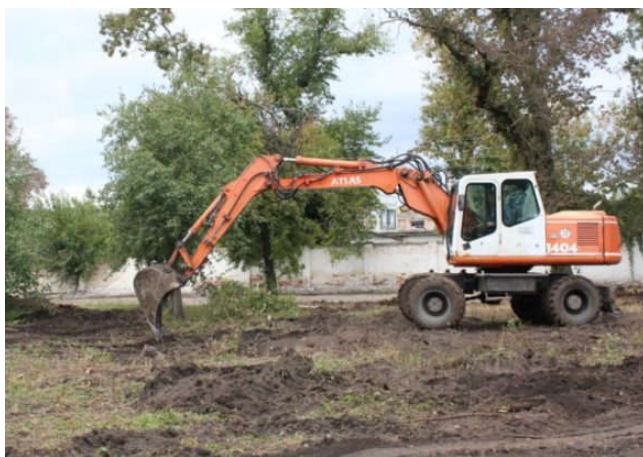

Екологічна ситуація, що склалася в Україні, не може залишити байдужим кожного, хто хоч трішки вболіває за долю навколишнього середовища, за своє майбутнє та майбутнє своїх дітей.

Зберегти, розширити, осучаснити, озеленити та «приборкати» екологічну зону для найцікавіших моментів життя не лише гімназистів, а й мешканців Золотоноші – ось та мета, яку переслідують педагоги, батьки й учні гімназії ім. С. Д. Скляренка.

Перший етап з облагородження зеленої зони під парк ім. В. Сухомлинського увінчався успіхом, довірою до проекту, чудовим прикладом до альтруїзму. Спільноту гімназійних батьків та вчителів було ліквідовано сухі та небезпечні дерева, обрізано кущі, очищено від сухого листя територію колишнього парку ім. Ю.Гагаріна. Площа розширилась, а свіжий ґрунт ніби промовляв, що готовий «приймати» нову зелень та насіння кущів і зимових квітів. Проте на заваді «стали» пеньки та залишки сухих дерев.

Викорчувати потрощені комахами штурпаки – нелегко, бракує техніки. Радилась навіть із спеціалістами лісгоспу, але ті лише розводили руками, розуміючи глибину проблеми. Вихід із ситуації підказали батьки із 4-А класу- Анжела та Олександр Каграманови. Мама

очолює фірму по наданню техніки населенню в оренду, а татусь Олександр Юрійович відразу ж зголосився попрацювати на сучасному дорого вартісному екскаваторі-пеньковикорчовувачі, при цьому не взявши і копійки за важку працю. Ми безмежно вдячні їм за ідею, мобільність та благодійництво. Слід зауважити, що техніка була уже «розрахована» за об'єктами і знаходилася в іншому районі. До нас би «дійшла» черга щонайменше через місяць. Та не дарма сам Василь Сухомлинський наголошував, що, якщо ідея приваблива та захоплююча, тоді вона надихає, підбадьорює до благих справ, творить чудеса.

Навіть дощовий вівторок не злякав цього альтруїста-чоловіка, він відмовився від будь-якої допомоги, та, не рахуючись із власним часом працював весь день, «воюючи» із корчаками та негодою за долю майбутньої краси всього міста та місця радості для дітлахів. А інакше й не могло бути: адже зараз на карту поставлено найголовніше – здоров'я, формування екологічної культури, особистої відповідальності кожного за стан довкілля. Отож, гімназійному парку бути, буяти повесні екзотичними кущами, манити перехожих веселим гамором та сміхом дітей, якщо такі натхненні та небайдужі батьки поруч з нами!

Нове обличчя благочинності

Слово «благочинність» (доброчинність) – складне і походить від «чинити добро». Прояви благочинності можуть бути різними – від доброго слова підбадьорення до фінансової допомоги та підтримки конкретними справами. Головне – щоб це було зроблено безкорисно, за покликом серця.

Батьки гімназистів неодноразово проявляли доброчинність: протягом кількох років втілювали проект з мультимедійного оснащення класних аудиторій, ремонтували приміщення, складали меблі, забезпечували дітей костюмами для проведення шкільних заходів, надавали допомогу в організації «Дня гімназиста», забезпечували бензином для косіння трави, завозили чорнозем для клумб, дарували подарунки кабінетам, чим видозмінили навчальний заклад до невпізнанності....

Віднедавня ж обличчя благочинності набуло нового виразу- креативного, дизайнерського, неочікувано-сучасного...Почалося з того, що невгамовні батьки 2-В класу замислили собі «приватизувати» для своїх діток одну з великих клумб на пришкольному подвір'ї, щоб реалізувати проект створення альпійської гірки. Мало хто вірив у реальність втілення задуманого. На сьогодні – альпійська гірка збудована, засаджена і доглянута дбайливими матусями, лідером яких стала Наталія Пліс. Але на цьому колектив не зупинився і почав мріяти про літню аудиторію... У процесі обговорення планів з'явилися задуми побудувати дослідні діляночки для своїх дітей –справжніх дослідників та доріжку на грядках, по якій дітки зможуть добиратися до свого «зеленого класу».

Яким же великим було здивування адміністрації, коли під кінець робочого дня на подвір'я школи заїхав автомобіль Юрія Миколайовича Пліса, з якого господар буквально витрусив пісок, щебінь, цемент, та плитку для побудови дизайнерської доріжки...Було-було, але такого в нашій практиці ще не було!!!

Можете поглянути на процес добротворення, щоб зрозуміти, що світ тримається на людях, здатних просто творити добро, красу і дарувати диво!!!

Для вчителів це стане неабияким підбадьоренням, адже вони тепер не самотні, коли з дому намагаються принести до школи все найкраще, щоб облаштувати для своїх дітей затишні гніздечка.... Тепер до нас приєдналися небайдужі і талановиті батьки...Це означає, що гімназія розквітатиме ще яскравіше і зовні, і зсередини- від сердець тих людей, хто причетний до неї... А діти вчитимуться від нас, дорослих, будувати Україну. Не на словах та порожньому пафосі, а в конкретному житті та реальних справах, які змінюють світ.

“Майовка” по-новому: як справді трудящі родини “святкували” на гімназійному подвір’ї. Це - зовсім інша історія про партнерські стосунки з батьками.

З ранку до самого вечора у травневе свято, яке колись символізувалоєднання всіх трудящих світу, 4 родини з 2-В (насправді дуже працюючі!) також об’єдналися. Але не для того, щоб посмакувати шашличком на природі і, не дай Боже, додати сміття до наших нещасних лісів чи поповнити палати в травматології, – вони зібралися для продовження проекту створення літньої аудиторії для своїх дітей. Чоловіки взялися за бетонування основи для аудиторії та вимощування її плиткою, жінки продовжили втілення ідей з дизайнерського ландшафту, дітям припала найцікавіша робота – поливати квіти та кущі.

Втомлені, однак щасливі, вони завершили своє “святкування”. Досвід, емоції, власний приклад, логістика, спілкування, жарти, таланти, колективна праця – далеко не повний перелік того, що ці батьки передали своїм дітям за цей день” І це, вочевидь, далеко не повний перелік того, що називається школою життя. Діти ж вчаться не від того, що ми їм розповідаємо, а від того, як ми живемо ... Приклад, гідний для наслідування, можна побачити на світлинах...

Адміністрація гімназії щиро подякувала цим родинам, а також класному керівникові, Оксані Стець, за оригінальні форми виховної роботи за різними напрямками – трудовим, патріотичним, родинним, екологічним, соціальним.....Ви зробили це нестандартно, переконливо і щиро! А це дорого вартує!!!

Ой наш Короваю – Раю!

Нині багато говориться про агресивне до учителів середовище та про інертність батьків. Однак це жодним чином не стосується гімназійних батьків, які перехопилися філософією лідерства і почали ініціювати та втілювати ще й культурологічні проекти. Як, наприклад, ось цей - етнографічного характеру.

Ой раю наш, раю, Славний короваю, На тобі гарнії квіти, Щоби любилися діти! – співається у давній українській пісні... А згадати чудовий весільний обряд випікання короваю довелося у зв'язку з оголошенням Всеукраїнського конкурсу «Родинний коровай», в якому зголосилася взяти участь дружня класна родина 2-В класу. Класний керівник, Оксана Василівна Стець, як невгамовний лідер, заручившись підтримкою не менш ініціативних матусь, знову опинилася в авангарді учительсько-батьківського партнерства: разом створили команду, знайшли оселю з піччю, підготувалися – і відродили обряд випікання короваю. Все як годиться – з піснями, жартами, автентичною поетапністю та естетичним оформленням... Їм цього здалося замало, тож

відзняли і фільм. Не лише на конкурс, але й на згадку собі та дітям і на радість друзям!!!

Варто переглянути усім, щоб перейнятися невимушеною атмосферою, бажанням передати дітям у спадок надбання предків, насолодитися свіжим фольклорним струменем пісні, яка ллється з давніх джерел у серця сучасних дітей, повертаючи до витоків родинного спокою... І це не просто народознавство чи етнографія – це нерозривний зв'язок поколінь, якого так бракує сучасній молоді.

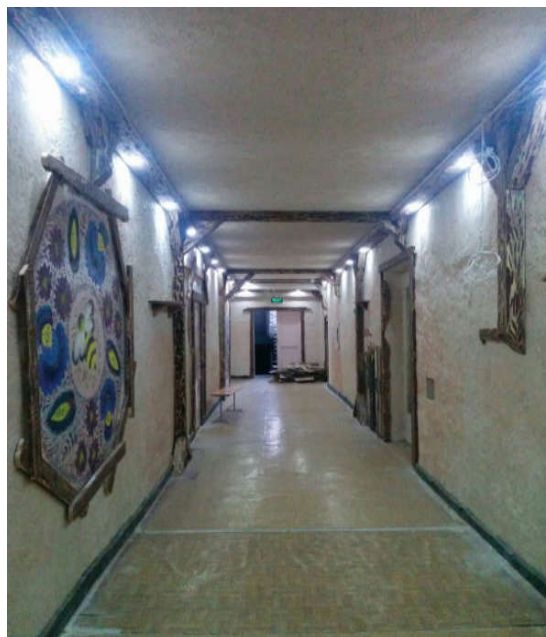
Дякуємо всім, хто знімався у фільмі та знімав його, хто забезпечив фінансово-організаційну підтримку, а також усім небайдужим до цього проекту: ученицям Кірі Стець та Владі Дузь, матусям – Наталії Пліс, Віті Дузь, Ірині Минець, Юлії Черниш, Оксані Худецькій, бабусі, Катерині Миколаївні, учителям – Оксані Стець та Світлані Йові, технологу Андрієві Шираю та заступнику директора Олегу Горяченку! Ви зробили неймовірну роботу, і гімназія пишається вами, адже саме ви демонструєте приклад справжнього виховання дітей – не на словах, а на ділі, у конкретних справах, в реалізації проектів, які запам'ятаються діткам назавжди...

Бажаємо чудового перегляду і натхнення до наступних спільних кроків у гімназійному поступі!

Волонтерський проект – на етапі завершення!

Волонтерський проект з поточного ремонту так званого «темного» коридору, розпочатий на осінніх канікулах, добігає логічного завершення.

На уроках трудового навчання гімназистами середньої та старшої ланки було успішно «зістарено» деревину, а родина Дроб'язків взялися за творення

мистецьких шедеврів безпосередньо на стінах коридору.

На сьогодні «темного» коридору вже не впізнати – він перетворився на гіназійний Лас-Вегас, на виставку-галерею наших ремісників, на улюблене місце для імпровізованих прогулянок.

Він ще не був на той час завершений, але вже вималювався його фінішний вигляд, в який на початку мало хто вірив. Але ми твердо вірили: якщо починати разом і з любов'ю, то результати будуть фантастичні. Переконайтеся в цьому самі!

3.3 НЕДИСКРИМІНАЦІЙНІЙ ОСВІТІ - ТАК: ПЕРШІ КРОКИ ДО ІНКЛЮЗІЇ ЗРОБЛЕНО.

З 2018 року у навчальному закладі запроваджено інклюзивну форму освіти для дітей з особливими потребами.

З метою забезпечення учнів, періодично відсутніх за станом здоров'я, необхідним обсягом знань, було проведено ряд тренінгів з педагогами гімназії, на якій заступником директора Науменко Інною Миколаївною було надано чіткі інструкції для організації дистанційної форми навчання, а саме:

- для молодших школярів – використання мобільних додатків Kahoot (для створення тестових завдань та навчальних вікторин), дошки Padlet (для розміщення завдань та відеопрезентацій), LearningApps–платформи, яка містить значну кількість уже створених інтерактивних завдань, які діти здатні виконувати самостійно та дистанційно.

Враховуючи рівень підготовки та вимоги щодо навчання першокласників, які проходять адаптаційний період знайомства зі школою, вчителі перших класів обмежилися повідомленнями про обсяги завдань, виконуваних учнями у класі через мобільний додаток Viberта створену закриту групу для батьків.

Для учнів середньої та старшої школи у гімназії створено електронну версію школи – пілотну платформу MobiSchool - адаптивний web-інструмент для організації дистанційного навчання в закладах освіти (загальної, професійної, вищої) для забезпечення доступності освіти всім громадянам,

зокрема особам, які потребують інклюзивного навчання, проживають в депресивних районах, тим, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях України, в зоні АТО та тим, що були переселені із зони АТО.

Можливості цієї платформи широкі: наявність системи управління навчанням як окремого учня/студента, так і групи учнів/студентів; неперервна online та offline підтримка розробниками, консультації, тренінги, наповнення Web-бібліотеки, робота з контентом, навчання користувачів та підтримка функціоналу, оновлення версій; немає потреби підключати фахівця з програмування чи самостійно займатися розробкою курсів (як, наприклад, в Moodle) – функціонування системи підтримується розробником на всіх етапах, як це робиться для більшості сучасних програмних комплексів; - Гриф МОН, за яким ресурс схвалено до використання в навчальному процесі; Угода про співпрацю з Інститутом модернізації змісту освіти МОН.

Усі педагоги, які проводять уроки у 5-11 класах, пройшли навчання, тренінги, отримали коди доступу та працюють з учнями, використовуючи можливості цієї платформи.

Крім того, учителі іноземних мов отримали усну вказівку надавати індивідуальні консультації у режимі Skype- конференцій на запити батьків та учнів, які готуються до складання ЗНО з іноземних мов або прагнуть надолужити матеріал, пропущений за станом здоров'я.

3.4 ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПОЯВА ВІРТУАЛЬНОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ВЕРСІЇ ШКОЛИ

MobiSchool стартувала на гімназійних теренах!!!

Нова освіта – дистанційно і для всього світу!

Мабуть, дивовижний збіг обставин уможливив цікаву зустріч керівництва гімназії з командою розробників електронної платформи для організації та підтримки навчання очної, заочної та дистанційної форм навчання – MobiSchool. Керівник проекту, генеральний директор, професор Любов Карташова, презентувала переваги Web- прототипу навчального закладу, у системі якого ефективно зможуть функціонувати управлінський кабінет, електронні навчальні кабінети та електронна бібліотека. Платформа здатна гарантувати неперервність освітнього процесу, забезпечувати вільний доступ до отримання осіб з інклюзивними показниками, і що найголовніше, – батьківського загалу.

Запропонований електронний ресурс «Універсальний освітній простір «ACCENT» пройшов науково-методичну експертизу ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України та рекомендований для впровадження в освітньому процесі навчальними закладами України.

«Нас обирають кращі» – таким є гасло команди. Після перемовин, обговорення деталей та вироблення алгоритму співпраці нам хочеться відповісти на заклик: «Однозначно ми вас обираємо і сподіваємося на результат!».

У місячний термін вдалося подолати дистанцію між словом і ділом у домовленостях з командою розробників електронної платформи MobiSchool!!!

17 травня актовка зала гімназії вітала столичних партнерів на чолі з професором Любов'ю Карташовою, керівників золотоніських шкіл та педагогів гімназії, яким належить опанувати новостворену електронну модель школи – своєрідний прототип навчального закладу. Відрадно, що процес освоєння системи припадає на літній період, що дозволить більш ефективно заповнити електронний ресурс «Універсальний освітній простір «ACCENT», підігнавши кабінети під вимоги не лише школи, але й кожного педагога.

Знайомство відбулося!!! Відтепер від партнерської взаємодії залежить, як ефективно функціонуватимуть управлінський кабінет, електронні навчальні кабінети та бібліотека. У нас попереду – ціле літо для співпраці, взаємотворчості, спільних експериментів та практичних тренувань. Сподіваємося, що новостворена платформа гарантуватиме вільний доступ до навчального процесу батьків та учнів з інклюзивними показниками, а також дистанційне навчання та умов карантинів чи вимушених канікул. Для педагогів гімназії це означатиме сходження ще на один, вищий, щабель професійного вдосконалення.

Гімназія отримала ще один статус – Smart School!

Золотоніська гімназія ім. С.Д.Скляренка з року в рік отримує нові й нові статуси – Інноваційний заклад Черкащини, учасник пілотного проекту «Нова українська школа», а віднедавна – ще й SmartSchool. Цей статус наш навчальний заклад отримав після підписання Меморандуму про співпрацю з видавництвом MMPublication в Україні, зокрема, з його представником – Товариством з обмеженою відповідальністю «Лінгвіст».

Вказаний Меморандум виражає бажання навчального закладу брати активну участь в ексклюзивній програмі підтримки, розвивати співпрацю задля

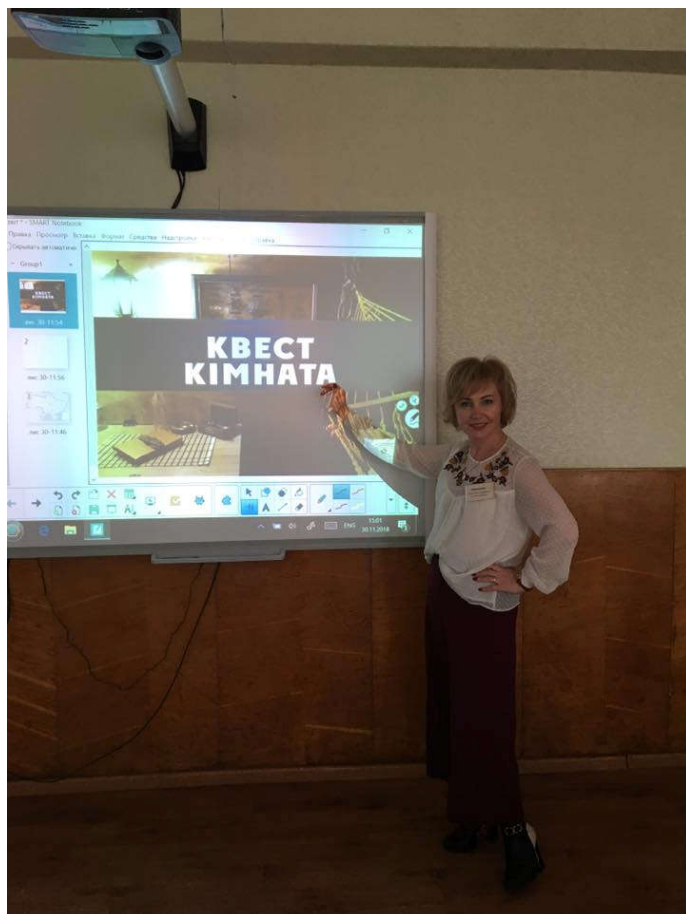
підвищення якості викладання, забезпечувати умови для професійного розвитку педагогів.

Підписаний Меморандум передбачає чіткі домовленості сторін та широку функціональну палітру практичної співпраці – подвійні комплекти навчальних комплектів, організація позаурочної діяльності та літніх мовних таборів, навчальні тренінги (семінари, вебінари) на базі гімназії, пілотування проектів та апробація нових підручників.

Сподіваємося, що дата підписання стане відліком для справді позитивних змін, від яких виграють усі – учні, вчителі та батьки гімназисті. Учителям іноземних мов та партнерам зичимо успіхів!!!

А для вчителя географії Анни Мірошник, щоб зацікавити наукою, варто лише перетворити звичайну аудиторію на квест-кімнату!

Анна Олександрівна - переможець обласного етапу конкурсу "Учитель року", а тому ніколи не зупиняється на досягнутому і не спочиває на лаврах учорашніх перемог. Мультимедійний супровід, хмарні сервіси, можливості смарт-дошки використовуються нею майстерно, доречно і багатогранно. Її уроки ніколи не бувають нудними. "Хороший учитель - завжди учень!", - переконана пані Анна, а відтак свої уроки не "дає", а творить, стаючи архітектором, режесером, актором, психологом, ІТ - інструктором...Та ким-завгодно, аби діти почувалися щасливими на уроках географії.

Географічні рифти у 6-му класі

У світлі реформ Нової Української Школи освітнє середовище навчального кабінету географії поповнене новим обладнанням, яке активно використовується вчителем на уроках і у позакласній роботі з географії. Так, зокрема, при вивченні теми «Літосфера. Рухи літосферних плит» у 6-му класі є унікальна можливість продемонструвати на моделях земної кори утворення гір та хребтів. А використання інтерактивної смарт-дошки дає можливість систематизувати знання учнів та розкрити можливості використання даних знань у повсякденному житті. В кінці уроку учні мали можливість отримати на свої смартфони завдання «Вірю – не вірю», як потребували швидкої відповіді.

Уроку іноземної мови – ще новіші можливості для успіху!!!

Розвиток інноваційних технологій не стоїть на місці. В умовах процесів інформатизації та глобалізації сучасне українське суспільство радикально трансформується, перебуваючи під впливом мас-медіа, комп'ютерних мереж, Інтернет-технологій. У зв'язку з цим уроки іноземної мови просто приречені видозмінюватися і формула їх успіху набирає іншого вигляду: ІКТ + мультимедія+ партнерство учителя та учня.

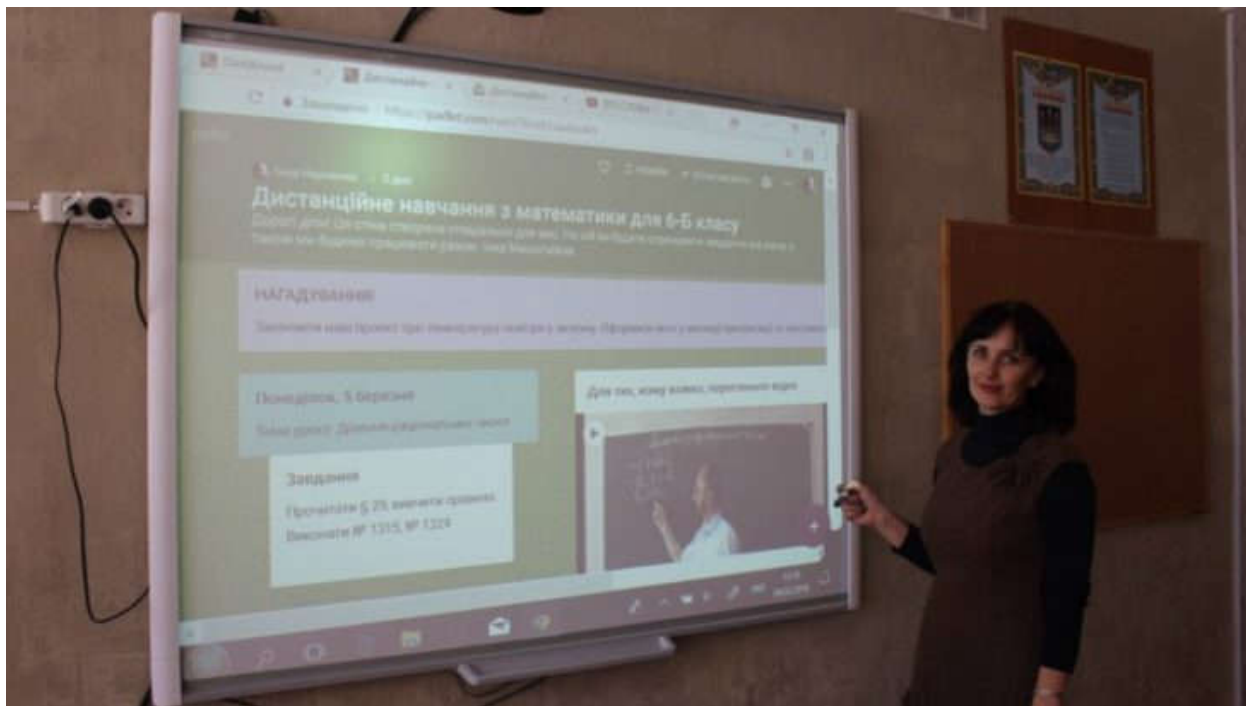
До того ж, раціональне використання Smart-дошки наповнює урок англійської мови багатьма цікавинками, створює радісний настрій та підвищує ефективність інноваційного освітнього процесу.

Ось так ми навчаємось, розвиваємось та пізнаємо сучасний світ! І це – тільки початок, адже список навчальних платформ щодня поповнюється, тому нам потрібно тільки встигати використовувати. Тим паче, що можливості для цього з'явилися неабиякі!

Пані Вікторія - невгамовна, непосидюча, енергійна і завзята у пошуку нових можливостей для навчання дітей, якими б складними не були шляхи їх пошуку.

Створюємо хмари. Не небесні – комп'ютерні

Допоки гімназисти на вимушених канікулах, педагоги шукають оптимальні шляхи навчання своїх вихованців, самі навчаються та опановують нові ресурси, переважно комп'ютерні. У сучасному світі, світі технологій, уже неможливо навчати дітей старими методами. Відтак, у авангарді освітніх технологій опинилися ХМАРНІ.

Хмарні технології (англ. *Cloud Technology*) — це парадигма, що передбачає віддалену обробку та зберігання даних. Ця технологія надає користувачам мережі Інтернет, доступ до комп'ютерних ресурсів сервера і використання програмного забезпечення як онлайн-сервіса. Тобто якщо є підключення до Інтернету то можна виконувати складні обчислення, опрацьовувати дані використовуючи потужності віддаленого сервера.

Інні Науменко, учителю інформатики, і карти в руки! Вона усіх своїх колег терпляче і з гумором навчала створювати хмари, тільки не небесні – комп'ютерні! Інтернет –простір рясніє потужними платформами, можливості який перевершують найкращі очікування і є безмежними. Варто тільки зважитися на подорож хмарами.

Ми вдячні нашим колегам – Інні Миколаївні та Анні Миколаївні – за запрошення у подорож і терплячий супровід, адже вони на день стали нашими гідями і педагога ми.

Педагоги, готові до постійних змін та пошуку, відкриті до міжнародного партнерства та взаємного навчання, як це трапляється щороку під час табору ELL -camp

Піцца методична в таборі англійської мови

Уже стало традицією наповнювати табір англійської мови методичною складовою. Започаткована минулого року, ця традиція набула нового змісту: минулого року лідер табору Грета Томпсон відкривала для золотоніських учителів англійської мови унікальні можливості хмарних технологій, а цього року Джеррі (викладач англійської мови) та студентки-філологині американського університету Сара та Медді ділилися секретами викладання англійської мови для іноземних студентів, оскільки дівчата вже мають неабиякий практичний досвід роботи в Мексиці, Китаї, Ірані. Сара протягом

трьох місяців викладала англійську мову в Одесі для дітей з дитячих будинків ще кілька років тому.

Тренінг був надзвичайно корисним, адже, крім методики викладання, ознайомлення з найсучаснішими стратегіями, він містив конкретні практичні поради щодо подолання перешкод у вивченні іноземних мов. Особлива увага надавалася виправленню помилок.

Попри те, що україно-американська команда, працюючи протягом дня у двох школах з різновіковими категоріями дітей, почувалася втомленою, градус уваги на тренінговому занятті не спадав. Тема актуальна, запит на неї очевидний, та й піццою наші гості пригостили, додавши енергії та адреналіну. Вдячні нашим волонтерам за таку самовіддану роботу, а нашим педагогам з гімназії, ЗШІТ №2 інформаційних технологій, ЗОШ №3, ЗОШ №6 та спеціалізованої школи №1- за справжній приклад партнерства, ентузіазм та бажання навчатися.

Розрив шаблонів та стереотипів: педагоги гімназії - учасники Ліги Сміху в Золотоноші. Звісно, назва команди "V.I.P." А вчителі, всупереч стереотипному уявленню про них, можуть бути ще й такими:

Гімназійна команда "V.I.P."-реформаторів, здається, збагнула свою унікальну місію на грі "Ліга Сміху" – чинити благодійність і водночас "реформувати" галузі золотоніського життя. Вони "реформували" медицину, поліцію, бралися і за гендерні проблеми...

А дітлахам було вдивовижу побачити своїх педагогів у незвичному амплуа.

"То наші вчителі можуть бути і такими!",- дивувалися старшокласники, усвідомлюючи, як їм пощастило насправді навчатися у людей не лише розумних, але й демократичних, доступних, радісних. Бо у кого ж її навчитися, тієї радості, як не від батьків та педагогів, чию поведінку наші учні відмодельовують у своєму житті.

Ось тут гімназійна команда "V.I.P."

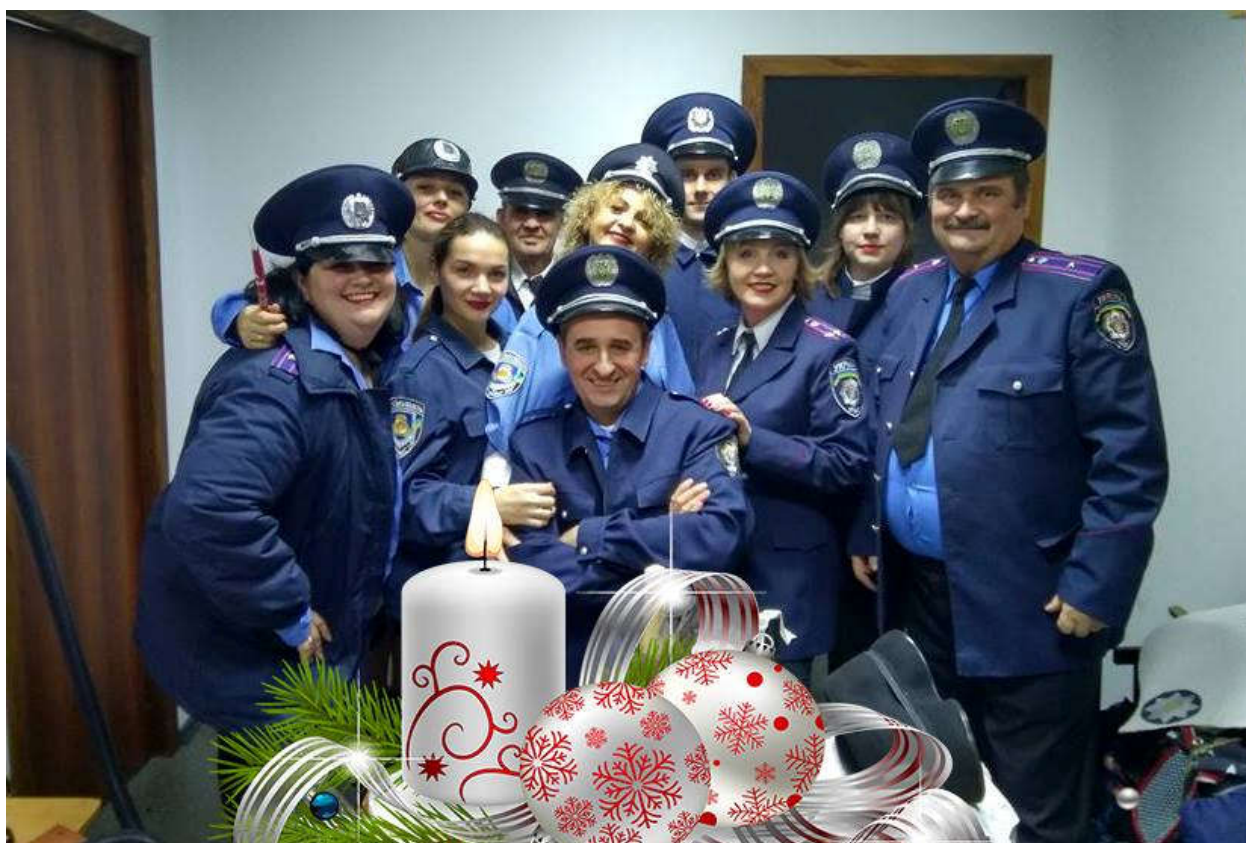
"реформує" нашу медицину....

Образи та ситуації впізнавані,

глядацька зала зашкварює щирим добрим сміхом...

А тут - взялися за нову поліцію... Було крутезно!!!

Інноваційний підхід педагогів до вирішення "поліційної" проблеми браком транспортних засобів...

Звісно, це і Teambelding, і антистрес, і просто хороший настрій...

Руйнуємо стереотипи ось і в такий спосіб:

Міняю вчительку- унікальний проект взаємозбагачення ідеями.

Золотоніська гімназія ім. С.Д. Скляренка ініціює унікальний проект «Міняю вчительку». До співпраці запрошуємо колег із дружньої СШТ №2.

Стець Оксана Василівна (гімназія) і Талан Яна Григорівна (СШТ №2), вчителі початкових класів розпочнуть взаємопрацювати у кілька етапів:

I етап – обмін вчителями;

II етап – обмін учнями;

III етап – відеозвіт про враження від проекту та передача естафети учителям експериментальних пілотних (2-х класів)

Стежте за новинами, чекайте на проект, буде цікаво та пізнавально!

Початок дня в гімназійній родині видався емоційно-незвичним: усі чекали на появу пані Яни – учасниці проекту «Міняю вчительку».

Як і годиться, на порозі чекали господарі, діти та батьки з позитивом, посмішками, квітами, словами підбадьорення. Від директорки, Любові Денисюк, учитель отримала правила гімназійної родини (а вони, до речі, були надто позитивні та жартівливі), визначила свій стартовий настрій за допомогою lego-цеглинок, відповіла на жартівливі запитання та посіла чарівне місце в уявній тронній залі як «Учитель дня».

У класній кімнаті на неї чекав несподіваний сюрприз: по-перше, у ній були відсутні діти. Натомість на столі чекав чуттєвий лист від колеги по проекту Оксани Стець «Тій, яка полюбить моїх дітей». Рядки листа розчулили до сліз Яну Григорівну, яка після прочитаного нестерпно захотіла негайно познайомитися з дітлахами....

День стартував, отже, очікуємо нових приємних вражень та бажаємо успіху обом учасницям проекту.

Наразі розпочався

освітній процес. Стежте за новинами і перебігом подій!!!

РОЗДІЛ 4 ГІМНАЗИСТИ ЯК НОСІЇ ЦІННОСТЕЙ

4.1. ЛІДЕРИ НАРОДЖУЮТЬСЯ ВЖЕ У ШКОЛІ: ВЕСЕЛІ ПЕРЕРВИ, ВОЛОНТЕРСЬКА РОБОТА, ШКЛУВАННЯ ПРО МОЛОДШИХ.

Дитиноцентрична парадигма освіти означає те, що саме дитина (не школа, не освітня програма, не зміст, не плани!!!) стає центром освітнього простору, в якому прерогативою є лише одна мета - зробити дитину щасливою у стінах школи, у світі свого дитинства. Цінності, атмосфера, довіра, набутий практичний досвід, сформовані компетентності, підтримка дорослих та умілий супровід індивідуального росту кожної дитини сприяють тому, що учні стають лідерами уже в стінах школи, маючи змогу реалізуватися у будь-якій сфері шкільного життя, яке спроектоване в майбутнє, доросле. Партнерство з батьками та педагогами, реальне співробітництво допомагають розвивати емоційний інтелект учнів, незалежно від їхніх розумових досягнень. Недискримінаційний підхід, гендерні стандарти, особистий приклад педагогів забезпечують успіхи дітей у різноманітних галузях.

Гімназисти - юні друзі прикордонників

2 жовтня на базі навчального центру Оршанець відбувались обласні змагання юних друзів прикордонників. Команда «Пласт» учнів 10-А класу гімназії (класний керівник Лукащенко Л.М., вчитель предмету «Захист Вітчизни» Матвієнко Б.І.)

взяли участь у змаганнях і показала хороші результати у конкурсах «Слідопит» (III місце –Чижик Максим) та стрільби (III місце -Чижик Максим, Куценко Яна). Команду гімназії на змаганнях представляли Гриб Євгеній (командир), Бароян Арсен, Носенко Владислав, Пузеєв Максим, Салов Нікіта, Чижик Максим, Куценко Яна та Палій Єлизавета. Молодці! Так тримати!

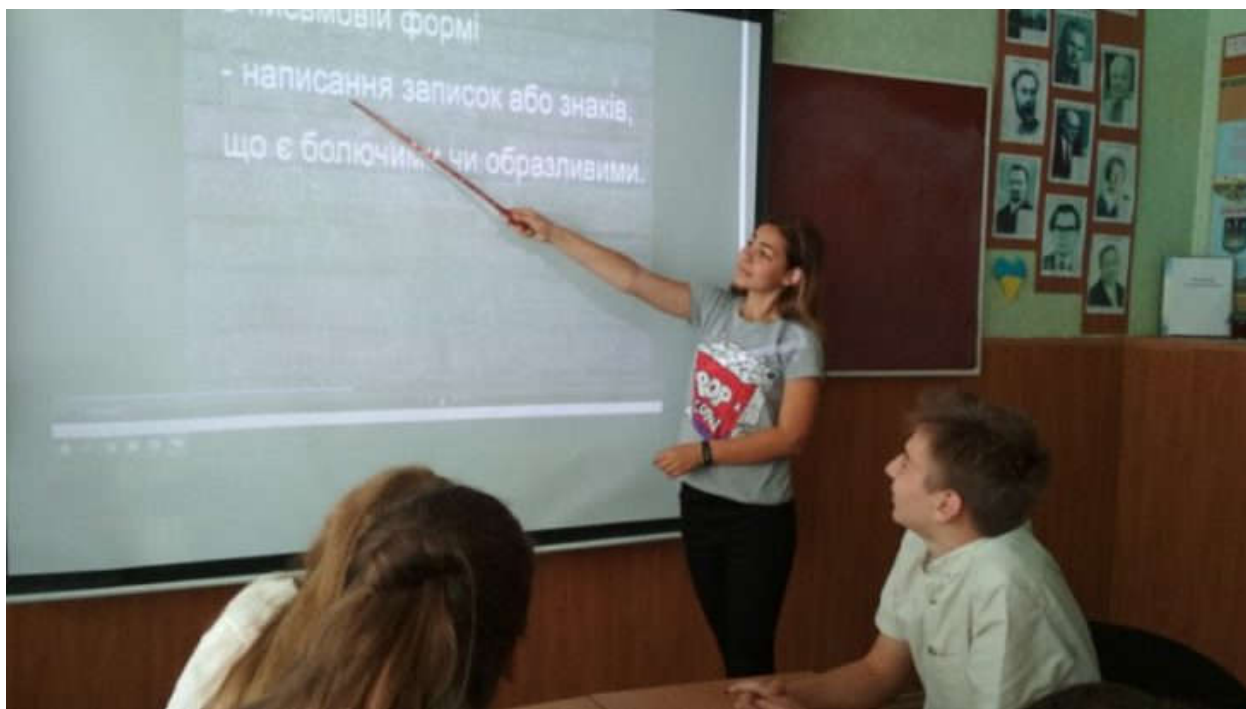
Ці юнаки та дівчата забажали пізнати ще одну сферу життя, і їм це вдалося!

Чому б не спробувати себе у ролі екскурсоводів?

Екскурсоводами стали учні 8-А, 8-Б класів Кукла Марія, Фатахов Максимта Процак Анна, які підготувати провели цікаву екскурсію етнічною зоною гімназії для своїх однокласників (класні керівники Омельченко І. Ф., Гусак В.М.). Готуючись до екскурсії, вони передовсім самі дізналися багато чого несподіваного: ось ці портрети, наприклад, власноруч випалює щороку колишній мер нашого міста Віктор Бобровський, стара дерев'яна лава - подарунок від завуча, Валентини Миколаївни, якій вона дісталася у спадщину ще від прабабці. А скриню, яка набула статусу "Скрині довіри" через природню тріщину на кришці, розписала колишня учениця гімназії Едіта Бароян...

Дебати, участь у клубі інтелектуалів - запросто!!! Можемо спробувати захопитися і цим.

Клуб інтелектуалів 8-А, 8-Б класів (класні керівники Омельченко І. Ф., Гусак В.М.) відкрив сезон засіданням «Булінг: шкільна травля», яке відбулося 24.09.2018р.

Гімназисти - люди свободи!

22 січня, до
до 25-ї річниці
незалежності
України
Українським
інститутом
національної
пам'яті спільно з
каналом UA було

створено унікальну виставку про людей, які власною працею, сподвижництвом та життям вершили мрію про незалежність України і зробили нас вільними. Дев'ятикласники відкрили пересувну виставку "Люди Свободи" з тим щоб опісля розповідати про кожну особистість своїм одноліткам із Золотоноші впродовж наступного місяця. ТАк відбувалося духовне єднання з людьми дуже різними - поетами, хуожниками, дисидентами, музикантами, ученими, доля і супротив проти деспотії та насильства, потурання людської гідності також були різними...

<http://www.memory.gov.ua/page/lyudi-svobodі>

**Гімназія -
учасник
Всеукраїнського
проекту "Школа
- територія прав
людини!"**

З 8 жовтня в гімназії стартував тиждень права!

«Тепер, коли ми навчилися літати по повітрю, як птахи, плавати під водою, як риби, нам не вистачає одного: навчитися жити на Землі, як люди». Ці слова належать талановитому письменнику Бернарду Шоу та не втрачають актуальності і в наш, доволі непростий час.

Гімназійна громада в рамках проекту «Школа – територія прав людини» вкотре намагалася створити сприятливу атмосферу для ефективного виконання встановлених стандартів у сфері прав людини. Крок за кроком, використовуючи різноманітні освітні технології, методи та інструменти, ми вчилися досягати позитивних змін.

«Всі різні ми, права ж у нас – всі рівні». Саме такою темою розпочали учні 6-А класу годину спілкування, уважно слухаючи та аналізуючи поезію Ліни Костенко «Кольорові миші». Треба зовсім небагато роботи над собою, щоб стати терпимим і сприймати кожного таким, яким він є.

Учні 8- А класу проявили себе як справжні правознавці під час участі у грі – подорожі “Громадянин”, “Право”, “Держава”.

Учні 8 – В класу провели правовий квест “Знай свої права”, під час якого ознайомили гімназистів інших класів з правами, що гарантуються законом, вчили формувати активну позицію щодо реалізації прав у житті.

Активними учасниками практикуму з протидії рабству стали учні 10 –А класу. До справи долучилася ще й частий гість гімназії – головний спеціаліст у справах дітей, молоді і спорту – Оксана Сергіївна Червякова, яка має надзвичайно великий авторитет серед молоді. Перегляд гостросюжетних відеороликів, різні типи групових занять викликали жваве обговорення учасників зустрічі та наштовхнули на важливі роздуми.

Змістовну пізнавальну екскурсію для студентів ветеринарного коледжу про відомих і талановитих людей Золотоніщини провели учні 10 – Б класу.

Ми – громадяни одного світу. Ми – рівні. Світ у наших руках. Всесвіт – один для нас всіх.

Клуб у школі – це об'єднання учнів за інтересами на добровільних засадах, яке здійснює різноманітну творчу діяльність, має певну структуру і орган самоврядування.

Виховний процес у сучасній школі неможливо уявити собі без включення учнів до клубної діяльності, що організовуються на добровільних засадах з урахуванням інтересів і потреб дітей. Загальнодоступність занять для всіх бажаючих визначає самодіяльний характер організації клубного об'єднання і демократичний стиль його життєдіяльності, засновані на свободі вибору занять.

Діяльність шкільних клубних об'єднань спрямована не стільки на результат, скільки на процес, що приносить задоволення його учасникам.

В рамках проекту «Гімназія – територія прав людини» розпочав свою роботу правовий клуб. У актовій залі зібралися суб'єкти навчально-виховного процесу, а саме учні, батьки, вчителі, адміністрація. Головним завданням зібрання було виявлення правових проблем, які існують у кожному навчальному закладі, та знайти шляхи їх вирішення.

Формат засідання – новинка для його учасників, але, саме зібравши всіх учасників навчально-виховного процесу, тренери (Лучанінова С.І., Ковтуненко Л.О., Воскобойник Н.І., Пліс Н.А.) мали змогу виявити найгостріші проблеми, які є у навчальному закладі стосовно адміністрування, викладання, взаємовідносин у навчальному середовищі. Обговорювання проводилося у формі фокус-груп, які формувалися за різним принципом: окремо- батьки, учні, педагоги, адміністрація або за змішаним типом, залежно від завдань та проблем, які потребували вирішення.

Хто опікується молодшою школою при гімназії? Вважаєте, що вчителі?

Ні! Старшокласники, які пробують себе у ролі аніматорів!

Учителі зазвичай просто приєднуються, здійснюють невидимий супровід, допомагають, якщо потрібно, забезпечують апаратурою, стежать за дотриманням правил безпеки життєдіяльності. Але роблять це танцюючи разом з дітлахами.

Обійміться, посміхніться щиро і привітайте один одного з Днем Миру! - саме під таким девізом проведено рухливі перерви в закладі. Дітям продемонстрували свою майстерність дев'ятикласниці (класний керівник Науменко І.М.) та вихованці хореографічної студії «Успіх» (Сліпошон Б.),.

Запальні танці – руханки, завершилися обіймами і побажаннями один одному мирного неба над головою.

Першопочатки миру закладаються у стінах школи, адже тут діти вчать поступатися, просити вибачення, робити компліменти один одному, вибачатися і вибачати, посміхатися .... Мин неможливо задекларувати - його потрібно культивувати в родині та школі, адже саме в цих інститутах формується особистість.

Емоційний інтелект формується у соціумі, відтак важливо об'єднувати різновікові групи в спільних проєктах нешаблонного формату. Щоб було весело. Швидко. Радісно. Ненав'язливо.

Рухливі перерви від студійців хореографічної студії "Успіх"

Ви засиділись і Вам потрібно трішечки розім'ятись? А можливо Ви трішки сумуєте чи ще не прокинулись? Тоді запрошуємо до нас на нетрадиційну та активно рухливу перерву, яка вже стала традиційною. Тож чекаємо Вам кожну другу велику перерву у гімназійному внутрішньому дворіку!!!

Вітаємо учасників хореографічної студії «Успіх» та її керівника Сліпошон Богдану Ігорівну з черговою перемогою на VII «Міжнародному Фестивалі-Конкурсі – мистецтв “УКРАЇНСЬКИЙ УНІСОН”».

Юні танцюристи (середня та підготовча групи) здобули Перші місця у своїх вікових категоріях, отримали відзнаку за кращий костюм та Гран-прі.

Яскравими представниками хореографічної студії є учні гімназії наші першокласниці Корецька Вероніка, Кізіно Аліса, Стригун Софія, Постригань Маргарита, Казка Крістіна, Осадча Мар'яна, Дмитренко Анна, третьокласниця Корецька Діана та учні четвертого класу Степаненко Марія, Гарькава Діана, Іщенко Аркадій.

Підкорюємо сферу робототехніки засобами LEGO!

З поверненням «ZOLOWIZARDS» !

Нові друзі, позитивні емоції, ризиковані плани – це все результат участі гімназійної команди «ZOLOWIZARDS» у Відкритому Європейському чемпіонаті FIRST LEGO League 2018, який проходив у місті Таллін, Естонія, протягом 6-8 червня. У складі гімназійної команди виступали:

- Пузеєв Максим – капітан команди;
- Грязон Софія- проект-менеджер»
- Ткаченко Михайло – програміст;
- Щепетний Денис – інженер –конструктор;
- Распутна Анна – консультант-організатор.

Боротьба серед 100 команд, учасників фестивалю, була напруженою. Кожній команді необхідно було пройти через суддівські сесії:

- Проект
- Основні цінності
- Дизайн робота
- Гра роботів

Судді критично та прискіпливо оцінювали виступ кожної команди, визначали найкращих. Нелегкий шлях пройшла і наша команда , нелегко їй приходилося конкурувати з найкращими командами світу – та ми вистояли, ми набралися цінного досвіду. Нажаль ми не зайняли призових місць, але ми отримали більше – знання від наших суперників, які ми використаємо для майбутніх перемог...

Команда «ZOLOWIZARDS» дякує депутатському корпусу Черкаської ОДА, зокрема Юрію Ткаченку, Валерію Данилевському за фінансування поїздки, міському голові Віталію Войцехівському за надану сувенірну продукцію та батькам учасників команди за сприяння в організації поїздки.

Найрозумніші діти України на фестивалі роботів

Всеукраїнський фестиваль «ROBOfirst – більше ніж роботи!» — це масштабна міжнародна подія у сфері освіти, науки і техніки, де талановиті, творчі, ерудовані діти віком від 6 до 16 років зі всієї України демонстрували свої вміння у сфері конструювання, робототехніки, програмування, інженерії і архітектури.

В рамках фестивалю було представлено два найбільших світових конкурси з науки та робототехніки – Всеукраїнський чемпіонат FIRST LEGO League (для дітей 9-16 років) та Всеукраїнський фестиваль FIRST LEGO League Junior (для дітей 6-10 років).

Більше 1000 дітей з усієї України продемонстрували своїх роботів, LEGO-моделі та інноваційні ідеї-стартапи на тему “Пліч-о-пліч з тваринами”. Протягом останніх 6 місяців учасники команд досліджували взаємодію людей та тварин, дізнавались, яким чином ми впливаємо одне на одного, і як можна покращити нашу взаємодію. На фестивалі «ROBOfirst – більше ніж роботи!» було представлено близько 130 різних дитячих проектів-стартапів на цю тему.

На відвідувачів фестивалю чекали цікаві LEGO-майстер-класи з робототехніки, архітектури, математики та географії. Всі бажаючі зіграли у робофутбол, робоперегони та покерували роботом-захоплювачем. На найменших гостей свята чекав робот Пікассо, який допоміг намалювати справжній шедевр. Безкоштовний аквагрим, майстер-клас зі створення власної відеогри, столики з LEGO-деталлями, знайомство з собаками-терапевтами – все це чекало на відвідувачів 11-12 березня в Українському домі у м. Києві.

Дорогі друзі хочу поділитися незабутніми враженнями та бурхливими емоціями чемпіонату FLL!!! Це було круто, драйвово!!! Дякую організаторам, моїм найкращим діткам (вибачте, періодично зривався)ваші батьки мають вами пишатися, моїм колегам Інні Миколаївні, Анні Миколаївні, директору гімназії Любові Денисюк (за все-за все — це люди, які в нас вірили і підтримували). Особливе слово вдячності від Золотоніських команд саме депутату обласної ради Полозову Віктору Олександровичу за фінансову підтримку щодо участі наших школярів у Всеукраїнському фестивалі. Ми відчували щире зацікавлення та прихильність від наших шанувальників та вболівальників, а також суддів, волонтерів. Команда “ZOLOWIZARDS” виборола II чемпіонське місце серед 53 команд у Всеукраїнському чемпіонаті з робототехніки FLL та I місце у “Трі роботів” розділили з Черкаською командою “Kiborgs.UA” з

гімназії ім. О.М.Луценка (ми пораділи за наших друзів- знавців ЛЕГО-інженерії). Насправді, ми з невеликим відривом опинилися за крок до блискучої перемоги—1 місця, тому повернулися з новими планами, ідеями, натхненні до інновацій, здобутків, нових висот. Мені ж, як тренеру, надзвичайно імпонує той факт, що наші діти виконували усю роботу без втручання дорослих, що дає мені та гімназійним вболівальникам підстави вважати їх абсолютними переможцями цього фестивалю.

Наймолодші гімназисти-учасники Crazy Bees (тренер-Гаврюшенко Анна Миколаївна) посіли першість у номінації «Найгрунтовніше дослідження проекту». До речі, наші бджілки-

трудівнички вирізнялися серед інших яскравими неперевершеними костюмами, декорацією (справжній вулик із смачними сотами та прапор-символ із вишивкою золотої бджілки), за що Велике Спасибі небайдужим батькам наших «божевільних бджілок» та їхньому тренеру Анні Гаврюшенко.

Ви—наші розумники, генератори – дослідники, майбутні програмісти та інженери. Урааааа!!! Бажаємо успіху, креативних ідей командам в новому сезоні.

Тренер Сергій Різник

Справжній лідер не поглядає на годинник: якщо цікаво, можемо навчатися і вночі!!!

Zolowizards і Cyber Kids – місяця Місяць

Ще вранці було зрозуміло, що день буде сонячним і безхмарним. Теплі промінчики сонечка проводжали до школи всіх гімназистів. Вперше за довгі місяці зими повіяло весняним повітрям.

Саме така чудова погода, яка обідцяла безхмарне небо вночі сприяла зустрічі двох команд роботоінженерів.

Ще здавна відомо, що в ясну ніч на небі можна побачити зорі. Практична необхідність вивчення зоряного неба привела до народження науки, яка ще в Стародавній Греції одержала назву – астрономія.

Дата 19 лютого була обрана не просто так. Згідно прогнозу в цей день можна спостерігати “супермісяць”. Причина цього явища проста, бо саме настає той час, коли місяць найближче наближається до Землі.

Команди Zolowizards і Cyber Kids разом з тренером Гаврюшенко А. М. та вчителем фізики(астрономії) Куделею І. С. вивчали поверхню Місяця за допомогою телескопу.

Вперше, хто спостерігав за Місяцем за допомогою цього приладу був Галілео Галілей.

Як і багато років тому спостерігав за горами і кратерами цієї зірки відомий вчений, так і юні дослідники мають змогу спостерігати за ним, але озброєні набагато сучаснішим пристроєм, ніж тоді.

Команду старших учнів дана можливість надихає до створення сучасного робота, який успішно може подолати перешкоди на поверхні супутника Землі.

По закінченню вечора очікував приємний сюрприз від Казки Марини. Одних ця зустріч збагатила знаннями, а інших надихнула на поезію. Тому запрошуємо і вас поринути в атмосферу казкової ночі.

Заспівати на Дні Франкофонії ? Без проблем!

Любов до французької мови та пісні подарували Пліс Ані цікаві зустрічі, приємні знайомства, нові відкриття французької культури , кухні, побуту та ще багато вражаючих несподіванок.

А надто можливості спілкуватися та сфотографуватися с Послом Франції Ізабель Дюмон та Канади-Романом Ващуком, які до речі взяли участь в концерті. 10 червня – День Франкофонії на вулиці Костьольній у Києві, яка раптом перетворилась у маленьку «Франції», стане спогадом на все життя для дівчини. А можливістю

стати учасницею цієї події для Ані стала її перемога у Всеукраїнському онлайн відборі французької пісні. Переможців було тільки двоє і серед них – наша Пліс Аня. Вітаємо її та наставницю Лівератос Н.М з перемогою та бажаємо подальших творчих злетів. Окрема подяка батькам за виховання доньки.

Ми і попереднього Посла Франції радо вітали в гімназії

Гімназисти зустріли Посла Франції українською Марсельезою

Посол Франції Ален Ремі зі своїми помічниками відвідав 5 грудня Золотоношу, завітавши разом з міським керівництвом до місцевої гімназії, куди він обіцяв приїхати ще навесні. Зустріч відбулася в рамках продовження та

поглиблення міжнародної співпраці навчального закладу із французькими колегами.

В присутності міського голови Віталія Войцехівського, його заступника Світлани Судді та начальника відділу освіти Ольги Строкань пан Ремі висловив своє захоплення містом та планами щодо залучення місцевих школярів до обміну досвідом та міжнародного навчання.

«Ми хочемо поглиблювати зв'язки з цим навчальним закладом, створювати максимальні можливості для участі дітей в наших конкурсах, освітніх програмах тощо», – зазначив дипломат.

Крім того, за його словами, однією з цілей візиту до райцентру Черкащини є пошук талановитих дітей для їх подальшого навчання у престижних французьких вузах.

«В моїй країні здобуває вищу освіту понад 1,5 тисячі українських студентів. Ми справді дуже активно проводимо цю роботу, допомагаючи молоді ставати фахівцями», – додав він.

Зацікавившись наявністю у місті шкіл з поглибленим вивченням французької мови, посол та міський голова дійшли думки, що в перспективі над цим можна і треба працювати. Тим більше, що, на здивування делегації, в гімназії таки її активно вивчають.

«Колись ми насмілились на таке амбітне нововведення, переконавши міське керівництво у його актуальності, – розповідає директор гімназії Любов Денисюк про появу класів з поглибленим вивченням мови. – Як бачимо, результати вражаючі. Дітям подобається, діти готові розвиватися».

Щодо перспектив у навчальній співпраці детальніше розповіли Аташе з питань розвитку французької мови Вірджіні Вільшанж та фахівець економічної служби Венсан Фалькоз.

За словами пані Вільшанж, цього року у Золотоноші на базі гімназії буде вперше організовано табір для вивчення французької мови, де своїми знаннями та досвідом будуть ділитися її носії. Проводитиметься він в рамках співпраці цієї школи з французьким коледжем міста Аржелє-Сюр-Мер.

Опісля перемовин та екскурсії навчальним закладом, закордонних гостей запросили на живу бесіду з учнями, які мали нагоду продемонструвати на практиці свої знання французької мови. Окрім декламування віршів мовою оригіналу, вокалу від найменших гімназистів, діти спілкувались з делегацією на різноманітну тематику – від освіти до макроекономіки.

Родзинкою ж зустрічі стало виконання Гімну Французької Республіки українською мовою. 10-річна Олександра Приходько глибоко вразила французів «Марсельезою», літературний переклад якої 100 років тому зробив український письменник Микола Вороний під час наростання революційних настроїв у царській Росії. Антуражу додали відеокадри подій з Майдану, під час яких Саша й виконувала «Пісню Свободи».

Цей факт настільки вразив Алена Ремі, що він запросив дівчинку у складі делегації на святкування Дня взяття Бастилії 14 липня, котре відбудеться у Посольстві Франції.

Наостанок дипломати залишили свої послання у Книзі почесних гостей та ще раз запевнили дітей у серйозному підході до подальшої співпраці.

Учитель французької мови Надія Лівератос провела літній табір французької мови. Як справжній лідер, реалізувавши проект

самостійно - від задуму до останнього успішного акорду!

Військово-патріотична гра "Сокіл (Джура) - нам до снаги!"

Козацький рій «Ватра» – це команда представників козацького класу. Фактично, найспортивніша, найвитриваліша, найпрацелюбніша частина група восьмикласників, які попри свій юний вік зважилися взяти участь в обласному етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура), який стартував на базі козацького табору «Дахнівська Січ». На ці змагання прибув 21 рій зі всієї області, учасники яких вже встигли облаштувати намети на території табору.

Наші юні патріоти – чи не наймолодші серед команд, адже решта роїв приїздять уже вдруге-втретє на подібні збори і мають неабиякий досвід та гідне матеріальне забезпечення. Нам же не бракує завзяття, хорошого настрою і почуття гумору. А ще – належної підготовки (За що – особлива подяка вчителю предмета «Захист Вітчизни» Борису Івановичу Матвієнку, класному керівникові, керівнику гуртка БДЮТ Сергію Гриньку).

Вони вирушали з рідної школи сповненими очікувань пригод, свободи та невгасного ентузіазму. Ще не знаючи, що доведеться проходити справжнісінький вишкіл з особливими вимогами до внутрішньої і командної

дисципліни. Їм доведеться брати участь у військовому, мистецькому, туристичному вишколах, майстер-класах, виховних гутірках, доводячи свою кмітливість, спритність та хоробрість. Безперечно одне : повернуться вони іншими людьми.

Однак, щоб потрапити на міський конкурс, потрібно було довести переваги своєї команди на міському фестивалі-грі «Сокіл» («Джура»).

Гостинно відкрила двері та надала допомогу в організації і проведенні цього патріотичного дійства військова частина, що дислокується у нашому рідному місті. За що величезна подяка нашим захисникам. Захоплююча екскурсія, розповіді про бойові досягнення учасники свята сприймали із захопленням і цікавістю.

Хвилю аплодисментів зняли наймолодші та почесні учасники – учні 5-в козацького класу (класний керівник Воскобойник Н.І.)

Представляти наше місто на область вибороли

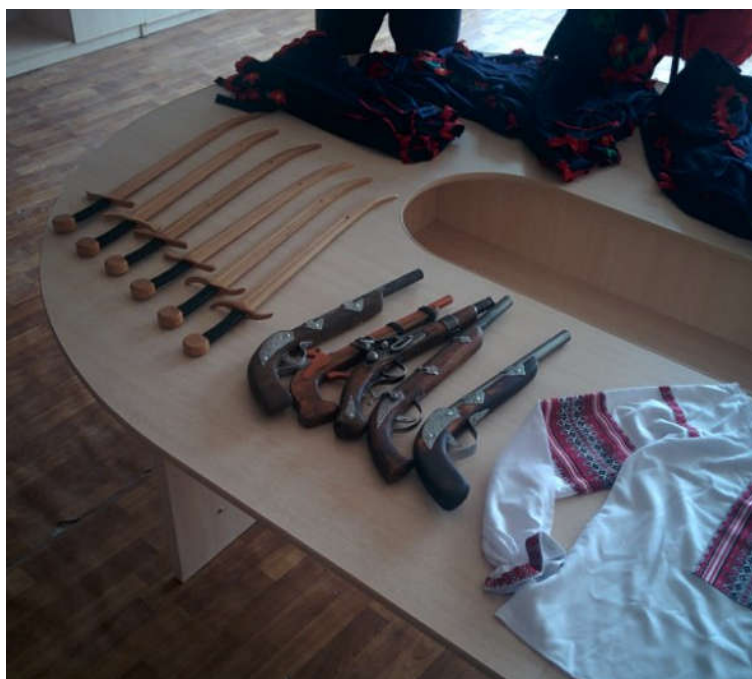
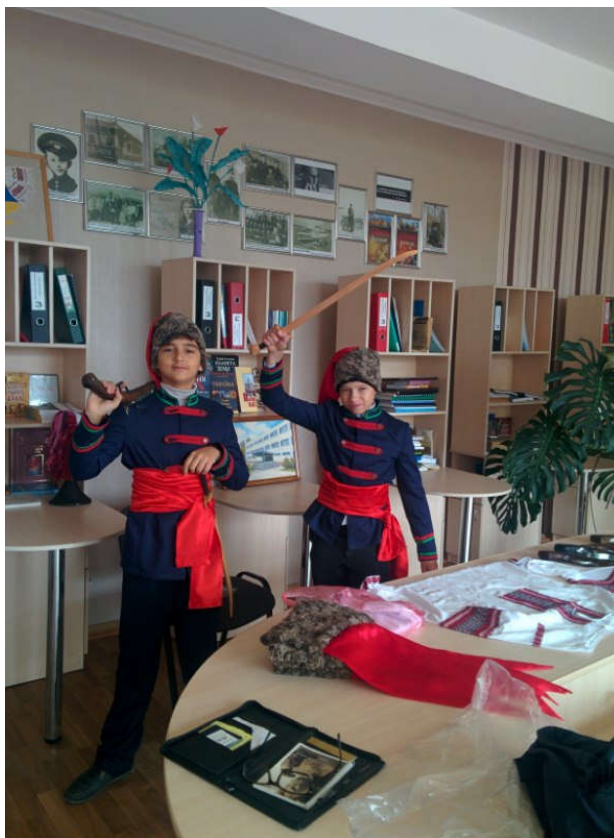

найдостойніші – представник 8-б класу козацького класу Золотоніської гімназії ім. С.Д.Скляренка (класний керівник Науменко І.М.). Вітаємо юних козачат! Козацький клас був сформований ще до Покрови!

Новосформований козацький клас сумлінно готувався до урочистої події – посвяти в козаки, яка має відбутися на Покрову у Чигирині – самому серці славної козаччини.

Самі учні, адміністрація та батьки щиро вдячні Юрію Олеговичу Ткаченку за фінансову підтримку у виготовленні козацьких строїв у стилі козацького бароко. Вікторії Вікторівні Стужук – за дизайн та пошиття корсеток і контушів. Учителям обслуговуючої праці та трудового навчання Ширай Тетяні Михайлівні та Блажку Григорію Миколайовичу за пояси, шаблі та пістолі.

Та особлива подяка від козацького класу належить старшокласникам – авторам проектів з виготовлення справжнісіньких козацьких пістолів – Вадиму Кокозею, Владиславу Булаху, Володимирі Луцику, Олександрі Джемелинській, Дарині та Катерині Кобець, Вадиму Веремєнку. Звісно, пістолі такого гатунку учні не змогли б виготовити без

допомоги батьків. Візьмімо для прикладу хоча б пістоль, представлений родиною Кобців. Це насправді незвичайний виріб – кожна деталь відбиває достеменний елемент козацької зброї- запал, кресало, порохівницю. Бездоганний матеріал для культурологічної лекції, наглядний приклад, який кожен учень зможе потримати в руках і уявити на мить себе козаком – переможцем у битві за рідну землю. Однак, щоб потрапити на міський конкурс, потрібно було довести переваги своєї команди на міському фестивалі-грі «Сокіл» («Джура»).

Про підприємливість - окрема розмова. Вивчаємо фінансову грамотність, реалізуємо проекти, заробляємо кошти...

Вітаємо переможців – команду фінансистів з гімназії!

Цієї суботи команда гімназії представляла проект «Ну майже фінансисти» на турнірі з економіки в місті Черкаси. Наші учасники вперше побували на конкурсі, цьому передувала блискавична бездоганна підготовка з самопредставлення та підготовки доповідей рецензій та опонентів. Підготовчий

етап був науковим, цікавим, емоційним: відеоролики, обмін думками, захист ідей. І все це присвячувалось новому курсу «Фінансова грамотність», який функціонує у нашій школі з 2012 року. Тренер команди – вчитель економіки Світлана Іванівна Заєць, разом з учасниками – учнями гімназії Горяніною Н., Черненко М., Фоменко А., Баранник В. та ерудованою Вірстою А., яка очолила команду, пройшли тернистий шлях достойно та посіли 3-є призове місце серед 27-ми учасників. Переможці одногolosно стверджують, що це був не лише успіх, а й величезний досвід, шквал емоцій, вражень, бажання самоствердитись та самореалізуватися.

Партнерство гімназії з ПриватБанком: ще один крок назустріч

Учні 10 класу, які минулої суботи відвідали центральний офіс «Приватбанку» в Черкаській області, зокрема, квест-кімнату, щоб взяти участь у захопливих змаганнях, були приємно здивовані сюрпризом від ПриватБанку. Для них було обладнано кабінет, стилізований під банківський офіс, адже саме в цій чудовій аудиторії вони будуть долати вершини банківської справи, щоб

стати консультантами у бізнес-проектах школи, а після закінчення гімназії – в реальній банківській сфері.

Це не випадковість: на сьогодні старшокласники Золотоніської гімназії мають реальну базу знань з нового предмету «Фінансова грамотність», реалізація якого відбувається у навчальному закладі відбувається з 2012 н.р. у рамках Всеукраїнського експерименту. Відповідно до Наказів МОН України від 19.07.2012 р № 828 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітніх закладів та вищих навчальних закладів I – II рівнів акредитації».

На обласному рівні наказом від 17.06.2013 р. «Про розширення бази для проведення дослідницько-експериментальної роботи «Науково-методичні засади впровадження фінансової грамотності на 2012-2019 рр» Золотоніську гімназію ім. С.Д.Скляренка було включено до Всеукраїнської бази навчальних закладів з проведення експериментальної роботи.

З 2012 року старшокласники вивчають предмет «Фінансова грамотність» за експериментальними підручниками під керівництвом учителя географії та економіки вищої категорії Заєць Світлани Іванівни.

З 2015 року розпочато активну співпрацю з ПриватБанком України. Зокрема, на базі гімназії керівником напрямку ЮніорБанк Черкаського ГРУ ПриватБанку Вовченком Андрієм Григоровичем проводилася освітньо-практична робота з питань фінансової грамотності.

Зокрема, уроки фінансової грамотності для всіх вікових категорій, екскурсії до Золотоніського відділення ПриватБанку, навчальні квести, акції, фінансові практикуми, рольові ігри та презентації.

У рамках співпраці було встановлено термінали для розрахунків юніор-картками у шкільній їдальні.

Як наслідок ефективної співпраці учнівського, батьківського та педагогічного колективів з фінансовою структурою у приміщенні гімназії імені Семена Скляренка у січні 2016 року було церемонію відкриття сучасного інтерактивного кабінету інформатики. 15 планшетів ZnaPad, інтерактивна

дошка, проектор, ноутбук, система керування Mythware та реалізація процесу онлайн-навчання – все це стало результатом плідної і згуртованої роботи батьківського та педагогічного колективів.

Подарунок навчальний заклад отримав за перемогу у Всеукраїнському конкурсі «Єдина Україна», організованому «ПриватБанком». Протягом шести місяців, запалившись спільною метою, усі учасники навчального процесу крок за кроком діставались заповітного другого місця, котре й гарантувало отримання перелічених вище ІТ-новацій.

Розпочали ефектно, провівши один з найбільш масштабніших для Золотоноші флеш-мобів. Одним із завдань та суттєвою складовою для перемоги було патріотичне колективно фото від кожної установи, що зголосилася брати участь. Без максималізму гімназистів не обійшлося й тут. «Ми змінимо світ!». З таким девізом майже три сотні учнів утворили живу мапу України, акцентуючи на єдності, як основній запоруці перемоги України у скрутні часи. Наступним кроком стала солідарність гімназійних батьків, котрі допомогли дітям виконати всі умови конкурсу.

З січня 2017 року Золотоніська гімназія долучена до міжнародної співпраці з упровадження освітніх проектів та програм із Шауляйським регіоном Литовської республіки. Заявлена співпраця спрямована на реалізацію спільної угоди між Черкаською ОДА та Радою розвитку Шауляйського регіону Литви з питань науково-технічної співпраці.

На сьогодні проведено перший, підготовчий, етап для створення Бізнес-міста. Сформовано команду однодумців, фахівців, проведено апробацію експериментальних підручників, проводиться робота зі створення проекту побудови бізнесового міста на території внутрішнього двору приміщення гімназії.

Аудиторія- офіс стане першим вагомим кроком для здійснення мрій. Якою вона є, можна побачити тут.

Волонтерство - тільки від щирого серця як прояв справжнього лідерства

Проект «Різдвяна скринька» для захисників України

Напередодні Нового року та Різдва Христового в школі стартував проект «Різдвяна скринька». Учні молодшої ланки разом з класними керівниками виготовили різдвяні скриньки з привітаннями, щедрівками і колядками. Смаколики з медом, корицею стали смачним їх доповненням, були виконані учнями старшої ланки на уроках обслуговуючої праці. Ініціатива належить вчителю обслуговуючої праці та педагогу –організатору Тетяні Ширай, однак активно підтримана класними керівниками молодших класів.

Ми дякуємо за прожитий рік, багатий на події та несподіванки, та сподіваємося на здійснення заповідних бажань в наступному. З хвилюванням чекаємо, що нам принесе Новий 2018 рік. Ми дякуємо Богу і нашим захисникам України, що маємо змогу зустріти свята в родинному колі, в мирі і затишку.

Відтак найзаповітнішим нашим бажанням є очікуваний мир в Україні, щоб усі, хто цей Новий рік зустрічає в холодних окопах, під кулями та в небезпеці, повернулися додому живими і неушкодженими. Про це діти писали у своїх

листівках, ілюстрували малюнками ти випікали у вигляді середчок - імбирного печива. Власноруч.

З Різвом Христовим, любі наші воїни!!! А побажання, колядки та солодощі, приготовлені власноруч, нехай зігріють ваші серця і збережуть від зла!!!

**Акцію «Обміняй макулатуру на шкільну документацію!» завершено,
переможців визначено!**

До складу переможців у традиційній акції зі збору макулатури «Обміняй макулатуру на шкільну документацію!» цього року потрапили 3 класи. За підсумковою таблицею ви зможете оцінити внесок кожного класу.

Вітаємо переможців акції – класи, які посіли I – III місця!!!

За перше місце 4-А отримає приз – новенький учительський стіл, за друге місце 5-А отримає новеньку дошку з 5 поверхнями, а за третє місце 6-Б клас отримає футбольний м'яч!!!. Молодці, так тримати!!!

Ми можемо зіцінювати ті конкурси, які нам подобаються, а не дорослим.

Наприклад, турнір з «Speedcubing».

Ця замітка присвячена захопленню, яке об'єднує тисячі дітей планети.

Захопленню, яке кожного дня розширює свою аудиторію в геометричній прогресії. Захопленню, яке є чудовою альтернативою шкідливим звичкам і пропагує тільки здоровий спосіб життя. Ім'я йому – “Speedcubing” (швидкубінг)!

Speedcubing – це інтелектуальний вид спорту, що полягає у розв'язку механічних головоломок за найменший час. У світі регулярно проводяться національні, континентальні та світові змагання зі швидкубінгу. І ось таке змагання завітало і до нашої гімназії.

4.05.2018 року в актовому залі був проведений конкурс «Speedcubing».

Спробувати себе у ролі пожежників також досить цікаво!

Гімназисти долучилися до обласного конкурсу дружин юних пожежників

Команда гімназії “Фенікс” взяла участь у обласному етапі Всеукраїнського конкурсу дружин юних пожежників. Гімназію представляли учні 9-Б класу; Бадерко Вікторія, Скрипиця Денис, Скляр Анна, Степаненко Павліна, Турчанінов Віталій, Щерба Настя. Гімназисти співали, танцювали,

весело і завзято розповідали про особливості професії пожежників, показали відмінні результати в практичному конкурсі.

Команда змогла не лише яскраво представити свою програму, а й залишила після себе незабутні враження

Найкраще розповісти про безпеку у форматі "Дитина навчає дитину!"

Взяти участь у проєкті і стати одним з його переможців можливо, навіть якщо за цю справу беруться наймолодші. Лідерами можуть бути всі - від маленького гімназиста до найстаршого працівника школи. Головне правило лідера - побачивши привабливу мету, повести за собою інших!

Участь учнів 2-В класу в проекті «Компола» увінчалася перемогою!

Основною метою даного проекту є додатковий поштовх та ресурс для українських шкіл, їх розвитку та екологічну грамотність учнів, допомогти школярам отримати практичні навички, а не суто теоретичну

інформацію щодо відповідального споживання“.

Компостери встановлять у 200 закладах, які відберуть. Це дозволить школам утилізувати відходи з їдалень. Окрім того, усі школи, що візьмуть участь у проекті, пройдуть навчально-практичний семінар та отримають інформаційні матеріали про компостування.

Відбиратимуть заклади за двома критеріями: мотивація, яку треба продемонструвати в креативному завданні, та відповідність технічним вимогам.

Приз за участь ми таки виграли. компостер встановили на території школи й активно його використовуємо.

Справжні лідери об'єднуються з собі подібними та завжди знаходять однодумців!

Посади дерево-збережи ліс!

Велике зелене дерево здавна символізує процвітання, здоров'я і любов. Учні 10 класу з задоволенням долучилися до щорічної екологічної акції “Майбутнє лісу у твоїх руках”, адже найкращий спосіб разом провести час на природі-посадити дерево. Недаремно Європою котяться флешмоби, які поєднують вранішні пробіжки із прибиранням сміття: поєднання корисного і здорового нині в тренді.

Наш клас також свідомо відмовився від безцільного та ледачого «виїзду на природу», обравши натомість варіант поєднання відпочинку, насолоди природою з шляхетною

працею для матінки – Землі. Гамірливою юрбою разом з небайдужими золотонісцями ми садили молодий сосновий ліс на території Золотоніського лісгоспу. Сосновий ліс- це незвичайна атмосфера чисте ароматне повітря, яке назавжди залишається у свідомості та манить до себе. Можна на всі груди вдихнути цей чарівний аромат, торкнутися колючого гілля, та піднявши очі вгору, зрозуміти, скільки років знадобилося цим красуням, аби так вирости.

Непомітно злетів час, довгі рядки заповнилися молодими зеленими саджанцями. Завершилася акція теплим спілкуванням, обміном емоціями, враженнями та смачною кашею. Дякуємо Золотоніському лісгоспу за чудову нагоду долучитися до природи. Нам було приємно працювати з вами пліч-о-пліч, адже лісівники впродовж багатьох років підтримують наш навчальний заклад, і в тому, який чудовий вигляд має шкільне подвір'я та найунікальніші аудиторії чи автентична шкільна їдальня, ми завдячуємо саме лісгоспу. Ви – наші партнери, і ми мали честь взяти участь у цій чудовій екологічній акції

<http://zologym.co.ua/posadi-derevo-zberezhi-lis/>

Лідер уміє турбуватися про інших, створювати позитивну атмосферу. Так зробили старшокласники, привітавши жінок з Днем Весни.

Весняний день.... Ранок із солодкуватим присмаком.... Світлини у стилі Прованс..... Яскраво-кольорові емоції свята.... Позитивний настрій.... Дружня гімназійна родина..... Спільне фото.... розмови за філіжанкою кави.... Незабутній день та неймовірні емоції...

Дякуємо одинадцятикласникам та їхнім класним керівникам за чудове Весняне свято для нас, "гімназіянок". Вони навіть і не здогадувалися, що в процесі підготовки цього нешаблонного "вітання" формувалася одна з ключових компетентностей - соціальна.

Вони просто почувалися щасливими від того, якими щасливими були ми, їхні педагоги. Від нашої щирої реакції, щедрих слів подяки, дзвінкого сміху, жартів, відсутність "учительських" масок на обличчі.... Погодьтеся: несподівано, переступивши поріг школи, натрапити на "барменів" у вестибюлі на рецепції - посміхнених, у білосніжних сорочках з чорними метеликами... Вони запрошують до чашечки кави чи чаю перед уроками і припрошують пригоститися цукеркою... А бармени - наші одинадцятикласники ("баскетболісти", "ботани", "ледацюги такі", "айтішніки" ....)

Лідер - той, хто бере на себе відповідальність. Перед людьми і за людей.

Візьмімо для прикладу другокласників. Отримавши шкільні парти для НУШ, вони заходилися разом з батьками складати їх самостійно, маючи для цього очевидну мотивацію: у кожного відтепер буде своя ВЛАСНА парта (свій власний простір, тобто ковток свободи!!!) . Це- одна з вагомих причин почуватися у школі щасливою дитиною.

Як другокласники собі меблі збирали

Під новорічну ялинку початківці гімназії отримали розкішний подарунок – однотипні персональні меблі для кожного гімназиста. Не встигли працівники розвантажити незібрані пакети, як працівники постачальника негайно розпочали збірку меблів.

Однак батьки та учні 2-В класу зовсім не забажали чекати – заходилися власноруч збирати свої парти та стільці. Батько взявся за парти, а другокласники – за стільці. Це слід було бачити!!!! І ви можете поспостерігати за процесом, зазирнувши до світлин: ентузіазму другокласників немає меж!!! Хлопчикам вдалося зібрати стільці не лише для себе, але й для дівчаток, від чого останнім було особливо приємно. А нам, педагогам, це приємно втричі, адже діти після такої імпровізованої майстерні будуть берегти ці меблі і доглядати за ними!!!

Баскетбол - гімназійна фішка. Ось уже 16 років поспіль команда юнаків тримає лідерство у місті. Дівчата намагаються не поступатися!

Вітаємо кращих із кращих баскетболістів!!!

Вітаємо баскетбольні команди юнаків та дівчат Золотоніської гімназії з блискучими перемогами у міському баскетбольному турнірі!!!

Цьогорічний турнір відзначився зростанням рівня підготовки усіх команд, які брали в ньому участь. Ігри були запеклими, напруженими і цікавими, відтак перемога, отримана нашими дівчатами та хлопцями, має ще вищу ціну. Приємно грати з гідними суперниками, а ще приємніше отримувати перемоги.

Завдячуємо тренерам наших збірних – Володимирі Єгорову та Віктору Шамраю, нашим баскетболістам, а також вболівальникам, з –поміж яких було

немало батьків.

Бажаємо перемог у зональних та обласних турнірах!!! Так тримати!!!

Після турніру традиційно чекаємо переможців на традиційно «баскетбольну вечірку» на торт від директора та веселий аналіз турнірних баталій.

4.2 ПРОЕКТ "HEALTHSCHOOL"

Актуальний стан роботи з підтримки здорового способу життя, харчування та фізичної активності

«Я не боюся ще і ще повторювати: турбота про здоров'я дитини – це найважливіша праця учителя. Від життєрадісності, бадьорості дітей залежить їхнє духовне життя, світогляд, розумовий розвиток, міцність знань, віра в свої сили.»

В.О.Сухомлинський «Серце віддаю дітям»

«Розумна дитина – передовсім здорова дитина», - переконані педагоги гімназії. Мається на увазі не лише фізичне здоров'я, але й психологічне, психічне, моральне, духовне....

Відповідно до вимог Державного стандарту разом із предметною підготовкою учні мають опанувати і ключові компетентності, які передбачають їхній особистісний, соціальний та інтелектуальний розвиток. З-поміж інших компетентностей, що формуються на міжпредметній основі, є і здоров'язберігаюча. На реалізацію даної компетентності, а саме сприяння зміцненню здоров'я учнів, формуванню в учнів стійкої мотивації і потреби у зміцненні свого здоров'я, чіткої пропаганди здорового способу життя, приділяється неабияка увага, і одним із завдань для педагогів є збереження і зміцнення здоров'я учнів. Для цього в навчальний процес впроваджуються певні оздоровчі технології, які в комплексі з навчанням і вихованням сприяють збереженню наявного стану учнів, формуванню високого рівня їх здоров'я.

Однією з таких технологій є методикм здоров'язбережувальної технології «розкріпаченого розвитку дітей», розроблену доктором медичних наук, фізіологом Володимиром Базарним.

Завдяки даній технології досягається:

- психологічний комфорт у класах та школі.
- покращення здоров'я учнів.
- режим динамічних поз.
- вправи на зорову координацію.

- профілактика порушень постави учнів, короткозорості, нервово-психічних і серцево-судинних стресів, раннього остеохондрозу та атеросклерозу.

Основними методами і прийомами, що використовуються на уроках є:

- вправи на м'язову-тілесну координацію.

Для правильного втілення здоров'язбережувальних технологій ведеться медико-педагогічний контроль:

- Проводиться моніторинг фізичного стану учнів. На початку та в кінці навчального року лікарями проводяться медогляди, де фіксуються основні показники: зріст, вага, патологічна ураженість (порушення зору, слуху, постави).

- Організуються умови для збільшення рухової активності учнів під час уроків, на перервах.

- Організуються санітарно-просвітницька робота, медико-педагогічні, психологічні консультації серед учнів, учителів, батьків.

Запорукою здоров'я учнів є організація дитячого харчування. З цією метою у навчальному закладі було здійснено повну трансформацію принципів харчування: поповнено меню, збагачено раціон свіжими фруктами та овочами. Здійснено повне переоснащення харчоблоку, облаштування сучасним кухонним обладнанням – пароконвектоматом, блендерами, картоплечисткою, соковитискувачами для виготовлення соків-фреш, тістопісом, розстойкою для тіста, електросковородою, сучасними плитами та духовками, посудомийним обладнанням тощо. Здійснено сучасний ремонт їдальні та харчоблоку, результатом якого стала перемога в обласному конкурсі на кращу шкільну їдальню. Протягом двох останніх років у молодшій школі при гімназії впроваджено спецкурс «Здорове харчування» та «Абетка харчування», рекомендованого МОН України. (Лист МОН України №1/11-13626 від 06.09.2013 р).

З метою поліпшення фізичної складової здоров'я учнів було запроваджено обов'язкові уроки на природі, на свіжому повітрі, у так званих

«літніх аудиторіях», рухливі, танцювальні, «веселі» перерви, офтальмологічні хвилинки в ігровій формі (вправи для зору). На відкритих рекреаціях шкільних коридорів встановлено тенісні столи, що дає можливість учням на перервах проводити активне дозвілля.

Традиційно гімназія є лідером спортивно-оздоровлювальних заходів. Наші учні – переможці міських та обласних турнірів з баскетболу, футболу, настільного тенісу.

Шаховий клуб «Гамбіт» покликаний формувати в учнів активний здоровий спосіб життя, базоване на інтелектуальних, логічних вправах, які унормовують психічні складники організму.

З метою запобігання булінгу у дитячих колективах у навчальному закладі було трансформовано роботу шкільного педагога-організатора, яка набула форм аніматора із максимальним залученням до аніматорських, довільних, демократичних, веселих проектів учнівського самоврядування. Як наслідок – у колективі склалася дружня, розкута атмосфера довіри та взаємодопоміжки між представниками різновікових категорій.

У системі організації науково-дослідницької роботи чільне місце посідають проекти, пов'язані з екологічною та здоров'язбережувальною тематикою: «Вплив фітонцидів цибулі за профілактику інфекційних сезонних захворювань», «Залежність артеріального тиску від біоритмів сучасного школяра». «Методи ефективної боротьби з амброзією», «Органічні засоби захисту рослин від шкідників», «Залежність рівня захворюваності жителів Золотоноші від інтенсивності спалювання рослинних решток», «Проба Руф'є як індикатор нашого здоров'я», «Правила утилізації батарейок для профілактики тяжких захворювань» та інші.

З метою реалізації соціальної складової здоров'я у гімназії впроваджено цілий ряд партнерських проектів з залученням соціальних служб, відділів міськвиконкому, поліції та інтернет-провайдерських компаній з тем, пов'язаних з безпекою спілкування не лише в повсякденному житті, але й в мережі INTERNET.

З метою запобігання конфліктам у родинях у гімназії налагоджено ефективне партнерство з батьківської громадою, що сприяє не лише залученості останніх до освітнього процесу, але й гарантує високу якість довіри до педагогів, результатом якої є зниження рівня конфліктності, підвищення позитиву у стосунках усіх учасників процесу.

Що мотивує вас взяти участь у конкурсі

Ми – інноваційний заклад Черкащини, відтак вмотивовані до участі в нових проектах та залучення до реалізації сучасних ідей. Бажаємо спробувати власні сили та оцінити потенціал, оскільки маємо вагомі напрацювання саме в цій царині.

Бажаємо поліпшити матеріальну базу профільних STEM- лабораторій, тому мріємо про перемогу!!!!

Способи оцінки ефективності оцінки програми

1. Організація моніторингу засобами електронного анкетування батьків.
2. Залучення батьків-фахівців з питань медицини та харчування.
3. Залучення шкільного психолога з метою проведення моніторингового супроводу.
4. Відкрите інформування про перебіг запланованих заходів у рамках конкурсного проекту на гімназійному сайті, у формі відео- та фотозвітів.
5. Проведення проміжної порівняльної діагностики стану фізичного здоров'я дітей із залученням шкільної медичної сестри та медичних працівників.
6. Аналіз стану психологічного мікроклімату в колективах – учнівського, педагогічного та батьківського з метою виявлення соціального складника здоров'я.
7. Залучення громадськості міста та активістів для проведення експертиз якості організації здорового харчування з оприлюдненням результатів в ЗМІ.

**План «здорових активностей»
Золотоніської гімназії ім.С.Д.Скляренка
на 2018-2019 н.р.**

Вересень			
№ п/п	Назва заходу	Термін	Відповідальний
	<p><i>Українська кухня</i></p> <p><i>«Кухня народів світу" - це культурологічний проект, основною метою якого є виховання толерантного ставлення учнів до проявів інших культур та релігій, підвищення рівня культури споживання їжі.</i></p> <p><i>Мета проекту: виховання толерантного ставлення учнів до проявів інших культур та релігій; інтеграція в полікультурний світ; підвищення рівня культури обслуговування у шкільній їдальні та рівня якості дитячого харчування; формування громадянського суспільства.</i></p> <p><i>Цільова аудиторія: учні гімназії, педагоги, батьки, працівники закладу та обслуговуючої організації.</i></p> <p><i>Заходи, здійснені в рамках проекту:</i></p> <p><i>У рамках проекту відбудуться такі заходи:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Проведення засідання круглого столу з презентацією ідеї.</i> <i>2. Проведення мозкового штурму на предмет помісячного графіка проведення полікультурних днів.</i> <i>3. Складання програми анімаційного супроводу проекту.</i> <i>4. Створення анімаційної групи для реалізації.</i> <i>5. Підготовка ескізів для супроводу.</i> <i>6. Створення хореографічних композицій на реалізацію проекту</i> <i>.7.Створення групи для інформаційного супроводу.</i> <i>8.Проведення консультацій з учителями іноземних мов, зарубіжної літератури, історії та географії, музики та хореографії.</i> <p><i>Очікуваний результат:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Ознайомлення учнів з культурними особливостями та традиціями інших народів;</i> <i>• Підвищення якості обслуговування у шкільній їдальні.</i> <i>• Розширення асортименту блюд у шкільному меню.</i> 	20.09.2018	Котко В.О., педагог-організатор

	<ul style="list-style-type: none"> • Формування позитивної психологічної атмосфери у шкільному середовищі. • Інтеграція учнів у полікультурний світ. • Залучення до полілінгвістичного спілкування. • Реалізація інтегративного підходу до вивчення іноземних мов, зарубіжної літератури, географії та історії. 		
	Уроки Сухомлинського на природі: «екологічна стежка», імровізовані літературні читання казок Сухомлинського, урок музики у «відкритій літній аудиторії».	Протягом вересня	Стець О.В., керівник МО учителів початкової школи
	Аніматорський проект «Рухливі перерви» за участю хореографічної студії «Успіх»	Щодня протягом місяця	Лучанінова С.І., заступник з виховної роботи Ширай Т.В., педагог-організатор, Сліпошон Б.І.
	Олімпійський тиждень, малі гімназійні олімпійські ігри.	03-09 2018	Лучанінова С.І., учителі фізичної культури
Жовтень			
	Проект «Кухня народів світу»: грузинська кухня.	Протягом місяця	Котко В.О., педагог організатор
	Збір та заготовка спецій із «Пряної клумби» на дослідній ділянці.	Протягом місяця	Стець О.В. Різник А.Г
	Партнерський проект «Перетворимо смітник на диво»: підготовка до створення гімназійного парку імені Сухомлинського-освітнього середовища відкритого типу.	23.09 – 15.10	Голова та заступник Піклувальної ради
	Паспортизація пришкільної території під гаслом «Додаймо кисню та краси!» з елементами дослідницько-пошукової роботи.	20.10.2018	Кононець, І. А.
	Рухливі перерви	Протягом місяця	Лучанінова С.І., Ширай Т.М
	Осіння ярмарка «Вітамінна» з проведенням рекламних рольових ігор.	05.10.	Стець О.В., учителі початкової школи

	<i>Практико-орієнтований проект («Розбивка алеї троянд») – звіт клубу знавців-природолюбів</i>	<i>02.10.</i>	<i>Стець О. В., учителі початкової школи та батьки</i>
	<i>Флешмоб «Посміхнися мені» до всесвітнього дня посмішки</i>	<i>05.10.</i>	<i>Котко В.О.</i>
	<i>Козацькі забави «У здоровому тілі – здоровий дух!»</i>	<i>14.10</i>	<i>Котко В.О.</i>
<i>Листопад</i>			
	<i>Культурологічний проект «Кухня народів світу» - французька кухня.</i>	<i>Протягом місяця</i>	<i>Котко В.О.</i>
	<i>Тиждень здорового харчування у початковій школі: фрагменти відкритих уроків з елементами дослідницько-пошукової роботи «Як їжа впливає на моє життя?»</i>	<i>19.11-23.11</i>	<i>Буряк С.Д.заступник з науково-методичної роботи.</i>
	<i>Фестиваль соків-фреш у шкільній їдальні</i>	<i>12.11.</i>	<i>Шеф-кухар., медична сестра</i>
	<i>Науково-дослідницький проект «Грядка на вікні»: корисні властивості Золотої Цибулинки.(з метою профілактики інфекційних захворювань в осінньо-зимовий період)</i>	<i>30.11.</i>	<i>Стець О.В., Різник А.Г.</i>
	<i>Флеш-моб «Обійми мене» (з метою створення позитивного психолого-емоційного клімату в колективі)</i>	<i>28.11.</i>	<i>Ширай Т.М., педагог-організатор, Ракітіна В.М., шкільний психолог</i>
	<i>Рухливі перерви</i>	<i>Щодня</i>	<i>Ширай Т.М.</i>
	<i>Майстер-клас від мамі-косметолога «Таємниці фітосметики та догляд за шкірою»</i>	<i>29.11</i>	<i>Лікар-дерматолог Бондар О.П.</i>
	<i>«Працюємо за комп'ютером, зберігаючи зір» - практичні тренінгові заняття за участю лікаря -офтальмолога</i>	<i>23.11</i>	<i>Гаркава Л.В., лікар-офтальмолог</i>
<i>Грудень</i>			
	<i>Культурологічний проект «Кухня народів світу» - єгипетська кухня.</i>	<i>Протягом місяця</i>	<i>Котко В.О.</i>
	<i>Захист науково-дослідницького проекту «Вплив артеріального тиску учнів на біоритми організму»</i>	<i>20.12</i>	<i>Кононець І.М. учитель біології</i>
	<i>Майстер-клас від учителя фізкультури «Таємниці лікувального масажу» в інклюзивному класі.</i>	<i>14.12</i>	<i>Литвиненко О.І.</i>

	<i>Презентація гімназійного проекту «Сміх – це життя!!!»(фрагмент підготовки до «Ліги сміху»</i>	<i>Протягом місяця</i>	<i>Котко В.О.</i>
	<i>«Жу-жу-жу, про медок вам розкажу» - презентація команди ЛЕГО «Crazybee» про корисні властивості меду засобами ЛЕГО-інженерії.</i>	<i>09.12</i>	<i>Гаврюшенко А.М,</i>
<i>Січень</i>			
	<i>Культурологічний проект «Кухня народів світу» - німецька кухня.</i>	<i>16.01</i>	<i>Котко В.М.</i>
	<i>Екологічний проект «Оригінальна годівничка для птахів»</i>	<i>18.01</i>	<i>Стець О.В.</i>
	<i>Відкрита фіточайна «Рецепти цілющих трав від моєї бабусі»</i>	<i>24.01</i>	<i>Шеф-кухар, класні керівники.</i>
	<i>Відкрите заняття у гімназійному тренажерному класі за підтримки колишньої учениці, керівника міського фітнес-клубу Анни Гиренко.</i>	<i>29.01</i>	<i>Литвиненко О.І., А. Гиренко.</i>
<i>Лютий</i>			
	<i>Культурологічний проект «Кухня народів світу» - англійська кухня.</i>	<i>Протягом місяця</i>	<i>Котко В.О.</i>
	<i>«Подорож країною здоров'я» - інтегрований тематичний день у 2-А класі</i>	<i>I тиждень</i>	<i>Уварова О.А.</i>
	<i>«Ходить Гарбуз по городу» - інсценована ранкова зустріч шкільної родини</i>	<i>II тиждень місяця</i>	<i>5-Б клас Буряк С.Д.</i>
	<i>«Любов, що руха сонце і світила...» - флешмоб «Подаруй слова любові ближньому своєму»</i>	<i>14 лютого</i>	<i>Котко В.</i>
	<i>«Цибуляна ярмарка»</i>	<i>III тиждень лютого</i>	<i>Стець О.В. та батьківський комітет</i>
	<i>Фестиваль ідей «Фітокосметика» для старшокласниць (у рамках звіту факультативного курсу)</i>	<i>IV тиждень</i>	<i>Кононець І. А. Різник А.Г</i>
	<i>Від дівчатка до дівчиська, від дівчиська до дівчини...Практичний тренінг за участю представників компанії ALWAYS</i>	<i>III тиждень лютого</i>	<i>Буряк С.Д., представники компанії</i>
<i>Березень</i>			
	<i>Культурологічний проект «Кухня народів світу» - єврейська кухня</i>	<i>IV тиждень місяця</i>	<i>Котко В..О.</i>
	<i>Презентація наукової роботи «Поліфункціональність флористичних образів у творах зарубіжної літератури»</i>	<i>11.03</i>	<i>Буряк С.Д.</i>
	<i>Свято зустрічі птахів «Топчу, топчу ряст...»</i>	<i>20.03</i>	<i>Лучанінова С.І.</i>
	<i>Екологічна акція «Заквітчаймо гімназійний парк»</i>	<i>IV тиждень місяця</i>	<i>Піклувальна рада гімназії</i>

	<i>«Вода – це життя» - засідання дискусійного клубу з проблеми недостатнього вживання води.</i>	<i>III тиждень</i>	<i>Кравченко І. М., шкільна медична сестра, Лучанінова С.І.</i>
	<i>Практичний міський семінар з реалізації проблеми «</i>		
<i>Квітень</i>			
	<i>Культурологічний проект «Кухня народів світу» - японська кухня</i>	<i>Останній тиждень місяця</i>	<i>Котко В.О. Буряк С.Д.</i>
	<i>Чайна церемонія «Гармонія душі починається з бесіди за чашечкою ароматного чаю...»</i>	<i>10.04</i>	<i>Буряк С.Д., учителі зарубіжної літератури</i>
	<i>Батл «Українська вишня проти японської сакури»</i>	<i>11.04</i>	<i>Буряк С.Д., Ширай Т.М.</i>
	<i>День Моркви (узагальнення циклу занять на інтегрованій основі, присвячених вирощуванню, цілющим властивостям, рецептам виготовлення страв з моркви та фольклорним елементам, пов'язаним з цим овочем)</i>	<i>III тиждень місяця</i>	<i>Стець О.В., Верещака А.В., Закала Л.В.</i>
	<i>Суботник на пришкільній території: висаджування дерев та куців, посів експериментальних спецій та лікарських рослин на пришкільних ділянках.</i>	<i>IV тиждень місяця</i>	<i>Лучанінова С.І., Різник А.Г.</i>
	<i>Засідання Школи майбутнього першокласника «Інтелект на кінчиках пальців» (В. Сухомлинський): цикл розвивальних вправ для пальців</i>		<i>Ширай Т. М., Ракітіна В.М., Буряк С.Д.</i>
<i>Травень</i>			
	<i>Культурологічний проект «Кухня народів світу» - грецька кухня</i>	<i>Останній тиждень місяця</i>	<i>Котко В.О.</i>
	<i>Рухливі перерви</i>	<i>Щодня</i>	<i>Ширай Т.М., Лучанінова С.І.</i>
	<i>Велопробіг панянок</i>	<i>III тиждень місяця</i>	<i>10-11 класи, класні керівники</i>
	<i>Науково-практичний міський семінар з проблеми «Здоров'язбережувальні компетентності на заняттях з основ медичних знань предмета «Захист Вітчизни»</i>	<i>Останній тиждень місяця</i>	<i>Буряк С.Д., Різник А.Г.</i>
	<i>Експериментальний рейд до місцевих супермаркетів «SOS! Е-шки атакують!!!»</i>	<i>Протягом місяця</i>	<i>Бузовська С.В. Учитель хімії</i>

Мабуть, у кожного з нас є свої позитивні спогади з дитинства, пов'язані з іграми в піску – морському, річковому або тим, що засипають в пісочниці біля будинку. Однак пісок не такий простий. Елементарні, здавалося б, ігри можуть бути дуже корисні для психічного здоров'я та розвитку дітей. Особливо якщо ці ігри – пісочна терапія.

Пісочна терапія для дітей – це прекрасна можливість самовираження, розвитку творчих схильностей у дитини, а також простий та дієвий спосіб навчитися виражати свої почуття, емоції, переживання.

Пісочна терапія схожа на гру, а в грі дитина пізнає навколишній світ.

А ви снідаєте вранці? Якщо так, то це чудово! Адже сніданок дає великий заряд енергії на весь день. Про це знають учні 2 – В класу. Вони навіть знають, яка страва найкорисніша для сніданку.

Малі дослідники вивчали цінність зернових культур, їх вплив на людський організм. І тому однозначно можна сказати, що найкорисніший вибір для сніданку є каша. Адже злаки містять вуглеводи, які легко засвоюються і забезпечують стабільний рівень енергії. Щоб каша була і смачною, і по максимуму корисною, її потрібно доповнити сухофруктами – Ізюмом, курагою, подрібненими горіхами. Для солодкості можна додати меду.

Рецептом приготування смачної каші ділилася вчитель трудового навчання Ширай Т.М. Разом з Тетяною Михайлівною діти готували суміш для

корисного сніданку. Коли все було готово, частину суміші діти склали в пакетики із застібкою – це для сніданку вдома. А решту приготували в класі.

Ох, і смачна була каша!!!

Соки-фреш у шкільній їдальні - цілком реально!!!

Пілотування проекту з упровадження соків-фреш у раціон дитячого харчування увінчалися успіхом. Крім citrusових, дітям було запропоновано свіжі соки – чисто яблучні та мікси- морковно-яблучні, яблучно –бурякові, буряково-морковно-гарбузові. Усі пішли на-ура!!! Можливо, не так масово, як би хотілося, але як для старту, показник досить високий. Смачні, запашні, свіжі-пресвіжі, корисні для здоров'я,

презентабельні на вигляд, соки склали конкуренцію іншим напоям – молоку, какао, каві, компоту, класичному чаю та фіточаю. І це добре, адже культура вживання соків у культурі українців недостатньо сформована. Тому закликаємо батьків провести роботу зі своїми дітками, адже ми свою роботу виконали, тепер слово за вами, матусі, бабусі та дідусі. Смакуйте і переконуйте разом з нами, що в

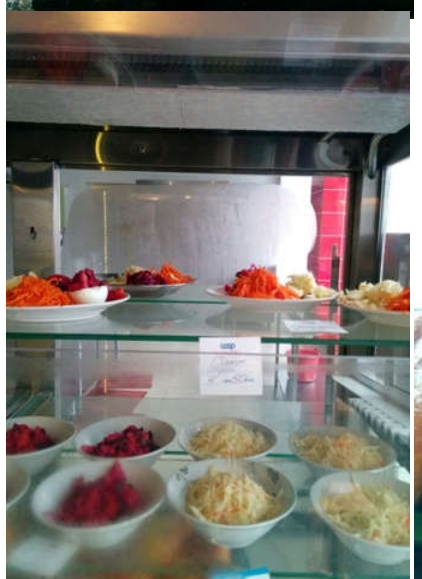
раціоні має бути побільше свіжих фруктів, овочів, зелені...

Добрим стимулом для розширення асортименту продуктів та збагачення меню послуговував проект «Кухня народів світу». Саме він став стимулом для нашої творчої бригади кухарів шукати, експериментувати, досліджувати, моніторити і ніколи не зупинятися на досягнутому.

Так, після французького дня у нашому меню вкорінилася французька булочка з сиром, після грузинської – хачапурі, після польської – овочевий суп-пюре, після єврейської – цимус, після німецької – цілий ряд салатів з капусти з різноманітними спеціями, а також печінка з яблуками.

Готуємо дієтичні страви у пароконвектоматі, однак від того вони не втрачають привабливості, адже щедро прикрашаються яскравими деталями – насіннячком льону, кунжутом, шматочками яскравого гарбуза, родзинками, зеленим горошком. Можете переконатися в цьому самі:

Секрети ефективного Teambuilding від Юрія Федорюка

Як оптимально побудувати здорові психологічно-емоційні стосунки в колективі? Як забезпечити ефективне міжособистісне спілкування в команді? Як підтримати командний дух, не руйнуючи унікальні особистісні якості кожного члена команди? І

найголовніше – як створити оптимальне позитивне освітнє середовище, з тим щоб і дітям, і батькам, і педагогам було в ньому комфортно і кожен почувався щасливим на своєму місці? На ці питання педагоги гімназії знайшли відповіді після тренінгу «Типи особистості DISC», проведеного Юрієм Федорюком – нашим колишнім учнем, нині – батьком чарівної гімназистки і директором програм табору Maximum.

Попри те, що сам тренінг проводився під кінець робочого тижня після уроків, захід видався надзвичайно веселим, продуктивним і позитивним.

Ми вдячні табору Maximum, Юрію та Ніні Федорюкам за чудову нагоду поспілкуватися, навчитися, пізнати себе та один одного!!!

У чому секрет маленької насінини? Як отримати олію із соняшника?

Яка цінність соняшникової олії? Де застосовують олію? Чому олія не розчиняється у воді? На ці питання шукали відповідь маленькі дослідники 2-В класу. Діти об'єдналися у три команди – «Агрономи», «Підприємці», та «Економісти» .Кожна команда провела власне дослідження та презентувала свої спостереження.

Кожна команда провела власне дослідження та презентувала свої спостереження.

Як же радісно провести час разом та повеселитись!!! А якщо це корисно і для здоров'я – то це подвійна винагорода!!! І доки зима нам дарує чудову нагоду порадіти засніженим краєвидам та помірну температуру, ми, 5-Б клас, передаємо всій школі челендж «Ранкова зарядка» на свіжому повітрі. Приєднуйтесь!!! Маса задоволення та чудові емоції чекають нас Вас!!!

Дещо про секрети молочної краси

В народі кажуть, що господар – той, хто дбає
Про господу, про дітей і про народ.

Нагодувати, одягти та ще й відпочивати

Господар знає як, до чого й що!

У місті нашім є чим здивувати:

Фонтани, площі, центр хоч куди!

Лиш на околиці сховався

Завод, що робить справжні сири!

Сири з дірками і без них,
м'які, із травами, солоні і тверді...

А як той сир приготувати –

Рецепт в секреті той тримається завжди.

Отож, нагоду мали зазирнути

Рецепт приготування сиру особливий

Нам розказали тут сьогодні ось який!

Залити у контейнер молоко,

Додати гарної жіночої усмішки

Приправити добром, любов'ю і теплом-

Уже напівготовий сир той трішки!

А ще додати відданість людську,

Бажання щиро, чесно працювати.

І світло сонячне ясне,

І професійність неабияку! І пильний погляд керівницт

Що знає толок в усьому,

І гордість за велике виробництво

Що є одним з найкращих тут.

І транспорту важку роботу,

лабораторні висновки смачні,

додати ще смаколиків до столу,

і ось готовий майже вже той сир!

Забули щирість усмішок людських,

Що зустрічали нас усюди
І самовіддану роботу
До пізніх сутінок самих!

І ось готовий цей сирок до столу:
Красивий, золотавий і смачний!
Скуштує хто його – у тому
Здоров'я оселяється завжди!

Тож, хай робота вам приносить лиш достаток
Успішність і повагу від людей!
Здоров'я, щастя і добра багато
Бо робите ви справу для людей!!!

Адміністрація, класний керівник, учні та батьки 11 класу Золотоніської гімназії ім. С.Д. Скляренка щиро дякують директору ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат» Владиславу Віталійовичу Кулінічу, який уособлює портрет сучасного, креативного керівника-менеджера за надану можливість познайомитися з одним з найпотужніших підприємств нашого міста, за цікаву і змістовну розповідь про потужності підприємства, його можливості, запрошення на роботу. Тетяна Василівна Гонза професійно, дуже цікаво розповідала про кожний етап виробничого процесу підприємства. І, на завершення, ми мали змогу провести дегустацію продукції. Якщо, навіть, врахувати калорійність цих смаколиків, то на той момент це уже не було актуальним, тому тарілочки швидко спустошили і стрункі красуні імогутні красені- юнаки.

Спорт - запорука здоров'я

Здоровим та спортивним бути модно! Саме такий лозунг нашого сьогоденішнього гімназійного дійства, на яке завітали знамениті спортсмени України. А саме, **Денис Нечипоренко** – член національної збірної України, Чемпіон України, майстер спорту України з легкої атлетики та викладач ЧНУ ім. Б. Хмельницького, **Олександр Гнатенко** – представник відділення Національного Олімпійського комітету України в Черкаській області, майстер

спорту України по стрільбі з лука, **Дмитро Борисов** – помічник депутата обласної ради і голово постійного комітету з питань науки, спорту та молодіжної політики.

Наші гості розповіли гімназістам про їхній спортивний шлях, про здоровий спосіб життя, здорове харчування та зауважили, що спорт – це запорука гарного настрою та здоров'я! Дитячі цікаві запитання молодому спортсмену додали яскравих

ноток спортивному фестивалю. Спілкування та фото світлини з відомими спортсменами привели в захват нашу гімназійну публіку.

Родзинкою заходу стали також майстер класи наших гімназійних спортивних зірок: тейквандистів, баскетболістів, каратистів, які з неабияким азартом хотіли продемонструвати свої «здобутки» на спортивному Олімпі. А танок від наших дівчаток наглядно довів, що спорт – це також поєднання краси та грації.

Позитивна атмосфера свята дала енергетичний запас емоцій на цілий день. І кожен, хто мав змогу побувати на святі, отримав не лише неймовірне задоволення, а й чудові подарунки від наших гостей.

Тож сьогодні, вже вкотре, ми переконались, що бути активним та здоровим легко, коли поруч з нами найкращий друг – «спорт», який ніколи не зрадить!!!

Будьмо здоровими з вітамінами!

За вікнами осінь. І зараз необхідно піклуватися про своє здоров'я. А значить, вживати вітаміни, зокрема, овочі і фрукти. Дітки 1-В класу заспівали пісеньку «Овочі» та читали вірші-цікавинки про овочеві вітамінки. А на ранковій зустрічі «Вітаміни» учні розповідали про той чи інший продукт, і називали, які вітаміни в ньому містяться.

Діти ростуть швидко, і їм для нормального розвитку потрібно корисне, здорове і різноманітне харчування..

Як навчити дітей з розумінням ставитися до правильного харчування, вживання органічних продуктів? Питання, над вирішенням якого задумалися і батьки учнів 4-А класу. Щоб вшукати відповідь, батьки разом з вчителем запровадили проект із здорового харчування «Абетка дитячого харчування».

В рамках впровадження проекту вирішили провести низку майстер-класів від мам під загальною назвою «Вмієш сам – навчи іншого».

Першою мамою, яка зважилася на проведення заняття з дівчатками, стала Березенко Ольга Сергіївна. Вона запропонувала маленьким господиням приготувати свій авторський салат із нашого звичайного гарбуза, але з додаванням незвичайних і, можливо, декому ще незнайомих, але дуже корисних інгредієнтів. Приготування салату супроводжувалося цікавою розповіддю Ольги Сергіївни про користь продуктів, які використовувалися. Працювали вправно, із задоволенням, цікавістю.

Гарбуз - вітамінний король осені

Усі ми знаємо, що восени людині необхідні корисні речовини і вітаміни, які містяться в овочах та фруктах. Осінні дари природи допоможуть зміцнити імунітет. Отже, згадаймо овоч-ягоду, яку називають міні-аптекою на городі, йдеться про один із найкорисніших продуктів осені – гарбуз.

Хоч досі вчені так і не вирішили, що таке гарбуз – овоч чи ягода. Ми з дитинства звикли його називати овочем, тому залишимо суперечки вченим, а самі подивимося вже на його незаперечні властивості.

Гарбуз дуже корисний для нашого здоров'я, оскільки містить величезну кількість вітамінів, мікроелементів та клітковину. Гарбуз – чемпіон серед овочів за вмістом заліза.

Про його цілющі властивості та кулінарні переваги завзято розповіли гімназисти-першокласники. Наше шкільне свято розпочалося гамірно та весело – з дитячої інсценівки «Ходить Гарбуз по городу». Школярики з 1-Б в барвистих костюмах артистично програли улюблену казочку на сучасний лад, за що дякуємо пані вчительці Світлані Шевченко. Ініціативу малечі підхопили десятикласники, які жартома нагадали про давню українську традицію подавати гарбуз у якості відмови нелюбому нареченому від молодії.

Про те, настільки корисно вживати страви з гарбуза, повідали школярикам з 2-А їхні матусі – Щепетна Вікторія та Постригань Юлія, поділившись рецептами гарбузової каші та пригостивши нею дітей.

Гімназійний «Гарбузовий день» завершився серйозною дослідницькою роботою у 2-А класі під керівництвом вчителів Аліни Різник та Олени Уварової.

Флешмоб «Ми – за чисті руки»

Флешмоб «Ми – за чисті руки» став маленькою «інфою» про правила особистої гігієни для школярів. Адже навчити дітей дбати про себе – це важливий елемент загальної гігієнічної культури нації. Ми добре розуміємо, що миття рук рятує тисячі дитячих життів щодня. Через немиті руки в організм людини потрапляють різні збудники хвороб та інфекції. Така проста гігієнічна процедура, як миття рук, здатна попередити не тільки зараження організму шкідливими вірусами та інфекціями, але і зробити життя людини більш комфортним, приємним і безпечним.

Ароматерапія– це профілактика і лікування багатьох захворювань шляхом впливу на організм натуральних природних ефірних олій. Вона ефективна в комбінації із правильним способом життя, здоровим харчуванням і позитивним світоглядом.

У давні часи люди за допомогою ефірних олій боролися з безсонням, вдихаючи ароматні трави, знімали [стрес](#), роблячи ароматичні палички з сушених трав і запалюючи їх у кімнаті, відпочивали лежачи в ліжку та закривши очі.

Ароматерапія – це ідеальний і приємний засіб для самопомоги і профілактики.

Чи можлива ароматерапія в школі? Як правильно використовувати ефірні олії для профілактики і боротьби з вірусами в дитячих навчальних закладах?

Як ми не хотіли, але саме в початковій школі сьогодні найбільша захворюваність. Статистичні дані невтішні, і, починаючи з вересня, малята молодшого шкільного віку хворіють в «адаптаційний період», та під час зимових епідемій грипу та ГРВІ. Повністю впоратися з навалюючими вірусами, звичайно ж, неможливо, але безпечні заходи профілактики, наприклад, з допомогою ефірних олій – цілком під силу здійснити!

Щоб менше хворіти, учні 3 – Б класу спробували застосовувати ароматерапію. Для того щоб аромат поширювався по приміщенню, необхідно встановити аромалампу. Доведено, що творчий розвиток дітей відбувається більш інтенсивно під дією деяких ефірів, зокрема – грейпфрута, лимона, кипариса, які мають властивості стимулювати роботу мозку. Під час грипу та епідемій ГРВІ доцільно використовувати кипарис, сосну, ялицю, евкالیпт, кедр. Вони надають антисептичну дію на дихальну і стимулюючу – на імунну систему. Якщо діти потерпають від нежиті добре розпилювати ефірну олію ялиці, а від кашлю допомагає евкالیпт і кедр. Ефірне масло неролі стимулює вироблення активних речовин, що пригнічують віруси, а цитрусові озонують повітря й очищають від шкідливих вірусів.

Турбуючись про здоров'я педагогів: як вберегтися від синдрому емоційного вигорання

Здорову дитину зможе повноцінно виховати тільки здоровий учитель. Саме емоційному здоров'ю педагогів був присвячений тренінг з теми «Джерела емоційного здоров'я», проведений на базі гімназії Оленою Волошенко – доцентом кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, кандидатом педагогічних наук.

Тема тренінгу – надактуальна, враховуючи релії сучасного життя: Україна живе у стані війни, освіта переживає трансформаційні перетворення на шляху до створення НУШ, гімназія як інноваційний заклад Черкащини живе у режимі невинних

трансформацій, заполітизованість суспільного життя, безперечно, негативно впливає на педагогів.... Не дивно, що значна кількість членів педагогічного колективу виявили бажання брати участь у тренінгу, про що ні на мить не пошкодували, адже з перших хвилин пані Олена зуміла захопити, залучити, здивувати, активізувати, розкомплексувати, зацікавити...

Тренінг тривав упродовж дня, але час промайнув як одна мить, за що ми щиро вдячні Олені Волошенко. Вона зуміла нас зупинити на бігу і замислитися над вічними, справді важливими, речами. Відтепер можемо іти до дітей....

Почалися холоди
Знову ми п'ємо чаї.
Тут і м'ята, і чебрець,
Липа, груші, хай там грець.
Є меліса і шипшина,
Є смородина й малина,
Є лимон і ложка меду,
Є імбир, ну що ще треба?
З – В перезимує.
Хто хворіє полікує.
Про здоров'я своє дбаєм
Чудо – чаєм пригощаєм.

Ви заходьте всі до нас,
щоб не знати хвороб в цей час!

У здоровому тілі - здоровий дух!!!

З настанням холодів спортивно-оздоровчі активності перемістилися з внутрішнього двору та спортмайданчиків у шкільний спортивний зал.

Як ефективно провести урок у класі НУШ? Чим зацікавити п'ятикласників до ігрових видів спорту? У який спосіб інтегрувати елементи етнопедагогіки, козацькі звичаї та обряди в сучасний урок фізкультури у старшій школі? На всі ці питання дали відповідь наші педагоги у ході проведення міського семінару вчителів фізичної культури. Зокрема, Олександр Литвиненко переконав другокласників у неоціненній користі ранкової гімнастики, яка і тонізує, і концентрує, і розвиває гнучкість та тренує м'язи.

Секретами підготовки футболістів поділився Віктор Шамрай.

А Володимир Єгоров звів у тренувальному двобої 10-класників та 11-класників – козаків двох «куренів». І чого вони тільки не робили: і силою мірялися, і на спритність та витривалість змагалися, і з полону з побратимом втікали, і ядра штовхали, і влучно стріляли. Родзинкою «Козацьких розваг» став незвичайний баскетбол – козацький.

Отже, наша гімназія обирає спорт, силу, а відтак, – здоров'я!!!

Золотоніська гімназія імені С.Д.Скляренка днями приймала гостей – спортсменів, які провели активну руханку та цікаву розмову про олімпійські цінності.

Таким чином учні гімназії долучилися до всеукраїнського проекту Національного олімпійського комітету України Do Like Olympians.

З проектом до учнів завітали представник відділення Національного олімпійського комітету України у Черкаській області, майстер спорту України зі стрільби з лука Олександр Гнатенко та майстер спорту України з легкої атлетики, член збірної України Денис Нечипоренко.

Гімназисти стали учасниками спілкування з гостями на спортивну тематику, мали змогу переглянути відеоролики про спорт, Олімпійські ігри та цінності.

Жива та жвава розмова дозволила юним школярам дізнатися більше про спорт, життя та умови підготовки спортсменів, поставити запитання, які їх хвилюють.

Потім Денис Нечипоренко провів активну руханку Do Like Olympians. Учні гімназії отримали безліч позитивних емоцій та мотивацію до занять спортом.

Представники відділення Національного олімпійського комітету України в Черкаській області відзначили учасників проекту подарунками.

«Я дбаю про своє здоров'я» – під таким гаслом пройшов урок у 2-В класі. Діти досліджували упаковку та етикетку на продуктах і дізнавалися термін

придатності. Малі науковці разом з учителем трудового навчання Ширай Т.М. визначали якість продуктів харчування, наявність шкідливих домішків, зокрема, чим масло відрізняється від маргарину, натуральний мед від штучного, де якісний сир, а де ні. У дослідженнях використовували і лупи, і мікроскопи.

А насамкінець, учні взяли участь у приготуванні вітамінного салату – натирали моркву, яблучко, додавали мед. Ох, і смачний та корисний він був – наш «Кваблукмед»!

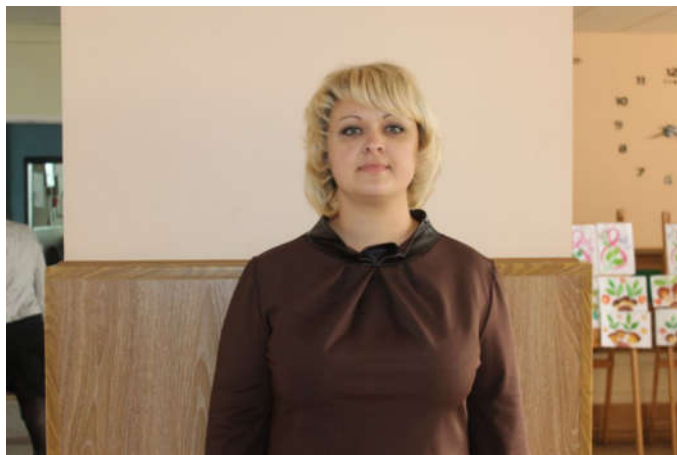
4.3 ГІМНАЗІЯ ОЧИМА ДІТЕЙ ТА БАТЬКІВ

Анна Пліс, одинадцятикласниця: "Школа для мене- не лише місце, де я отримую знання, знаходжу друзів та заклад, до якого мені потрібно ходити п'ять разів на тиждень. Для мене, школа- це навіть не другий, а перший дім. Школа- це сенс мого життя. Я навіть можу сказати, що живу тут,

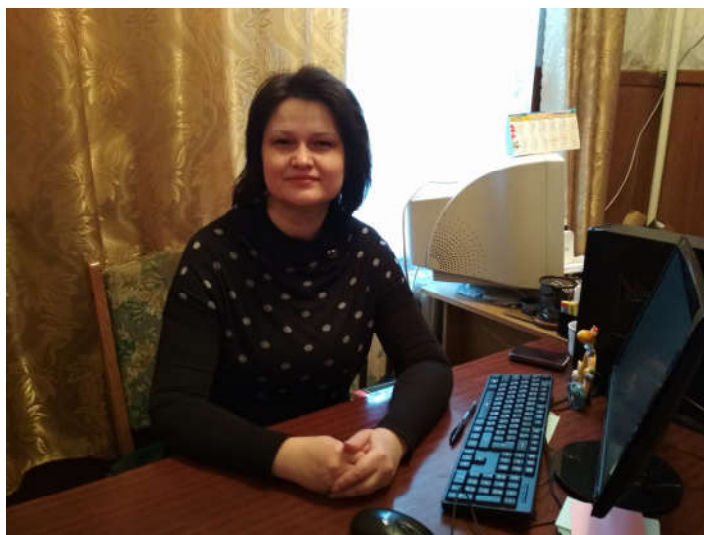

адже саме в цих стінах я стала такою, яка я є зараз. Завдяки небайдужості вчителів до мого майбутнього, а також моїм батькам, що навчили мене бути наполегливою, я маю високі досягнення. Коли я думаю, що залишилося ще декілька місяців, то розумію, що зовсім не хочу покидати стіни рідної гімназії, адже з нею асоціюються найкращі моменти та емоції : перші друзі, перші сварки, перші вчителі, перша закоханість. Стіни цієї школи бачили всі мої поразки та перемоги. Школа- це як клубок: вона об'єднує разом і молодших учнів, і старшокласників, і батьків, і вчителів. Тільки подумати, ще сотню років назад, наші українські діти не мали такої можливості ходити до школи, або вступати до вищих навчальних закладів. Я щаслива, що можу вільно ходити до школи, навчатись та розмовляти рідною мовою. Напевно, найбільше я буду сумувати за своїми вчителями, а це означає, що гімназійні вчителі найкращі. Я хочу подякувати своїм наставникам та учителям, які завжди шли мені назустріч, та дали мені крила до нових злетів".

Я, Наталія Пліс, голова батьківського комітету і заступник піклувальної ради. Для мене гімназія - це не тільки школа, де навчаються, а ще й піклуються, допомагають дитині віднайти себе і йти впевнено до своєї мети. Уроки - нестандартні, цікаві. Твердо хочу сказати: «Гімназія - це дім, це друзі, це партнери!»

Оксана Баранник, мати випускника. Відношення у мене до гімназії особливе, шанобливе. В гімназії (на той час школа) навчався мій батько, потім ми із сестрою і мій майбутній чоловік. Для нас цей заклад завжди був другою домівкою, де нас любили, навчали не лише наукам, а і життю. Тому, коли постало питання про вибір школи для сина – тільки в гімназію. В цьому закладі не лише успадкували традиції школи попередніх десятиліть, а із кожними роком додають щось нове, що допомагає дітям розвивати їх здібності, таланти, вільно висловлювати свої думки, творити, ставити перед собою цілі і їх досягати.

Віта Щепетна: "Я за фахом педагог, тому можу оцінити роботу нашої гімназії як фахівець. Це школа, яка постійно удосконалюється і модернізується. Тут вдалося створити унікальний творчий простір, куди дитина іде з

почуттям допитливості і спрагою пізнати щось нове і цікаве. У цьому закладі діяльність учнів спрямовують на розширення світогляду в практичне русло"

Тетяна Бобер:" Особистість. Патріот. Інноватор. Таким бачу свого сина в майбутньому. Нова організація навчання, нові підходи та цінності - це характеристики нашої гімназії. Це справді школа для життя. Практичні знання, розвиток

критичного мислення, емоційного інтелекту, педагогіка партнерства і взаємодії - основа освітнього середовища нашої гімназії. Віримо в успіх та дякуємо за знання!"

Олександр Зозуля, батько другокласника:

"Прогресивна школа з сучасними методами викладання. Дозволяє отримати знання у різних галузях життя. Школа, в якій дитина себе комфортно і відчувається успішною особистістю, незалежно від оцінок, які отримує!"

Олексій Васильченко, батько другокласника: " Навчання в гімназії, безперечно, цікаве, різноманітне і насичене подіями. Мій син познайомився дуже швидко з багатьма однолітками, більшість з яких за короткий час стали друзями. Особливо мене вражає в гімназії професіоналізм учителів. які вміло і непомітно викорінюють прояви лінощів у мого сина, спонукають його розкривати свої здібності і досягати успіхів. За це я дуже вдячна.

Вражає чистота і стерильність закладу, яку підтримують і працівники, і учні також.

Я бачу, що мій син щиро полюбив гімназію за два роки навчання в ній. Пишається школою і мріє, щоб і школа пишалася ним також!"

Осадча Мар'яна, учениця 2 (пілотного) класу: "Ще коли я була зовсім маленькою, мріяла навчатися в гімназії, адже тут навчалися мої старші подружки. Моя школа - найкраща в місті! У нас дуже дружний клас. Мене навчають найрозумніші вчителі. Кожного дня ми щось новеньке досліджуємо, складаємо проекти на різні теми. У нашій школі проводяться дуже веселі свята.

Мені найбільше подобається кухня народів і дискотеки на перерві!"

Андрій Васильченко, учень 2 (пілотного) класу: «Гімназія –це як мій найкращий друг. Тут я потоваришував з багатьма хлопцями та дівчатами.А ще у цій школі суперові вчителі! Я із задоволенням біжу вранці до школи!

Андрій Литвиненко: "Золотоніська гімназія - передусім сучасна школа, яка забезпечує своїх учнів високоякісними знаннями. Спостерігаючи розвиток навчального закладу протягом кількох десятиліть, помітив цікаву тенденцію: щороку школа ніби молодшає. Кажу це не про набір нових учнів, а про сам заклад. Школа постійно осучаснюється, що виявляється як ззовні (благоустрій, сучасні аудиторії), так і зсередини (підхід до процесу навчання постійно змінюється в дусі часу, школа першою підхоплює нові ідеї, бере участь у різних програмах). Традиційною для нашої школи є висока якість знань. Перед випускниками гімназії відчиняються двері не лише престижних вітчизняних ВУЗів, але й за межами України.

Про НУШ хочу сказати окремо. Другий рік моя дитина навчається в гімназії ім.С.Д.Скляренка, де свого часу навчався і я. Тому я маю змогу порівняти та оцінити відмінності в програмах та підходи до навчання. Враження у мене цілком позитивні!!! Ігрова форма подачі матеріалу, відсутність оцінювання та жорстких вимог щодо дисципліни сприяють більш швидкій адаптації першокласників. Хоча хочу зауважити, що більшість дітлахів у спілкуванні з батьками дізнаються про старі системи оцінок і потім намагаються з'ясувати, "молодець" - це п'ятірка чи четвірка?. А іноді навіть засмучуються, якщо у них просто "чудово", а не "супер!" Має пройти час, а поки що дітям потрібно пояснювати, що в будь-якому разі вони найкращі. Слід також враховувати, що нові підходи вимагають від учителів додаткових навантажень, тому потрібно допомагати їм.

Програма НУШ дуже насичена творчими проектами, переважна більшість яких вимагає активної участі усіх дітей та залучення батьків. По-перше, це зумовлено ще відсутністю у дітей певних навичок чи знань. По-друге, нинішня програма, на мій погляд, дещо не враховує позаурочну участь дітей у різних секціях, позашкільних гуртках та музичній школі. Часто на все у дитини просто не вистачає часу. Тому важливо не перевантажувати дитину, і це задача батьків - контролювати цей процес, адже учитель може всього і не знати.

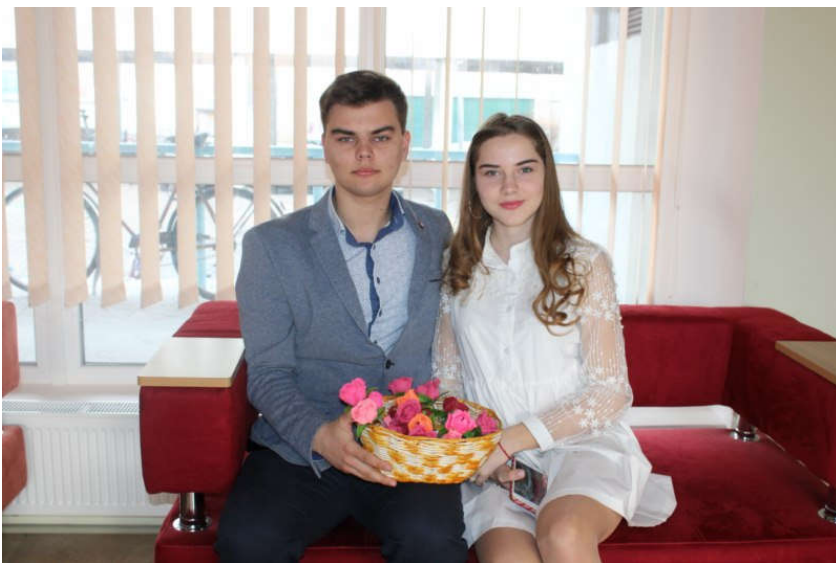
А ще я помітив, що багатьом дітям властивий перфекціонізм, вони намагаються бути кращими у всьому! Ця риса властива і деяким батькам, які підштовхують дитину, щоб вона була найкращою скрізь і в усьому. На мій погляд, це не дуже добра позиція. Інколи помічається підміна участі дитини участю батьків, на що варто звертати увагу вчителям. Важливо знати міру, підштовхувати дітей працювати самостійно і заохочувати це. Тільки так можна допомогти дитині пройти свій шлях і досягти реального успіху.

Стас та Ірина Лучанінові, батьки учениці 2 (пілотного) класу: «Як батьки

другокласниці, ми
страшенно задоволені
гімназією, тому що дитина
перебуває у безпечному
середовищі: доглянута,
нагодована, навчена,
розкута, .. Ми дуже
дорожимо своїм навчальним
закладом, тому вдячні
всьому педагогічному колективу!»

Дарина та Максим - одинадцятикласники: "Гімназія –це неймовірна школа з особливою атмосферою. Школа мрій, яка подарувала нам надійних друзів, чудових вчителів. Це школа життя, квиток до найпрестижніших вузів та путівка в краще майбутнє. Школа лідерства та успіху!!!

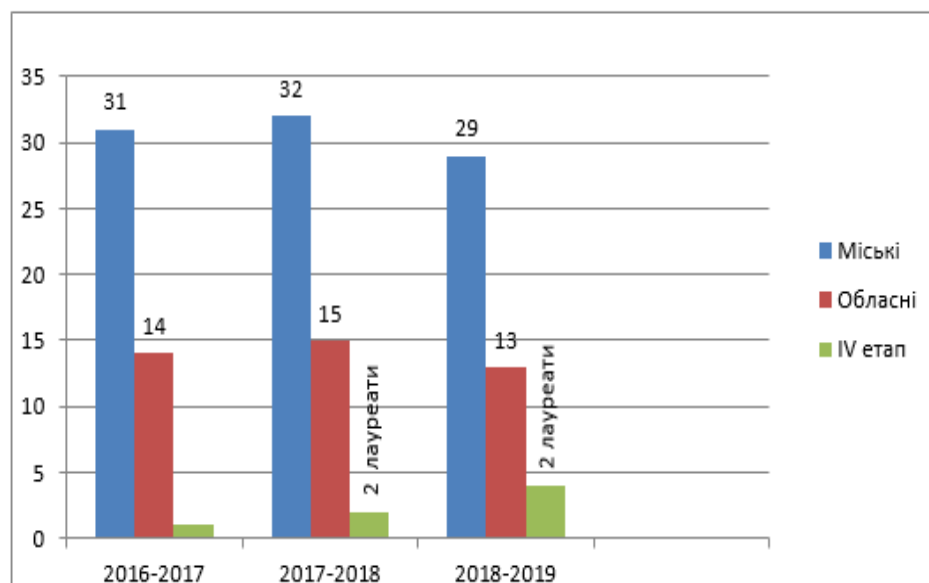
Анна Фоменко, 11-класниця, молодіжний Президент гімназії: "Протягом 11-ти років гімназія стала для мене рідною домівкою. Я пишаюся тим, що навчаються саме в такій «різнобарвній» школі – з немовірними друзями у непередбачуваних та непрогнозованих ситуаціях і святковій атмосфері. З високопрофесійними вчителями.

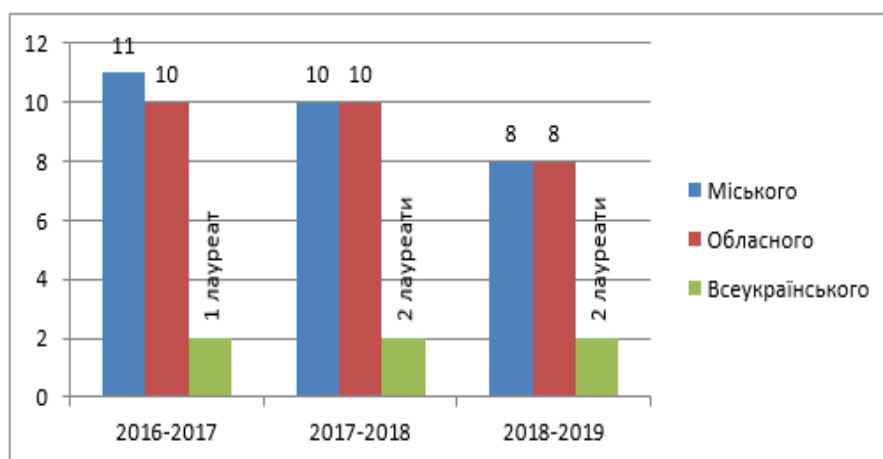
РОЗДІЛ 5 РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Результативність учнівських досягнень: призери учнівських олімпіад та МАН

Призери Всеукраїнських олімпіад (за останні 3 роки)

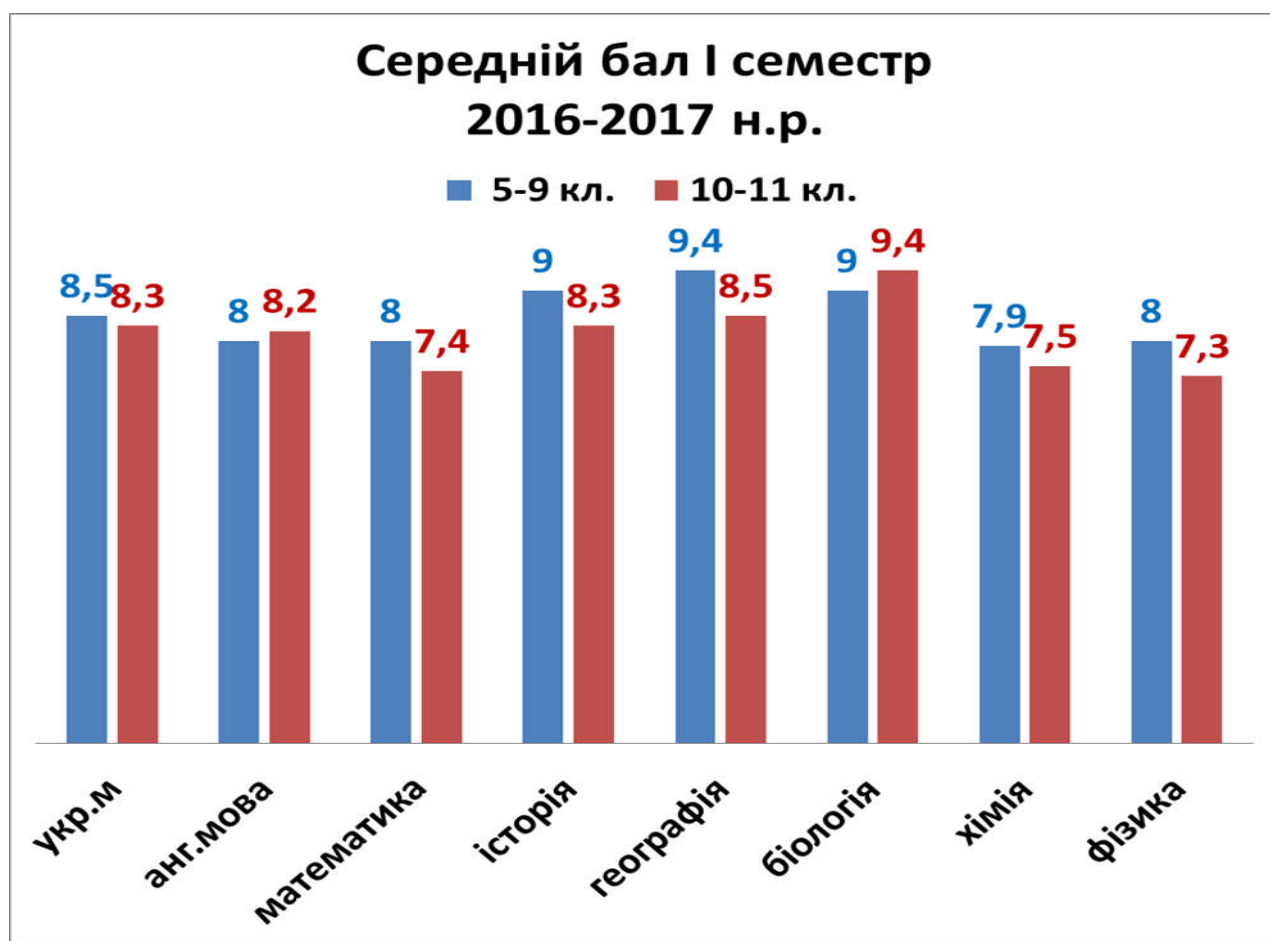
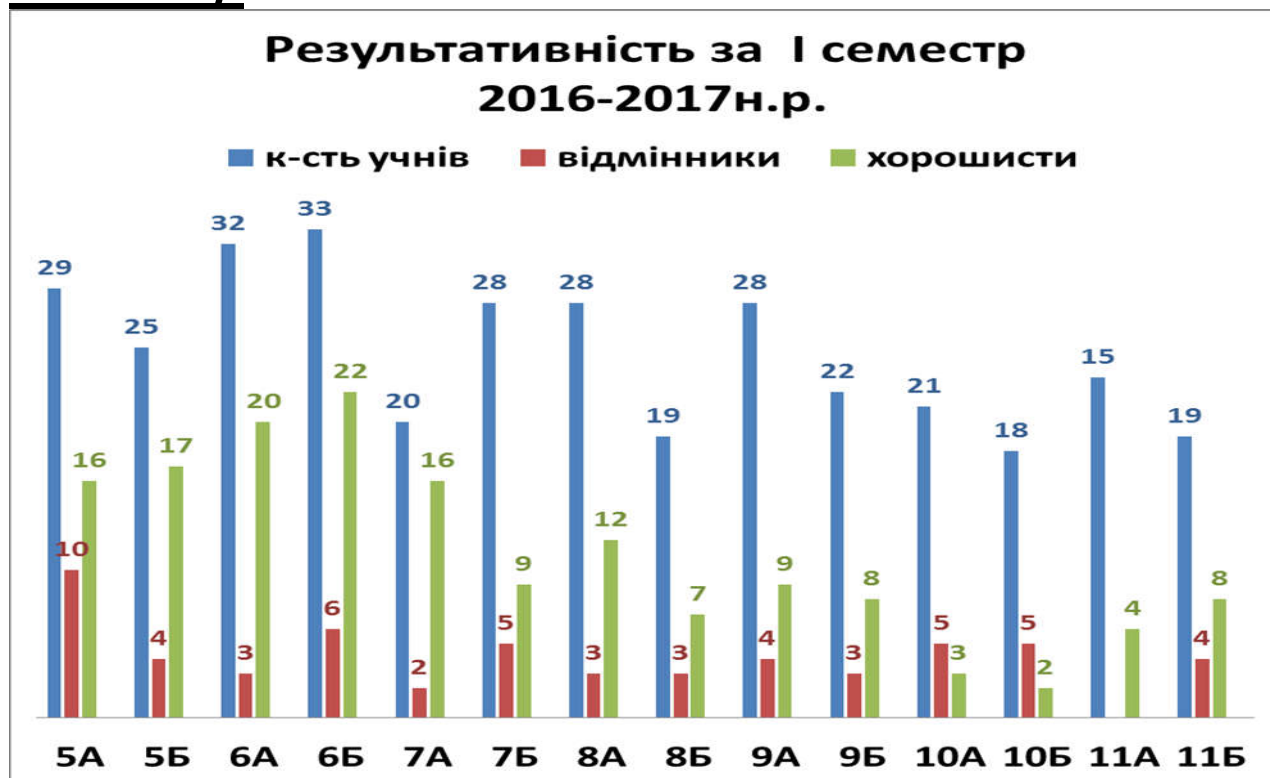

Призери конкурсу-захисту наукових робіт МАН (за останні 3 роки)

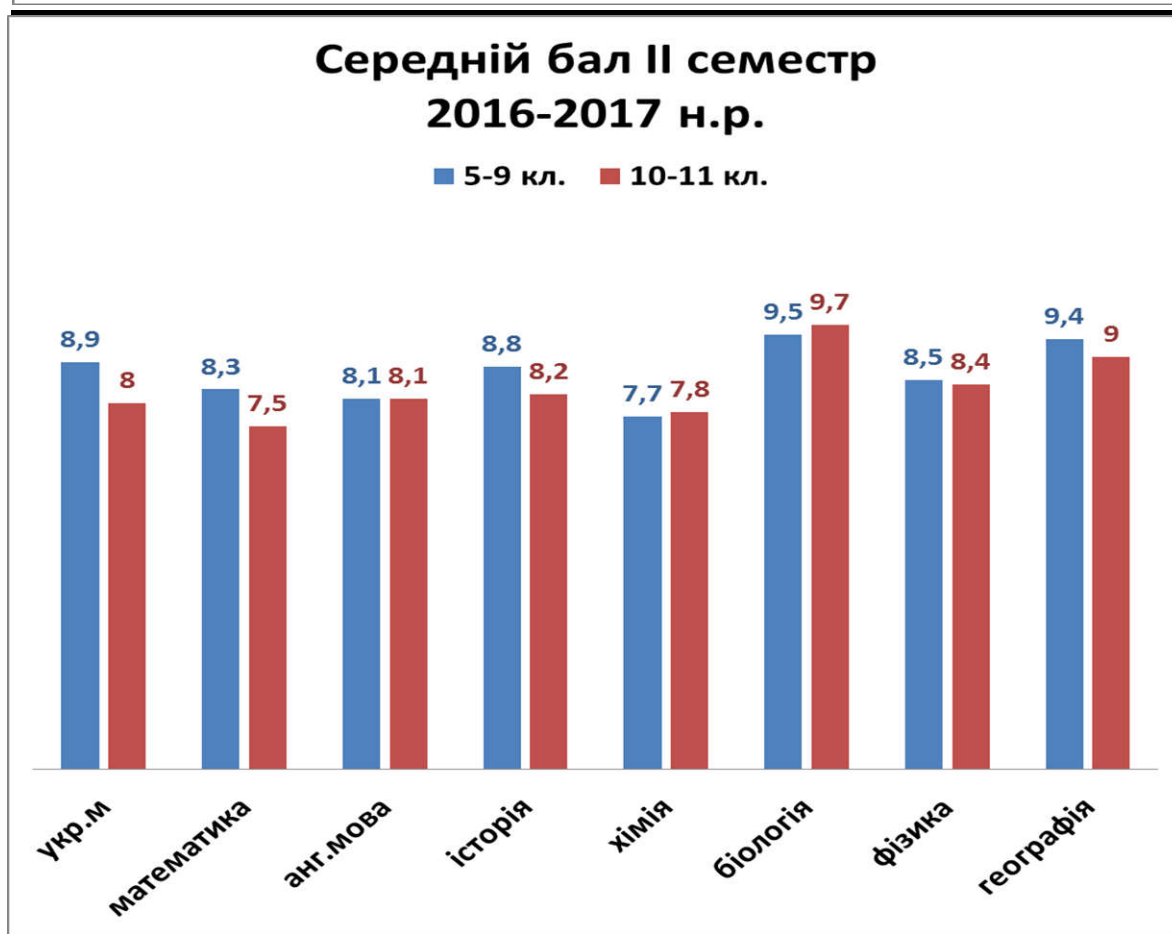
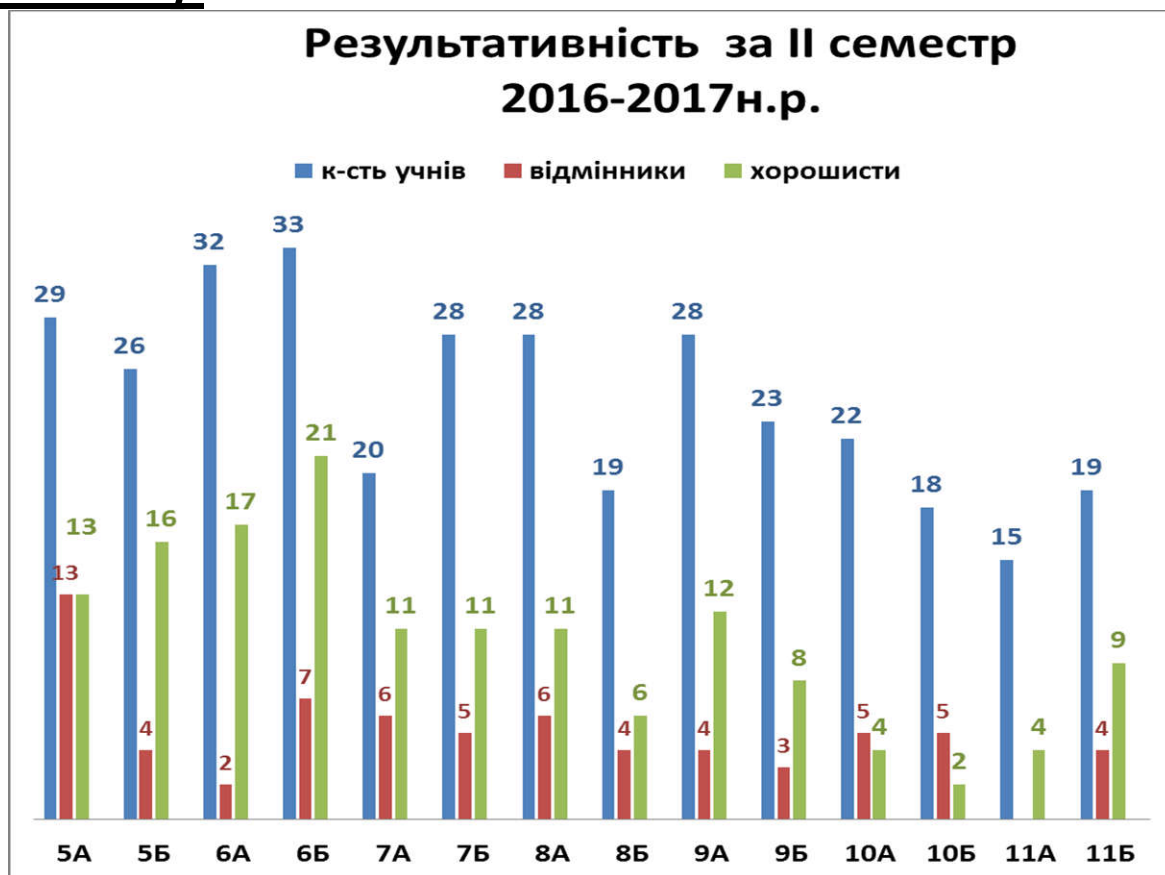

Успішність за 2016-2017 н.р.

I семестр

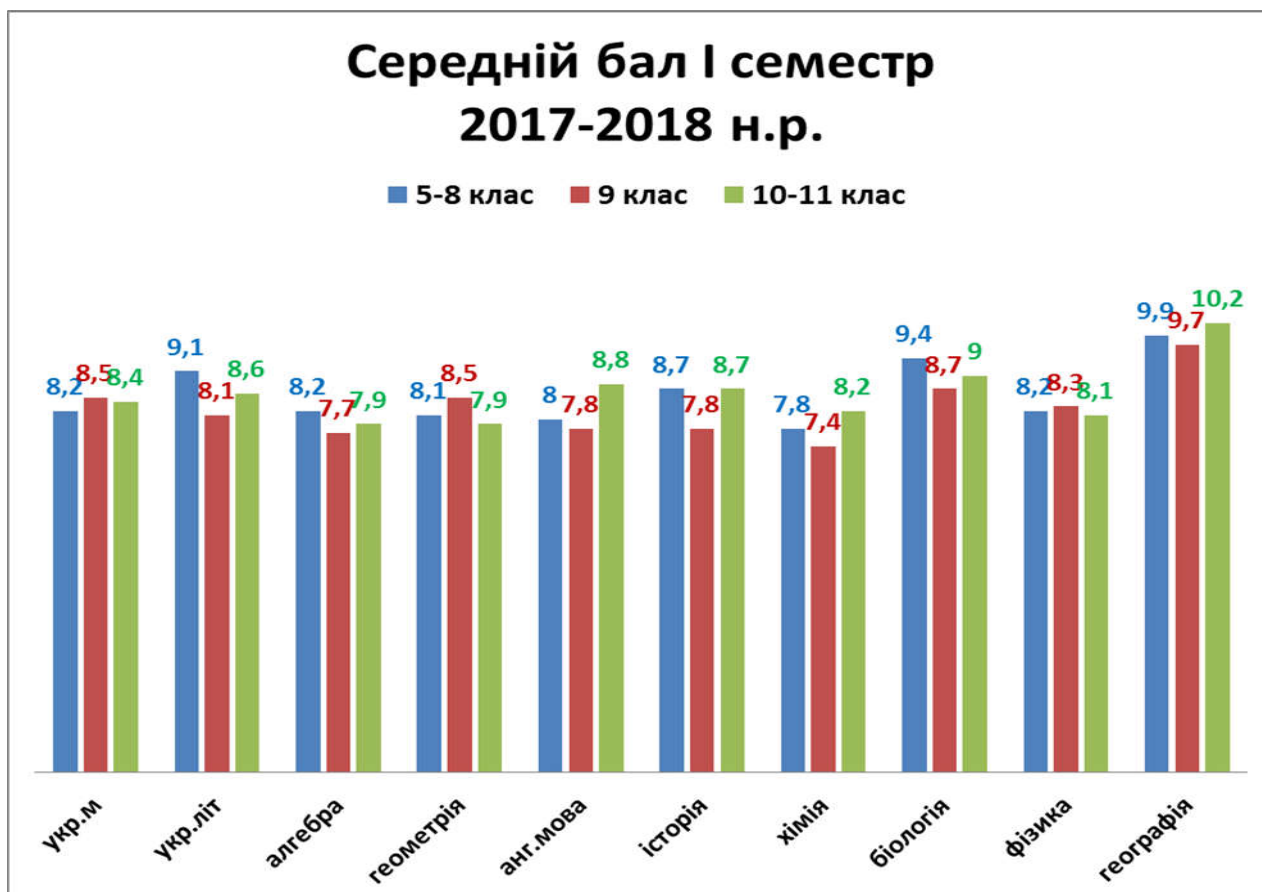
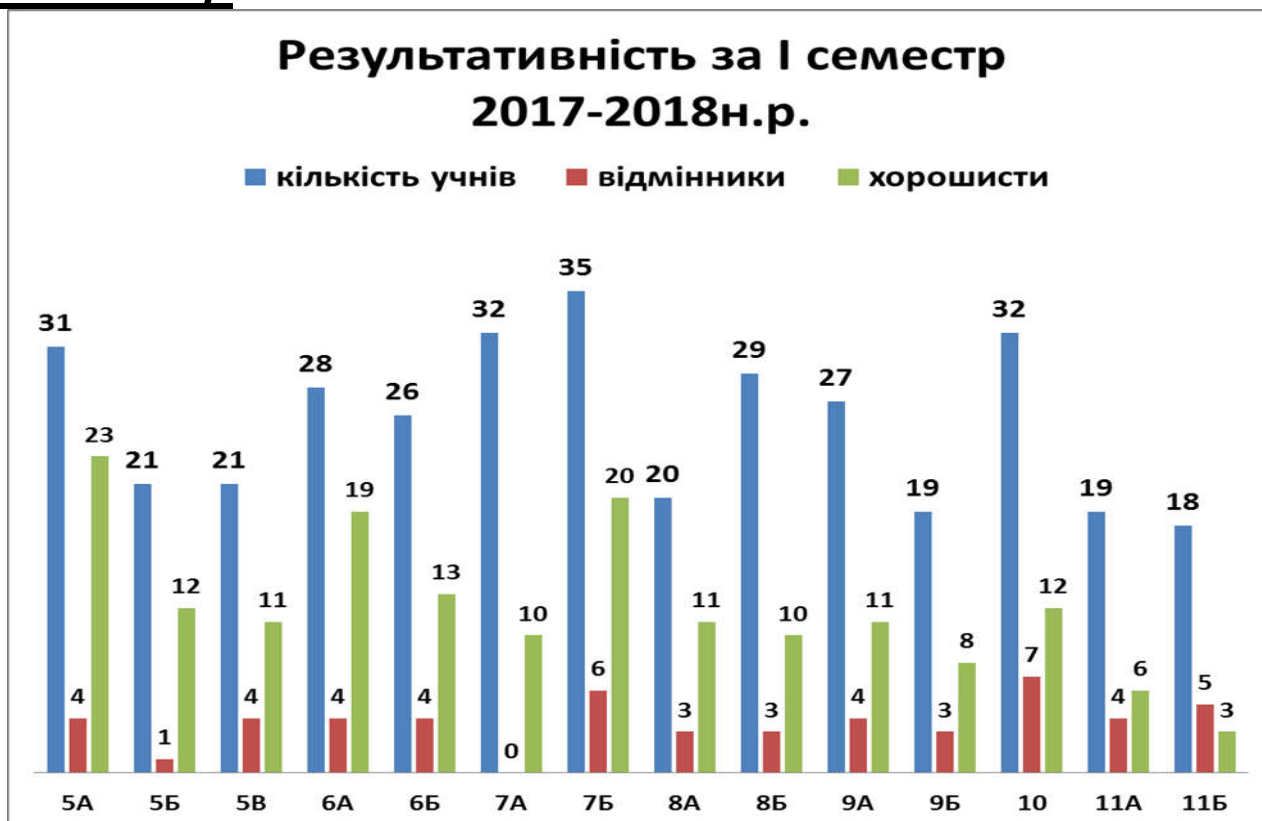

II семестр

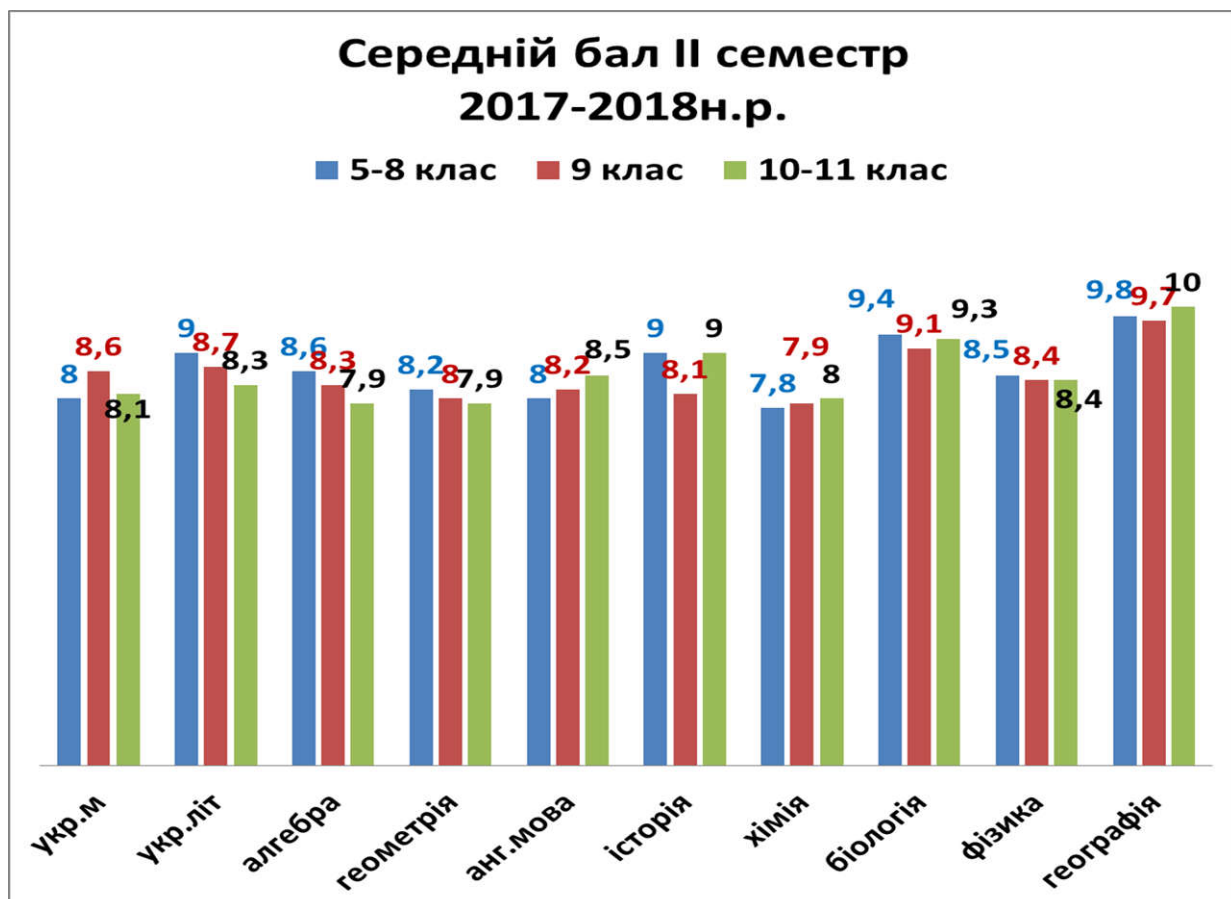
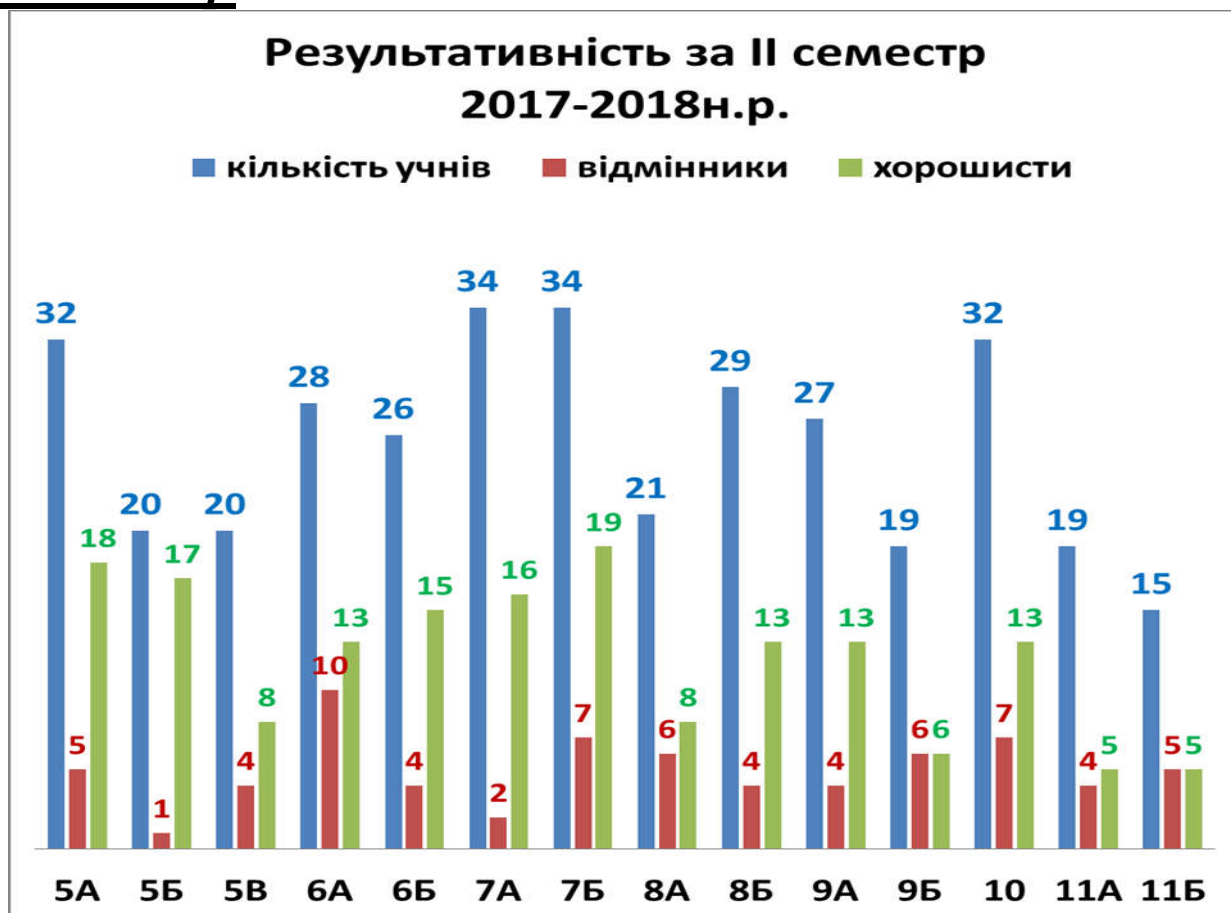

Успішність за 2017-2018 н.р.

I семестр

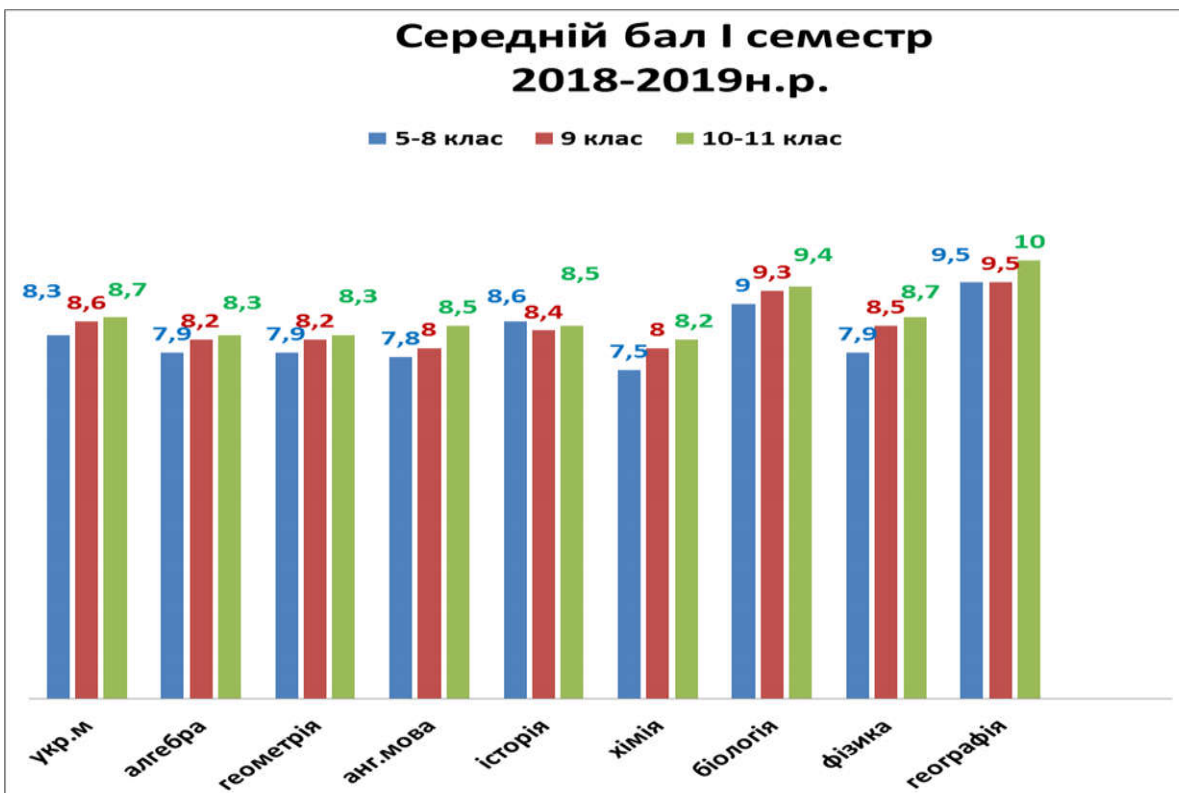
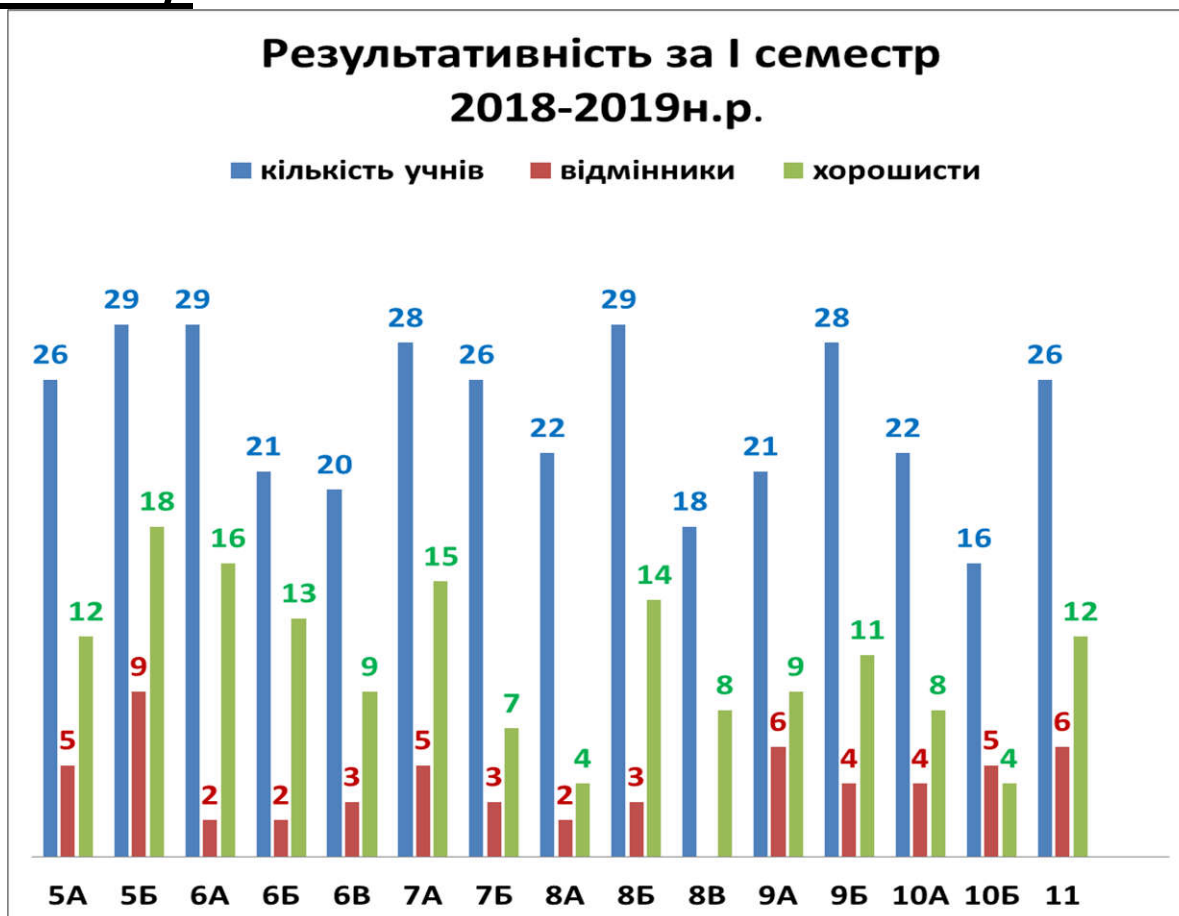
II семестр

Успішність за 2018-2019 н.р.

I семестр

Фінансування

Залучення коштів по роках

Засоби подолання стресу перед захистом наукових проектів

Учні гімназії, учасники наукового товариства «Імперія знань», презентували свої наукові роботи напередодні усного захисту на обласному рівні. Було штучно змодельовано ситуацію з елементами дискусії з метою виробити «захисний імунітет» щодо участі в екстремальних умовах. Відпрацьовано освітньо-виховні аспекти на трьох рівнях:

- інформаційному – отримання учнями нових, практичних знань;
- емоційному – через радість творчості, більш глибоке і багатогранне сприйняття навколишнього світу, усвідомлення внутрішньої свободи і самодостатності своєї особистості; партнерські стосунки «Вчитель-учень», радість успіху, вміння сприймати поразку;
- морально-психологічному – через формування психологічної стійкості, виховання волі, стресостійкості, моральних принципів наукового товариства.

У реальній ситуації, в якій незабаром опиняться наші гімназисти-інтелектуали, хочеться, щоби вони почувалися впевнено, стресостійко, комфортно, на позитивних емоціях.

Висновок

Ось такою і є наша історія кардинальних і чудових змін - унікальною і поки що не завершеною. Оскільки інновації - це процес, а не одночасна дія, участь у програмі "Інноваційні школи Черкащини" стала для нас тим запусковим механізмом, який уже не зупинити, адже жоден з учасників освітнього процесу не бажає цього. Батьки безпечно почувуються у ролі партнерів, діти з великим задоволенням поспішають до школи і сумують за нею, коли тижневі канікули позбавляють їх спілкування з друзями та неповторної атмосфери, в якій вони почувуються щасливими...

А педагоги, відчувши смак свободи і свіжої, незашкарублої педагогіки, подивувавшись величезному арсеналу методичного інструментарію, уже не зможуть працювати по-старому. Ось це і є наслідки філософії трансформаційного лідерства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ЛІТЕРАТУРА:

- 1.Альтманн Г.Х. Звёздные часы лидерства. Лучшие стратегии управления в мировой истории / Пер. с нем. – М.: Интерэкспорт, 1999. – 272 с.
- 2.Андрущенко В.П. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручн. для вищ. навч. закл. / В.П.Андрущенко, Л.В.Губерський, М.І.Михальченко. - Вид.3-є, випр. та доп. - К.: Генеза, 2006. - 656 с.
3. Бендас Т.В. Гендерные исследования лидерства // Вопросы психологии. – 2000. – № 1.
4. Бендер П.У., Хеллман Э. Лидерство изнутри / Перевод с англ. – М.: Попурри, 2005. – 303 с.
5. Бодалев А.А., Руткевич Л.А. Как становятся великими или выдающимися. – М.: Квант, 1997.
6. Вебер М. Харизматическое господство // Социологические исследования (СоцИс). - 1988. - № 5. - С.139-147.
7. Виханский О. С. Менеджмент: Учебник. – М.: Изд-во МГУ, 1995. – 374с.
- 8.Гоулман Д. Эмоциональное лидерство: Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта. – М.: Альпина, 2005. – 301 с.
- 9.Данилова А.А.Акмеологічна модель педагога в ХХІ столітті/Г.С.Данилова// Рідна школа.-2003.-№6.-С.6-9
- 10.Дж. Уитмор. Коучинг высокой эффективности. /Пер. с англ. – М.: Международная академия корпоративного управления и бизнеса, 2005. – 168 с.
- 11.Джим Коллинз. От хорошего к великому. – М. : Изд.Манн, 2011. – 320с
- 12.Захаренко, О. А. Школа над Россю / О.А.Захаренко, С.М.Мазурик. – К. : Рад. школа, 1979. – 154 с.
- 13.Зуб А.Т., Смирнов С.Г. Лидерство в менеджменте. – М., 1999. – 212 с.
14. Карамушка Л.М. Психологічні основи організації управління сучасними освітніми закладами / Л.М. Карамушка // Психолого-педагогічні проблеми гуманізації шкільної освіти. – Київ-Рівне, 1997.
- 15.Карделл Ф. Психотерапия и лидерство. – СПб.: Речь, 2000. – 234 с.

- 16.Кенджеми Дж.П. Использование лидером власти личного авторитета или власти законных полномочий // Психологический журнал. – 1996. – № 7.
- 17.Кипнис М. Тренинг лидерства. – М.: Ось-89, 2004. – 144 с.
- 18.Кови С. Семь навыков лидера. – Минск: Вегапринт, 1996. – 448 15.
- 19.Кудряшова Б. В. Лидер и лидерство. – Архангельск: Поморский междунар. пед. ун-т, 1996.
- 20.Кудряшева Е. В. Лидерство как предмет социально-философского анализа: дис. ... доктора филос. наук: 09.00.11/ Кудряшева Елена Владимировна. - М., 1996. - 359 с.
21. Кудряшова Е.В. Лидер и лидерство: исследования лидерства в современной западной общественно-политической мысли. - Архангельск: Изд-во Поморского государственного ун-та, 1996. - 256 с.
- 22.Л. С. Выготский. Психология искусства. Издание третье. – М.,1986. – 326 с 78
- 23.Лоуб М., Киндел С. Лидерство для "чайников" / Перевод с англ. – М.: Диалектика, 2005. – 385 с.
- 24.Люсин Д.В. Современные представления об эмоциональном интеллекте // Социальный интеллект: Теория, измерение, исследования / Под ред. Д.В. Люсина, Д.В. Ушакова. – М.: Институт психологии РАН, 2004. – С.29-36. 19.
- 25.Манц Ч.К. Уроки лидерства Иисуса Христа: Практические уроки для современной жизни / Перевод с англ. – Ростов н/Д.: Феникс,2005. – 216 с.
- 26.Наир К. Высокий стандарт лидерства: Уроки из жизни Ганди. – Ростов н/Д.: Феникс, 2005.
- 27.Психология политического лидерства // Политическая психология / Под общ. ред. А.А. Деркача, В.И. Жукова, Л.Г. Лаптева. – М.: Академический проект, 2001. – С.314-338.
- 28.Ричард Фарсон, Ральф Кейес. Парадоксы лидерства. Перев. с англ. – М.:ООО Издательский Дом «София» 2006. – 160 с.
- 29.Самооценка лидерства / Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых

груп. – М., 2002 – С.391-392.

30.Симагин А. В. Лидерство в системе социального партнерства (социально-философский анализ): дис. канд. филос. наук : 09.00.11 / Симагин Александр Васильевич. - СПб.,2007. -205 с.

31.Трейси Б., Шеелен Ф.М. Личность лидера / Перевод с англ. – М.: Попурри,2002. – 288 с.

32.Тэйлор Д. Голая правда о лидере / Перевод с англ. – М.: Фаир-пресс, 2005. – 255 с.

33.Фатиева И., Нижельская О. С чего начинается лидер / Перевод с англ. – М.: Альпина, 2005. – 231 с.

34.Херманн М. Стили лидерства в формировании внешней политики // Политические исследования. – 1991.

35.Шейн Е. Шпалінський В.В. Психологія управління : Навч. посібник для керівників навчальних закладів, практик. психологів, вчителів та вихователів/ Шпалінський В.В., Помазан К.А.–Харків: Веста: Видавництво “Ранок”, 2001..Х. Организационная культура и лидерство. – СПб.: Питер,2002.

36.Ю.Н. Емельянов Руководитель и коллектив. – Л., 1974

37.Янг Р. Лидерство в командах / Перевод с англ. – М.: ГИППО (НИРРО),2004. – 122 с.

38.Яницкий О.Н. Социальные движения: 100 интервью с лидерами. – М., 1991. 79

39.Kotter, J. P. John Kotter on What Leaders Really Do. Boston: Harvard Business School Press, 1999.

40.Salovey, P., & Mayer, J.D. (1990). Emotional intelligence. *Imagi*

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА:

1. Гільова.Є.А. Імідж сучасного навчального закладу – Режим доступу; http://tme.uomo.edu.ua/docs/Dod/2_2010/giljova.pdf

2.Луговська С.Д. Позитивний імідж сучасної української школи – Режим доступу: <http://www.ipv.org.ua/component/content/article/8-beh/56-2012-09-04-22-32-01.html>